

311059

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
నంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 15-వ తేది బుధవారము
శ్రీరక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్విజమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 165
నంచిక ౧౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పి నొప్పివారితో వేలవ వేలు యోగ్యతాసత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వర్షము తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

మంచితరుణము!

గొప్ప రైస్ మిల్లు తాటరి

త్వరపడుడు!!

రూ 1,00,000 లకు లాటరీ.

టిక్కెట్టు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

20,000 టిక్కెట్టు.

గవర్న మెంటువారికి తెలియబడినమీదట లాటరీమూలముగా విక్రయించుచున్నాను.

లాటరీవేయబడు ఆ స్థితివరము:—గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము
తాలూకా కొమరిపాలెంలో వాతాలాకు య 2 సెం. 69 భూమిన్నీ, అందులో
నున్న 20 అ. + 6 అ. వైజుగల కార్మిక్స్ యిలరు, 11" + 19" + 30" గల
మార్బల్ డ్రాఫ్ వాల్వు కాంపాండు ఇంజను, 3 పెల్లర్లు, 2 కోనులు, 4 హెల్లర్లు,
ఎలివేటర్లు, జల్లెల్లు, ప్రింగులు, పుల్లీలు, వీటికి సంబంధించిన బిల్డింగులు, గోడొడ్లు,
కలిగియుండి మంచినీటింగు ఆర్డరులో నున్న రైస్ మిల్లున్నది.

సౌకర్యములు వగైరా:—సదరు మిల్లు రోజు 1 కి 12 గంటల చొ॥
పనిచేసికయెడల 600 బస్తాల ధాన్యం బియ్యముగా తయారు కాగలవు.

ఈ మిల్లు కాకినాడ కాలనగల్లుకు చేరియుండి ధాన్యమువంటకు సుప్రసిద్ధ
మైన అనేక గ్రామములకు సమీపముగా ఉండడమే కాకుండ, అనపర్తి రైల్వేస్టేషనుకు
8 మైళ్లదూరములోనున్న బిక్కివోలు రైలుస్టేషనుకు 4 మైళ్లదూరములోనున్న ఉండి
యున్నది. పడవలమీదనున్న రైల్వేమీదుగానున్న కాకినాడ రాజమండ్రి వగైరా
పెద్దపెద్ద పట్టణములకు సరకుల పంపుటగాని సదరు పట్టణములనుండి సరకులు
తప్పించుకొనుటగాని అన్ని విధముల సౌకర్యములను కలిగియున్నది.

ఇతరవిషయములు:—లాటరీవిషయమైన వ్యవహారములు యావత్తు వాతర
పున చూచుటకు శ్రీకృష్ణా కృష్ణారెడ్డిగారిని లాటరీ మేనేజరుగా ఏర్పాటుచేసియుం
డినది. వారివలన ఇందువిషయమై జరిగింపబడు యావత్తుచర్యలకు నేను బాధ్యుడనై

యుండును. గాన టిక్కెట్టు వలయువారు సదరు కృష్ణారెడ్డిగారికిగాని వారి
వలన నియమింపబడిన యేజంట్లవద్దగాని స్వయముగా గాని మనియార్డ
రుద్వారా సామ్మంపేగాని పొందగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు యావత్తు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరీ కలుపుతేది ఆంధ్ర
పత్రిక, స్వరాజ్య, పత్రికలలో ప్రచురముచేయించి తగుపెద్దమునువ్యయియెడుట లాటరీ
కలిపియె త్రేబడును. వసూలైన సామ్మంపేలో ఖర్చులు పోను మిగిలినసామ్మం
పురము కోఆపరేటివు బాంకిలో డిపాజిటుచేయబడును.

గెలుపుపొందినవారికి వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలియబరుపబడును. పైని
ఉదహరింపబడిన పత్రికలలో కూడ ప్రచురింపబడును. ఆవెంటనే 15 రోజులలో వారి
స్వంతఖర్చులపైని క్రమమైన దస్తావేజు నావల్ల వ్రాయించుకొనవచ్చును. సదరు దస్తా
వేజు రిజిస్టరీ కాలకుండు సదరు మిల్లుకు సంబంధించిన దస్తావేజులు క్రమప్రకారం
యివ్వబడును.

పైన నుదహరింపబడిన వివరములుగాక యితర తేలికీళ్లు కోరువారు కొవ్వారి
కృష్ణారెడ్డిగారివల్లగాని వారివల్ల ఏర్పరుపబడిన యేజంట్లవల్లగాని తెలిసికొనగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు అమ్ముటగాను కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. సరసమైన
కమిషన్ యివ్వబడును. ఏజంట్లుగా పనిచేయువారు మంచి లాభమును పొందుటకు
యిదే మంచితరుణము గాన లాటరీ మేనేజరుగారికి వ్రాసిగాని వారివద్దకు వచ్చిగాని
వరకులు యేర్పరచుకొనవచ్చును.

కొవ్వారి కృష్ణారెడ్డిగారు }
లాటరీ మేనేజరు,
కొమరిపాలెం. (గోదావరిజిల్లా)

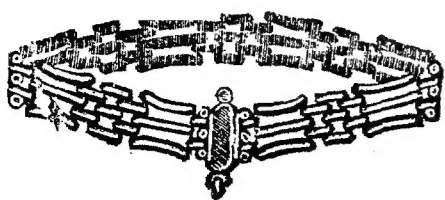
పడాల అమ్మిరెడ్డి,
కొమరిపాలెం.

నక్కు కము

కల్తీ లేదు

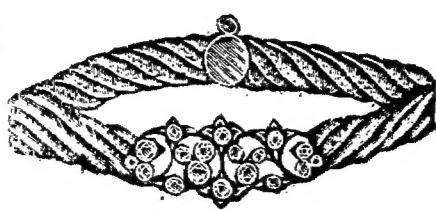
మోసము లేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

పురుషుల

చేతి గా

లు సులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. చేదారం మజారి రు. 5 మొదలు రు. 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు ప్రయోగ కమలములు, పట్టె కంపులు, సీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సామ్యు చెల్లించవలసి యుండును. సవరము బంగారపు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1.కి ధర రు. 1

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్ర నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

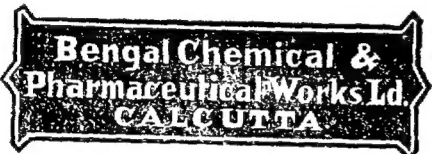
వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములావ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0.18-0

వి. పి. చార్జితోపహా రు. 1.2-0.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చవచ్చును.”-“ఇస్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇస్సూరన్సు అండు పై నాన్ పియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రు. 75 లు చొప్పున బోనసుయ్యవ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:-కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఫీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసమ్మ, గుంటూరు, లేక కె. ఎన్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

5000 న మోనాలు ఉచితముగా పంచి పెట్టబడును

శాస్త్రయుక్తముగ పూర్వకాలపు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు స్వచ్ఛముగా తయారు చేయబడును. మేము తయారు చేసినది మిక్కిలి ప్రశస్తమైనదని నమ్మించుటకు, ఉచితముగా కమోనాలు పంపుటకు సిరకరుచుకొంటము.

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస

శుద్ధతకును, సోపరహితమునాటిలేనిది. ప్రతివారికి మంచి బలవంక కావడము, పుష్టికరమైనది. శరీరప్రకృతిని బలపరుచును. ఆకలిని వృద్ధిచేసి దేహమును పెంచును.

దుర్బలము గల ప్రతినరమును, దగ్గు, చర్మ, ఉబ్బసపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలశంక, శుద్ధావ్యము మొదలగు రోగములకు ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, రుతువులేని స్త్రీలకు, రక్తవృద్ధిగలిగించి గొడ్డుతనము తొలగించును.

కాడ్లివర్ అయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.

ధర:-10 తులాల (20 డెనములకు సరిపోవునది) రూ. 1/- 40 తులాల రూ. 3/-

66 చిక్కేట ఆంధ్ర ఆయాశ్వేద ఫర్మసి లిమిటెడ్ 185, మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనాథి బి. ఏ., ఎమ్. డి. అండు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

అనుమతించెదిన మూలధనము రూ. 300,000.

వసూలైన మూలధనము రూ. 4,15,959-4-0.

క్యాటలాగులు కావలసినవారు ఉచితముగా పంపబడును.

మోటారుబండి యిద్దరు మనుష్యులమీదనుండి పోవుట

బండితోలునాని అతిగతి లేదు

పునహా, అక్టోబరు 1:8:- ఆదివారమునాటిరాత్రి తూర్పుదిశలో యిద్దరుమనుష్యులు మోటారుబండికింద బండి. హూజెను, డాబిని వీరిపేర్లు. హూజెనును గట్టిగా డెబ్బలు దగిలెను. ఈతనికు త్రిమెడముక విరిగెను. రెండవవానికి స్వల్పముగా గాయములు దగిలెను. బండివాడు వేగముగా బండిని దోలుకొనిపోయెను. వాడు ఇంకన పట్టుబడలేను. (అ. ప్రె.)

లాహోరునందు భూకంపపు జలజడి

లాహోరు, అక్టోబరు 18:-రాత్రి 9-50 గంటలకు మూడు స్వల్పభూకంపపు జలజడులు లాహోరులో. పుట్టెను. మొదటి జలజడి అతిస్వల్పముగ నుండెను. తొమ్మిది రెండును కొంచెము గట్టియైనవిగనుండెనుగాని అతిస్వల్పకాలము పట్టెను. అపాయమేమియు వాటిల్లలేదు. (అ. ప్రె.)

మలయదేశమునకు నలసపోవుట

పోవువారిని ఎక్కించుకొనుటకు ఓడ చాలుట లేదు. నాగపట్టణము, అక్టోబరు 12:-యస్. యస్. “తారా” అను ఓడ నేటి సాయంకాలము ఈరేవు విడిచి మలయ దేశమునకు ప్రయాణమై పోవును. 900 మంది కూలీలు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులుగనీ స్త్రీ మరులో బోవుచున్నారు. చోటు చాలక చెక్కండ్రున్నారు. వీరిని దీసికొని బోవుటకు చెన్న పట్టణమునుండి యస్. యస్. “చార్లెస్ గూమ్” ఓడనిచ్చుటకు ఎన్. 16 వ లేదీని పట్టణముమీదుగ ప్రయాణమైపోవుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

మోసము, సృష్టి నేరములు సైన్యములోని రోజియరు సిఫాయి చార్జి చేయబడెను.

పునహా, అక్టోబరు 18:-మోసము చేసినందులకును, సృష్టి నేరమునకును, పీటినీజేయుటకు ప్రోత్సాహము కలుగజేసి నందులకును రాయలువెట్టు కెంటుస్సులోని సిఫాయి రోజియరనువానిని డబ్లియం అండు ఎ సి. ఆర్. మేయిడ్ మెంటు అను యిద్దరు ఆంగ్లో విందపులను కంటోనుమెంటు మేజిస్ట్రేటు రావు బహదూరు దీక్షిత్ నేడు చార్జి చేసెను. రాజుగారి యొక్క ప్రాప్తమైన లైటుహౌస్ జంట్రీలో నవోగియగు డి. జి. టుల్లీనని వేయిరూపాయలపన్నదీసి బాండువ్రాసి సంతకము బెట్టి ముల్ చెందు శ్రీచందునకు ముద్దాయి యిచ్చెను. విచారణకు ముద్దాయిలు నెమనుకు పంపబడుదురు. (అ. ప్రె.)

బ్రిటిషువాణిజ్య లెక్కలు

సెప్టెంబరులో వర్తకము తరిగెను

లండను, అక్టోబరు 11:- సెప్టెంబరు నెలలో పా 1 00895,280ల విలువగల దిగుమతులను పా68282876 విలువగల ఎగుమతులను చేయబడెను. ఆగష్టు నెలకంటె దిగుమతులవిలువ పా1801262 లు తరిగెను. ఎగుమతులు పా 3005418 విలువగల సరకు తగ్గెను.

పాతిపెట్టబడిన ఎక్సైజుయిన సైక్లరుని పెల్లగించుట

కుమారుని అనుమానము

బొంబాయి, అక్టోబరు 18:-అక్టోబరు మొదటిలేదిన కల్యాణ్ దగ్గర నున్న భీరందీ ఎక్సైజు యిన సైక్లరు పి. డా మినీల్ జెరార్డు భీరందీలో తమయింటివసారాలో చచ్చిపడి యుండెను స్థానికాధికారులు నచ్చివిచారింపి పాముకాటువలన చనిపోయెనని తీర్మానించిరి. చనిపోయినవానిభార్య సంతృప్తురాలై కేసునుబొంబాయికిపంపించిసివోశ్రీకానభూమిలోపాతి పెట్టించెను. తరువాత చనిపోయినవాని స్నేహితులును బంధువులును అతనివాపు విషయమై అనుమానపడి అతనిశవము పెల్లగించుటకు బొంబాయి కిరోనరు అనుజ్ఞ నడిగిరి.

11 రోజులు కుళ్లిపోయిన ఆశ్రమము పోలీసు ఫర్మను పోస్తుమార్చెనుచేసెను. కెమికల్ ఆనలైజరు వానిమీద పరీక్ష సలిపెను. కిరోనరిప్పుడు విచారణ జరిపించుచున్నాడు. ఆవిచారణలో చనిపోయిన వానికుమారుడు తనతండ్రి నుంచముమీద పరుండి యుండగా అతని ముఖముమీద రెండురంధ్రములను చూచితి నని చెప్పెను. ఏదో అక్రమము జరిగియుండునని సాక్షిని మానించి మేజిస్ట్రేటుకు తెలియజేసెను. విచారణ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఇంతకును స్వృతికారులు వ్రాసిన ప్రత్యక్షరము విశ్వ
సింపమనినదేనా? మానవుని ధర్మము మనముగదా. కావున
మనముకూడ నిది యుక్తము ఇది ఆయుక్తమని ఆలోచించుకొన
వలదా? శేషధర్మములలో "కర్మాట దాగివిడ్రోని రచితా
న్యాంధ్రభాషయా వహాసియే ప్రత్యక్ష్యాంతి తేవై నిరయగ మి
నః॥" అని కాసింపబడెనుగదా? దీనిబట్టి మన మాతృభాష
యగు నాంధ్రభాష వినగూడదు. అట్లేని నరకము ప్రాప్తిం
చును. ఇంక నుచ్చరించెడుమాట జెప్పనేల? ఇదిస్వభావాభిమా
నప్రేరేతమని తోచుటలేదా? మనస్వృతిలో నుచ్చరికి స్వకీ
యమనునదియుండగూడదనియు, బ్రాహ్మణుడు మాధ్వన్న
చోటఁ గూర్చుండుటకు ఇచ్చగించుటకూడ దోషమనియు, అ
ట్లేని వాని పృథ్వుమును గాల్పనలయు ననియుఁ జెప్పబడినది.
ఇది యేమందుచు? దిక్పరిదర్శనముగ జూపితిని. ఇవి యుక్తము
లే యని తలంతురా! దక్షిణాభిక్రికాలో మనయెడలఁ గావించు
కాసనముల గొంతవరకుఁ బోలియుండలేదా? వానిని మనమేల
నిరసించుచున్నాము? ఇంక ను మ న ము దా రి తు లు గా
నే యుండవలెననెడు ప్రభుత్వమునేల ప్రతిఘటింపవల
యును? కనుక అప్పటి పరిస్థితులు నేఱు. ఇప్పటి పరిస్థితులు
వేఱునై యున్నవని యేల తలంపఁగూడదు? శీతకాలములోని
నియమములు శేషవికాలములో నెట్లుపనికివచ్చును? సముద్రము
నకుఁ బాటు పోట్లు సహజములై ట్లే శాస్త్రములకును సంకీర్త
వికాసములు నై సర్గికములు. కనుక నే దే ని బ ట్టిన దానిక
శాస్త్రములఁ జూపింప గలుగుదుము. మాటినపుడెల్ల నొక్కొక్క
క్కశాస్త్రము పుట్టియున్నది. హిందూమతము అన్నింటిని
దావునిచుట్ట యీ కారణముచేతనే హంస నిరమునుండి తీర

సేర్పఱిచుకొన్నట్లు మనము మంచిదాని సేర్పకొనవలయును. అదికాక మనపు పంచమలతో వైదిక సమయములందే భావనా స్ఫూర్తివాదికము నిషిద్ధము లని ప్రాసానాడు. —నల్లె స్వమయమిచ్చి తుమహా భర్తమాచరకొ॥

ఆచారము

ప్రతిదేశమునందును ఆచారమునది మహాస్త్రముగా భావింపఁ బడుచున్నది. కావున దానిసంగతి విమర్శింపఁ. ఏది ఆచరణమో, అదియే ఆచారముగదా. ఆచారము నిశ్చయించుట కొక్కటే ప్రధానమైనది. “అహింసా పరమోధర్మ” యని సర్వమతసిద్ధాంతముగదా? కావున దేనిలో నహింస యున్నదో అదియే యాచారము. అంధవిశ్వాసమున వచ్చిన యాచారములలో సమాజస్థితికి భంగకరమయినవి ప్రతిదేశ మందును గొన్ని కలవు. ఒకదేశమందు ధనికుఁ డొకఁడు చని పోయినప్పుడు పరలోకమున వానికి నేవకులుగా నుండుటకై ఒకరిద్దఱును ఆశ్రమముతోఁగూడఁ బొతిపెట్టుట యాచారము. ఏదేనియొక శిశువు పుట్టినప్పుడు డాక్టర్లచేఁ బరీక్ష చేయించి వాడు బలవంతుఁడు కానేరవచ్చుచోఁ బర్యవసానము మీనుండి క్రిందికి దొర్లించుట యొకదేశమున నాచారము. ఒకదేశమున యాననారంభమున సామర్థ్యమును పరీక్షించుటకై కత్తితోఁ గాట్లుచేయుటయు నగ్నిలో నుదునిమిషములు దొర్లించుటయు నాచారము. ఒకదేశమున తనతోడి మనుష్యుఁడు దగ్గఱగా వచ్చునంతమాత్రమునఁ గండ్లు మాసికొని మీదఁబడికొట్టుట యాచారము. ఒకదేశమున నల్లమండఁదిని కూర్చుండి తునికి పాట్లుపడుట యాచారము. ఇదియేనా! యాచారములే! ఈ ఆచారములన్నియు అదిగో! పులియన్న నిదిగో! లోక యన్న యాచారములు కావా? ఆచారముయొక్క రహస్యము ఒక్క యహింసలోనే యుమిడియున్నది.

కర్మములు

పంచమల సుధ్ధింపవలయు గర్మములమార్పు ఆవసరమందు లేని మనము ఏయొక జాతిలోను పంచమజాతిని మిరితము గావించుటకు సంతృప్తిని యుండలేదే. దగ్గరకు రానిచ్చుటకే పంకల్పించితిమి. అదియును వైదికర్మమైనకాలముల యందు గాదు. అదియునుగాక యొక ధర్మమునుండి మఱియొక ధర్మములోనికి మాటలయినని కలంచుటయు, మార్పులేననుటయు సరికేము కాదా? “స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః పరధర్మా త్యన్యతాత్.” అని భగవద్గీత చెప్పుచున్నది. ఎవనిధర్మము వానికి ఉత్తము. కావున పంచమములకు చర్యకారవృత్తి నేడు నల్లె యుండును. ఉండవలయును. అట్లు ఎవరి ధర్మమును వారు ఆచరించుకొనుటయే సమాజస్థితికి ముఖ్యమైన పుణ్యది. దానివలననే లోకము నిలుచుచున్నది. అందరు నోకేవల రూపధర్మమున ఆవలించినచో మఱువాడే లోకము మడియ వలసినప్పును. ఈవిషయముననే హిందూదేశము ఔన్నత్యశిఖరము నధిష్ఠించి యున్నది. ధర్మవ్యాధుడు తన కులధర్మమును మాంసవిక్రయమునే కావించె ననుటలోఁ బాతకమిదియే. కావున వర్ణాంతరములో వారిజాతి లేననుటకు వారు మనము గూడ నిచ్చుకొనము. అదికాక ఎక్కువతక్కువలు వ్యక్తికి సంబంధించినవే కాని వర్ణము నకు సంబంధించినవి కావు. శ్రుతియవంశజాతుడగు శ్రీరాముని స్మరించి బ్రాహ్మణులు ముక్తి నొందుటలేదా? నలమహారాజును ధ్యానించి కల్పవృక్షం లగుట లేదా? బ్రాహ్మణుడు ధర్మవ్యాధుని యుపదేశమునకు వేచియుండలేదా? కావున వర్ణమునకు మహత్వమునకు సంబంధ మేమి? చర్యకారవృత్తి తప్ప మిగిలిన ధర్మములన్నియు ఆజాతితో నుండియే యాచరింపవచ్చును గదా? ఇక బ్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును బోగొట్టుకొనుటకు బనియేమి? కావున కర్మముల యొక్క మారుపును బ్రతీక్షింపబనిలేదు.

జ్ఞానము—అహింస—శుచిత్వము

పంచమలయందు జ్ఞానము, అహింస, శుచిత్వము, లేవు గనక బహిష్కరింపవలసినవారే యని కొండల వాదము. జ్ఞానమునకు నైతికమునకే బ్రాశస్త్యమియ్యబడినదిగదా. భగవద్గీతలో “పండితాస్సుమదత్సినాయని సమదృష్టియే జ్ఞానమని చెప్పబడినది. మహాత్మునిబంటివీరిమందియందోయున్నది. అట్టిదిలేదన్నచో వారియందొక లోపమా మనయందును సున్నయే. ఇక బుద్ధకములఁ దిరుగవేయుట యందురా? అది లేవన్న నేమి? ప్రయోజనము కూన్యమేకదా? ఇంతియకాక యట్టిజాతులన్నియు బహిష్కరింప బడినచో ఇంక నహింసమాటయో? హింసఁజేయుచున్నకొరాతాతాతనుబహిష్కరించు చుంటిమా! అదికాక మహమ్మహింసకంటె నెక్కువహింస యేమున్నది. అది మనయందే కదా వర్తిలుచున్నది? హింసనుబట్టి బహిష్కరించినచో మన మాను బహిష్కారార్థులమే. ఇంక శుచిత్వము లేదన్నచో నెకు

కలు, ఏనాడులు ఇంతకంటె శుచులుగా నున్నారా? మరియును శుచిత్వమునగా వాల్మీకి రామాయణవాఙ్మయంలో బరధాన క్రితక పోవుట యని ప్రాసాని. పాఠశుద్ధ్యమునకంటె నట్టి శుచిత్వమున కెక్కువ బ్రాహ్మణ్యము నిచ్చుటకు వా రుద్దేశించి యట్లు చేసిరి. అది పంచమలలోఁదక్క విశేషించి యేజాతిలోఁ జూపఁగలదు. ఇంతకును మీరనుకొన్నట్లు లేవనుకొన్న నవికలుగునట్లుచేయు బాధ్యతయెవరిది. ఈతేనేర్చుకొన్న తరువాతఁ గాలవహిఁ దిగవచ్చు నన్నమాటయెట్టిదో యిది సిద్ధించిన పిమ్మట దగ్గఱకు రావచ్చు ననుమాటకూడ నట్టిదే. కాన యీ హేత్యాభాసములకు సమాధానము చెప్పఁబనియేమి? ఈ హేతువులు స్మృత్యుక్తములు కానే! కాస్త్రములనం దవిశ్వాసగతో నొప్పుకొనక హేతువాదము నొప్పుకొనువారికిని పనికిరావచ్చును. నీ నిదివఱకు చెప్పినవంత యే నివృత్తిపంచమలు స్మృత్యుక్తచందాలు రని “తుస్యతు” న్యాయమున సంగీకరించి చెప్పితిని.

ఈపంచములు స్మృత్యుక్తులా?

ఇంక స్మృత్యుక్త చందాలురు పంచము లగుదురో, కాకో లక్షణసమస్తయముఁజేసి చూతము. మనుస్మృతిలో చందాలరకు గ్రామము వెలుపలనివాసము, గ్రామైకరాత్ర సంచారము భిక్షాటనము మక్కలు, గావీలు, కలిగియుండుట యివి మొదలగు లక్షణములు చెప్పబడినవి. చందాలరకు వృత్తిభిక్షాటన మని తేలుచున్నది. పంచమలకో చర్యకారవృత్తి. వారి కశీర్థనివాసము. ఇంకఁ బంచమలకు స్థిరనివాసము. వారికిని, వీరికిని, కేవలము విరుద్ధలక్షణములు కానించుచున్నవి. చందాలరకుఁ గుక్కలు, గాడిదలు, ధనము, వీరికివి కన్పింపవు. ఇంక నీపంచము లాచందాలు కెట్లు కాఁగలరు. ఈస్మృత్యుక్తలక్షణములించుమించుగా మండలవారియందుఁగనుపట్టుచున్నవి. మఱికొన్ని లక్షణములు బ్రాహ్మణైకత్రేజన్యత్వమాచకములు నూత్నవర్ణిచేత నెఱుగఁదగును. ఇట్టిపంచులవారిని మన మస్మృత్యులుగా నెంచుటలేదు. ఊరికిమీద వీరినెట్టిని కొట్టికొనిపోయినది. లేదాఅయస్మత్కృజాతి యధర్మసంతానము కావున నశించి పోవుటయో యేకొండఁది తప్ప యిచ్చి కూడ్ర జాతిలో మఱుఁగఁగలిగిపోవుటయో, సంభవించి యుండవచ్చును. ఇంకొకవిశేష మున్నది. సావధానముగా వినవలయును.

తర్కము

ఈపంచమజాతి సంఖ్యను బట్టి చూడఁగ నేడుకొట్ట మంది యున్నారు. బ్రాహ్మణసంఖ్య రెండుకొట్టకుఁ గొంచె మెక్కువగా నున్నది. అనఁగా నించుమించుగా బ్రాహ్మణులకంటెఁ బంచములు, మూడుకెట్లున్నారు. జ్ఞానమున నగ్ర గణ్యమైన బ్రాహ్మణజాతిలోని స్త్రీలు భర్తలను దేవతలుగా భావించెడి స్త్రీలు ఎంతమంది వ్యభిచరించి యుండుదు? ఏయొక తెయో దుష్కృత్యము గావించినంతమాత్రమున నింత బ్రహ్మాంధ మంతజాతి హిందువులలో మూడవవంతు జాతి యుత్పన్న మగుట సంభవించునా? మన మెంత తలక్రించునడినను ఇది సాధింప గలుగదుమా? ఇట్లుభావించిన నిది సంగతి మగునా? రెండు మూళ్లారని యెఱిగిన ప్రాకృతశిశువు గూడ నిది సమ్యక్తింప జాలునా? ఎంత విరుద్ధముగా నున్నదో యాలోచింపుడు. ఇంక మా సందేహమా? కావున నీ పంచమజాతి స్మృత్యుక్తమగు చందాలజాతి యెన్నటికిఁ గాజాలదు. పంచమశబ్దమును గొంత విమర్శించి చూడుఁడు. అయిదవ దనిగదా దీనియర్థము. కావున నిది చతుర్థజాతివలెనే మఱియొక ప్రత్యేకజాతి యని స్పష్టపడుట లేదా? దీనినిబట్టి యిక్కడ మూలనివాసులు రెండు తరగతులుగా నున్నారని స్పష్టపడుచున్నది. కాని భారతము లో “పంచమో నాభీగమ్యతే” యని యున్నది. అంతకు బూర్వము “వర్ణాస్తవత్యారిక” అని చెప్పబడుటచేతను వర్ణశబ్దము మొదట రంగు అను అర్థమున నుపయోగింప బడుటచేతను అయిదవరంగు లేదని తాత్పర్యమై యుండును. ఈరంగులు తెలుపు, ఎఱుపు, నలుపు, పసుపు నయియున్నవి. ఇక్కడి మూలని వాసు లాకేరంగు కలవారయి యుండురు. నేడు రూఢపద మైన వర్ణశబ్దము కేవల జాతిపరమే యున్నచో భారతము లోనే చెప్పబడిన నూతజాతి ప్రత్యేకముగా లేదనవలసి వచ్చును. మనుస్మృతిలో గూడ “చతుర్థ ఏకజాతిస్తు శూద్రోవాస్తి తు పంచమః” అని యున్నది. కావున పంచములు లేరనుకొందము. సరికర్ణ జాతులను బట్టి పంచమపదము వచ్చుటకు వీలు లేదు. సరికర్ణజాతులు ప్రథమద్వితీయాదిపదములకే గూడ వాడఁబడియుండలేదు. ఇక వీరెట్లు పంచము లగుదురు. మనము పంచముల నేగదా బహిష్కరింపవలసినది. ఇంక వీరెవరో, వీరికి గ్రామబహిర్భాగమున నెఱుండువలసి వచ్చెనో, చెప్పవలసి యున్నది. ఈపంచములకు జీవిత చర్యకారవృత్తియేగదా యు

న్నది. దానినిబట్టి “కారావరో నిషాదాత్తు చర్యకారః ప్ర మాయతే ఆహింసితో నిషాదేనవై దేహ్యమే వజాయతే” అను మనుస్మృతిచొప్పున విషాదునికి వై దేహియందు బుట్టిన కారావరజాతి యిదియేయని తోచుచున్నది. ఈకారావరజాతి లోకము ను బాగుచేయువా రగుటచేత ఆరోగ్యశాస్త్రము చొప్పున నాగంతులగు వార్యజాతులు వీరికి దూరమున నివాస మేర్పఱచుకొని యుండవచ్చును. స్మృతులందు వీరస్మృత్యులుగా నెంచబడలేదు.

ఉపసంహారము

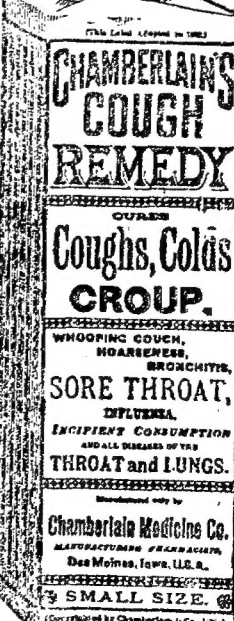
కనుక నోమహాశయులారా! ప్రమాదాచతుష్టయము బట్టియు నీపంచములు స్మృత్యుక్తచందాలు రనుటకు సాధ్యపడదు. కావున “శతాంధ” న్యాయముగా వచ్చిన యాయస్మత్కృతమండి యుద్ధరింతురని నమ్ముచు నాయాపన్యాసమును మీముండట నుంచితిని. “హేమ్నస్సంలక్ష్యతే, హ్యగ్నా విశుద్ధిశ్చామి కాపివా” యని కాళిదాసు చెప్పినట్లు ఇందలి సదసద్వివేకమునకు ఆర్యులే ప్రమాణము:— ఈయవకాశము నా కొన గినందులకు వందనములు. రెండంగీతమును చదివి నెలవుగైకొనుచున్నాను.

- గీ॥ సంఘవిప్లవములడంగి—చనెడుఁ గాక
మతములందలికొట్టలు—మడియెఁ గాక
విశ్వమునుజసాభ్రాత్రము—నెలయుఁ గాక
పారతంత్ర్యపితాచమ్ము—పఱచుఁ గాక॥
- గీ॥ పుట్టువులనమ్మకలు తోఁ—ముడుచుఁ గాక
కొఱవడక వృత్తులేపల్ల—గ్రుడ్డుఁ గాక
వర్ణమహానీతులెలు లేవు—బంతిఁ గాక
అల్లత్యాగమన్నింటను—ప్పనెడుఁ గాక
సర్వమతములు త్రోసిరా—జగును గాక
ఒకయహింస యభోజన—ముండుఁ గాక
మూర్ఖవిశ్వాసములు మూల—ముడుగుఁ గాక
విధియై నై మానవతిపిట—వేయ గాక॥

ఇంపీరియల్ సినిమా
హైదరాబాద్, తిరువల్లికేణి 953
11-10-24 శనివారమునుండి 17-10-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతీదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు.
కౌంటు ఆఫ్ మాంటి క్రిస్టో
2 వ భాగము.

వెలింగుటన్ సినిమా
మాంటు హౌస్ డ్యు 1565
11-10-24 తేది శనివారమునుండి 17-10-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతీదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 గం.
శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 12-15 గం॥ కూడగలదు.
యూనివర్సల్స్ మైటియస్టు సీరియల్
ది స్టీల్ ప్రైయిట్ 3 వ భాగము.
విల్లియం డన్ కన్, ఎడిత్ జాన్సన్ తో సహా

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి
దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్మువడి
సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి పటా పంచ
లై పోవును, అన్నిజాగా
లలో విక్రయించ బడు
చున్నది. (33-3)

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

వ్యవసాయ మంత్రి పాతశాలలు

శ్రీమత్ శ్రీ భూమి రక్షణ శాఖ

ప్ర 1. విద్యా శాఖాధికారి నుంచి వ్యవసాయ శాఖకు మార్చిన పాతశాలల నామములే?

2. ఈ పాతశాలలకు భరించుటకు ప్రభుత్వమున కగు ఖర్చు?

3. అక్కడ బోధించు విషయములే?

జ 1. తాళిపరంబ, అనకాపల్లి పాతశాలలు,

2. 1924-25 సంవత్సరములో యాపాతశాలలైన ఖర్చు రూ 282000.

3. ఇక్కడ బోధించు విషయములు 1. ఇంగ్లీషు, 2. తెలుగు, 3. భూగోళశాస్త్రము, 4. ప్రకృతిశాస్త్రము, 5. పంటపంపిణీ, 6. పంటలును పంటలు, 7. వ్యవసాయ సూత్రములు, 8. తేలిక కృషి భాగము, 9. పశువులు—కోగములు. ఇది దేశభాషలందు చెప్పబడును.

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలోనికి ప్రవేశము

అబ్బాస్ అలీ ఖాన్ గారు

ప్ర 1. కమిటీవారి రిపోర్టునుబట్టి విద్యార్థులను చేర్చుకొను నిజమా?

2. ఆ కమిటీయందున్న వారెవరు 2 వారిని ప్రతిపాదించు నియమితురా?

3. మహమ్మదీయ విద్యార్థులను కొందరిని నిరసించి బ్రాహ్మణ విద్యార్థులను చేర్చుకొనినమాట నిజమా? (4) బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, ఆదిద్రావిడులు, తక్కువజాతివారు ఎంతమంది అప్లికేషనులపై టి. అందికొనిన దెంతమంది చేర్చుకొనిన తెలుసురా?

జ (1) నిజమే. (2) కమిటీమెంబర్లు. 1. కాలేజీ ప్రెసిడెంట్. 2. స. యి. రంగనాథన్ గారు. 3. ఖాన్ బహదూర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు. 4. రావుబహదూర్. సి. నటేశమొదలియ్యర్ గారు. 5. డి. వాన్ బహదూర్ ఎ. పి. గోవిందరావుమయ్యర్ గారు.

ఈమెంబర్లు 1922 లో ప్రభుత్వమువారు 8 సంవత్సరములదాకా నియమించిరి.

	అప్లికేషన్ల సంఖ్య.	చేర్చుకొనబడిన వారి సంఖ్య.
బ్రాహ్మణులు	886	247
బ్రాహ్మణేతరులు	890	116
మహమ్మదీయులు	58	28
క్రైస్తవులు	56	19
ఆదిద్రావిడులు తక్కువజాతులు	82	8

వీరుగాక కొంతమంది స్త్రీలు వైసులు దరఖాస్తులుపెట్టి చేర్చుకొనబడిరి. దరఖాస్తులుపెట్టి ర నివారణానే మిగతా దరఖాస్తుదారులు చేర్చుకొనబడిరి.

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీయందు ఎల్లెస్ట్రక్చురారి పని

ఎస్. సత్యమూర్తి గారు

ప్ర (1) ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో కమిటీ ప్రాధాన్యమునున్న ఎల్లెస్ట్రక్చురారిపై ఎచ్చిన చార్జీలవిచారించుటకు కమిటీ ని నియమితురని వాదనను చేసినారాదా అట్లు కమిటీని నియమించినారా?

(2) ఆ కమిటీ సభ్యులెవరు? వారు విచారించబడిన విషయములే? (3) ఒకవేళ ఆ కమిటీ నింకను ఏర్పరచక పోయినచో అందులకు కారణములే?

జ—ప్రభుత్వ మిషన్యమును కాగ్రెగేట్ గా విచారించిరి. పరిశీలించిరి. కమిటీ నియమించుట కనెపను లేదని తలచిరి.

అనంతపురమున పశ్చిమాంధ్రమునకు కళాశాల

రామేశ్వరరావు గారు

ప్ర (1) అనంతపురములో నీడెడ్ డిస్ట్రిక్టు కళాశాల నిర్మించుపథకు తెలుపు మంజూరైనది. ఆ కాలేజీ ఫస్టు గ్రేడు కాలేజీగా నుండునా? నెండుగ్రేడు కాలేజీగా నుండునా? (2) బి. ఏ. క్లాసు పెట్టినచోట మోచ్చించు మాహులదా? భవనము ఫస్టు గ్రేడు కాలేజీగా నుండుటకు సరిపోవునా (3) 1920 నుండి ప్రవేశమునకు దరఖాస్తు లెన్నివచ్చినవి. ఎన్ని తిరస్కరింపబడినవి.

జ (1) 1918 లో మంజూరైనది. మొదట నవి మోన్సూన్ కాలేజీలుగా నేర్పరచబడినవి. (2) ఫస్టు గ్రేడు కాలేజీలయినప్పటినుండియు భవనము పెంపబడినది. (3) 1920 నుంచి వచ్చినదరఖాస్తులు, తిరస్కరింపబడినవి జాబితా యాయబడినవి.

అనంతపురం కాలేజీలోకిని ప్రవేశము

జి. రామేశ్వరరావు గారు

ప్ర (1) ఎంత మంది విద్యార్థుల నేయే గ్రూపులందుండెడి దరఖాస్తులు పెట్టిరి. ఎంతమంది చేర్చుకొనబడిరి.

(2) చోటుచాలదని ఎవరినైన తిరస్కరించిరా అనుచో వారి సంఖ్య ఎంత.

జ. (జాబితా యివ్వబడెను) ఫస్టు క్లాసులోనికి తర్వాత క్లాసులోనికి చేర్చుకొనబడినవారు లేబటరీ ఎకామిడేషన్ లో పోవుటచే తిరస్కరింపబడిరి.

బాలికాబోధనాభ్యసన పాఠశాలలందు

సంగీతోపాధ్యాయులు

పి. వి. గోపాలన్ గారు

ప్ర. (1) గర్భుల ట్రయినింగ్ స్కూలులందు సంగీతోపాధ్యాయులను తీసివేయుటకు విద్యాధికారి యుత్తర్వుల నిచ్చినమాట నిజమా? (2) ఇందులకు విద్యాశాఖమంత్రి యనుమతి యున్నదా? (3) విద్యాధికారి రాష్ట్రములోనున్న యిస్సెన్షియల్ గ్రేడ్ లోనైన అలోచించెనా? అనుచో ఆయధికారులయభిప్రాయముల బట్టి నుంతురా? (4) 124 ఏ. టి. యి. లో యీ విషయము మంత్రిగారికి కాననభ్యుదయి డిసెంబరులో తెలుపలేదా? (5) ఆ ప్రధానభ్యుదయి జవాబుచెప్పిన చొప్పున మంత్రి యీ విషయమున విచారణపలికెనా?

జ. (1) (2) సంగీతము నేర్చుకొను విద్యార్థి ప్రత్యేక రుసుము నిచ్చినచే సంగీతము గరువబడును. ఆ విద్యార్థిగర్భులందు సంగీతోపాధ్యాయులకు చాలమిచ్చే వారిని తీసివేయవలసివచ్చెను. అందుచే విద్యాధికారి యాయుత్తర్వుల ప్రయత్నించెను. సంగీత మింకాకాదనిక బదులునేర్చు విషయ మాలోచింపబడుచున్నది. (3) యిస్సెన్షియల్ గ్రేడ్ లోను డైరెక్టుగాలో చించెను. (4-5) అనును.

పెన్నార్లనదిపై జలాశయనిర్మాణము

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులు, కడప జిల్లాలో పెన్నార్లనదిపైగాని యితరనదులపై గాని ఇరిగేషను అభివృద్ధికోరకు నీరు నిలువయుంచు కట్టడములు ఏర్పాటుచేయుటలవిచార యని ప్రశ్నించిరి.

జ—తుంగభద్ర ప్రాజెక్టునుగూర్చి శోధన జరుగుచున్నది. ఇది వీలయినచో కడపజిల్లాయందు 117,000 ఎకరములకు లాభించును.

గోదావరి, కృష్ణానదులలో యిసుకదినెలు

గోదావరి కృష్ణానదులలో ఆనికట్టలపద్ధతి యిసుక మేట వేయుచున్నదనియు వాటిని తీసివేయుచుటకు ప్రభుత్వమువారేమిచర్య దీసికొనుచున్నారనియు మాగంటి సీతయ్యగారును కె. సర్వారాయుడుగారును ప్రశ్నించిరి జ—ఈ లంకలను తొలగించుటకు తగుశ్రద్ధ కైకొనబడెను. తగినపరిశరములు కొని యుండిరి. అందుకు న్లాయసులచే నెక్కువ యుపయోగకరముగ పనిచేయుచుటకు చర్యదీసికొనబడెను.

బందరు, రవిసు, ఎల్లూరు కాల్యము

ఎం. సీతయ్యగారు—ప్ర—బందరు, రవిసు, ఎల్లూరు కాల్యలక్రింద నెంత విస్తీర్ణము సాగుచున్నది. 1924 జూలై 15 వ తేదీ నాటికి ఎంత భూమి ఊడుపులు జరిగినవి. జ—బందరు కాల్యలక్రింద 79,182, యకరములు, రవిసు కాల్య—58,753, ఎల్లూరు కాల్య—72,868 ఎకరములు వీటిక్రింద ఊడుపులు జరిగిన కైకాల్యము జూలై 20 వ తేదీవరకు 23,768; 83,284; 16,445 ఎకరములు.

(2) ప్ర—కైకాలూరు తాలూకాలో సాగుబడియగు భూమి విస్తీర్ణమెంత? అందు ఆగస్టు 1 వ తేదీనాటి ఊడుపులు జరిగిన దెంత? జ—సాగుబడియగుటకు పొక్కుగల భూమి 50,570 ఎకరములు, ఆగస్టునాటికి 21,142 ఎకరములు.

బకింగ్ హాము కెనాలు ఆదాయవ్యయములు

సి. ముత్తయ్యమొదలియ్యారు—

(1) ప్ర—గత మూడేండ్లలో యీ కెనాలుపై యెంత రాబడివచ్చినది? (2) అకాల్యపై జరుగు రాకపోకలరాబడి అందరి మట్టి తొలగించు వ్యయమునకు తగియున్నదా? (3) అందలి మట్టిని, సామానులేగాక మనుష్యుల ప్రయోగమునకుగూడ

వీలగునట్లు పూర్తిగా తీసివేయుటకు వీలగు యంత్రములును గింపరాదా; (4) ఈ కాల్యులరమ్మత్తునకు బడ్జెటునందెంత ఖాయపడుచుండెను. ఎంతఖర్చయినది?

జ—(1) కాల్యునుగూర్చిన లెక్కలన్నియు 1923 సం॥ వరకు ప్రకటనయందు తెలియజేయబడియున్నది.

1921 రూ 77,871; 1922 రూ 78,869; 1923—రూ 78,814 ఇది మొత్తమురాబడి.

(2) కేవలము ఆర్థికవిషయమునుబట్టి చూచిన ఖర్చుకు తగినరాబడి లేదు. కాని రాకపోకలను ఇతర సౌకర్యములకు సుఖపుగానున్నది. (3) ఒక యంత్రము 1920 సం॥ ఉపయోగించిరి. కాని అది యీ కాల్యయందు పనికిరాకుండుటచే మరొకదెల్పాకు బంపిరి. కాల్యయిప్పుడు నావలకు తగినంతలోతు గలిగియున్నదిగాన యంత్రమునుపయోగించుట వృథావ్యయము గను. (4) ఒరిజినలు వర్షునకు బడ్జెటు నిర్ణయమునకు ఆయన ఖర్చు ఈరీతిగానుండెను. 1921 సం॥ రూ 4988 యెక్కువఖర్చు 1922 బడ్జెటు నిర్ణయము నూటికి ఖర్చు 149 చొ॥ 1923 సం॥ 115 చొ॥ పన్నున నుండెను. మరమ్మత్తులకు మూడేండ్లలో నూటికి 181 చొ॥ 102 చొ॥ 88 చొ॥ ఖర్చయినది.

ప్రొద్దుతూరు హిందుమహమ్మదీయ తగవులు

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులు—ప్ర—ప్రొద్దుతూరులో ప్రతిపక్షము మోహరంపండుగ సమయమున హిందుమహమ్మదీయ తగవులు నిలుపుతేయుటకు ప్రభుత్వము వారు ఏమిశ్రద్ధ వహించుచున్నారు?

జ—1917 నుండి అచ్చట ఇరుపక్షముల వారికిని మనీదునెడుట వాయిద్యములగూర్చి తగవులు వచ్చుచున్న వని ప్రభుత్వమువారెరుగుదురు. ఇదివరకు పక్షములవారును సీనియర్ కోర్టులలో తగవులను పరిష్కరించుకొనుచుండిరి. లేదా ఉద్యోగులు పద్ధత్యులగుగా నోసంగు తీర్పుల కొడంబడుచుండిరి. కాని యీసారి అటుగాక యేదోసమాధానము కుదుర్చుకొన నుండి, కాననభ్యుదయి చర్చించునూరని తెలిసి నిలుపుకొని రని తెలియుచున్నది.

సంస్కరణలు

సుస్కరణల గూర్చి స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయమును ఉద్యోగులతో గూడిన విచారణసంఘమునకుగాని యిప్పుడు గూడియున్న మట్టిమను సంఘమునకుగాని నుండుగా తెలిసియున్నారాయని సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ప్రశ్నింప, ఈ ప్రశ్న కిదివరకే 398 ప్రశ్నకు తరమొసంగి యుండినదియు అంతకుమించి ప్రభుత్వమువారి కేమియు దెలియదని జవాబువచ్చెను.

వినోదముల పన్ను

వినోదప్రదర్శనములపై పన్ను విధించు చట్టమునందు గజ్జపుపండులను జేర్చిరా యని మాసానేటుగా రడిగిన ప్రశ్నకు చేర్చినట్లు ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

కడప ఆస్పత్రియందు స్త్రీలచికిత్స

కడప ఆస్పత్రియందు హైమస్త్రీలచికిత్సకు ప్రత్యేక యేర్పాటులవిషయమున యేమిప్రయత్నముల గావింపనున్నారని అబ్దులు హైసాహెబుగారిడిగిరి. జ—కడపలో ప్రత్యేకముగ స్త్రీల ఆస్పత్రి యనవసరమని ప్రభుత్వమువారికి సలహావచ్చెను. పెద్దాసుపత్రియందే స్త్రీలయేర్పాటు లున్నది. ఆమె చాల బాగుగ పనిచేయుచున్నది.

వ్యవసాయము

కడపజిల్లాలో యీసంవత్సరముగాని, యికముందు త్వరలోగాని ఎగ్రికల్చరుఫారము స్థాపింప నిశ్చయించలేదని టి. ఎం. నరసింహాచార్యుగారి ప్రశ్నకు తగవునందు తెలియవచ్చెను.

వ్యవసాయ పాఠశాల

దత్తమండలములలో వ్యవసాయ పాఠశాల స్థాపించురా యని నరసింహాచార్యుగారి ప్రశ్నకు, తెలుగుజిల్లాలో యిదివరకప్పుడే అనకాపల్లిలో నొక పాఠశాల గలదు గాన యికముందు తమిళజిల్లాలో స్థాపింపబడునని దెలియవచ్చెను.

‘కాకినాడ’ ప్రతి 1921 లో 21,597 ముఱుగులు 1922 71,716 ము॥ 1923—79027 ము॥ నంద్యాలకు పంపివేయబడినట్లు నరసింహాచార్యుగారి ప్రశ్నకు తగవునందు తెలుపబడెను.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము 1925 లో గూడ జరుపుటనుగూర్చి మదరాసు ప్రభుత్వమువారు సంప్రదించుటెరా యని సత్యమూర్తిగారి డిగిన ప్రశ్నకు లేదని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయము

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయము పెట్టుచు ప్రకారము నిశ్చయించిన చొప్పున భర్తీలెవరు ఈ చొప్పునునం దీపట్టునువలన ఏమిలాభము జూపిరి? అని టి. ఎం. నరసింహాచార్యుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఇరిగేషనుబిల్లుచర్య

మదరాసు శాసనసభ

నిన్న ఫలహారానంతరము శాసనసభవారు తిరిగి సమావేశమైనవిషయము. వెంకటరత్నముగారు ఇరిగేషనుబిల్లు చర్యనాపుటకై తెచ్చిన ఉపపాదన పోలుకుపెట్టుబడి 20 ఆమోదములు, 47, ప్రతిపక్షము, 16 తటస్థులు లేరిరి. వారి నామముల వివరములు.

ఆమోదములు:— శ్రీయుతులు 1 కె. ప్రభాకరతంపన్ 2 సి. ఆర్. రెడ్డి 3 సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజు 4 ఎస్. సత్యమూర్తి, 5 విశ్వనాథరావు, 6 యమ్. గంగరాజు, 7 కె. కోటిరెడ్డి, 8 సి. మరుదానంపెట్టి, 9 యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్, 10. సి. పెద్దిరాజు, 11 జి. రామేశ్వరరావు, 12 శేరిభూషణరథో, 13 యమ్. శీతయ్య, 14 యమ్. ఆర్. శేతురత్నం అయ్యరు. 15 సి. సుబ్రహ్మణ్యం పిల్లై 16 అబ్బాస్ అలీ 17 గౌనుమియాన్ సాహెబు, 18 మహమ్మద్ సాహెబు 19 సి. సి. వెంకటకవిరాజు, 20 బి. వెంకటరత్నంగారలు.

ఉపపాదన వ్యతిరేకులలో నీక్రిందివారలు గలరు. ఖా|| బ|| పాటిబుల్లా సాహెబుగారు, వాపుగారు, సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, పి. రామారాయణంగారు, శివజ్ఞానంపెట్టి, గ్రహమ్, డేవిస్, పాడ్మిన్, మారు, ఎడ్వోకేటు జనరలు, వరదాచారి, పాడిసన్, మత్తయి, డేవిస్, ఆర్. యి. గౌండరు, డి. రామచంద్రారెడ్డి, టి. రామన్, ఎ. రామస్వామి మదలయారు, మునుస్వామి పిల్లై, మునుస్వామినాయుడు, మల్లెశెట్టి, ముత్తుచెట్టియార్, గోపాలన్, త్యాగరాజుచెట్టి, ఆరుముఖనాదార్, యల్లప్పచెట్టి, యెతిరాజులునాయుడు, టి. ఎ. రామలింగ ముదలియారు, రంగనాథ ముదలియారు, శివరావు, సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడు, కె. సీతారామరావు, యమ్. క్రెస్టన్ నాయుడు, వెంకటాచలపదాచ్చి, విజయరాఘవ ముదలియారు, టి. యమ్. నరసింహాచారు, హజీఅబ్దుల్లా సాహెబుగారలు మరికొందరుగలరు. తటస్థులలో నీక్రిందివారుండిరి:—

శ్రీయుతులు చల్లప్పనాదార్, సర్వారాయుడు, సామ్యూల్, ఎస్. క్రెష్టారావు, సతేశముదలియారు, డా|| సల్లాన, చినతెలివాడారుగారలు మరికొందరుగలరు.

ఇరిగేషనుబిల్లు

పిదప ఇరిగేషను బిల్లుపై తిరిగి చర్య ప్రారంభింపబడెను.

4 వక్లాసు “యి” సబ్ క్లాసు పై సవరణ లేబడెను.

4 వ వక్లాసు నందలి సబ్ క్లాసు (యి) ప్రభుత్వమువారు 7 కెక్లనుక్రింద నోటిసు ఇచ్చినట్టిగాని లేక 3 కెక్లను ప్రకారము అధికారము పొందియున్నట్టిగాని సంపూర్ణమైనట్టియులేక ఛిన్నమైనట్టివిసదిగాని లేక చిన్నవిగాని లేక త్రవ్వబడినకాలువగాని లేక సరస్సుగాని ఎట్టి జలాశయముగాని “ప్రభుత్వము

ఉ:— సభ్యుల కేర్లు:— పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరుగారు (అధ్యక్షుడు), (2) ఆర్థికశాఖ కార్యదర్శి, (3) ఫారెస్టు ఛీఫ్ కన్సర్వేటరు (4) డబ్ల్యు. బి. రైలుగారు (5) ఎస్. కె. గ్రీన్ (6) నారాయణ దాసు గిరిధరదాసుగారు (7) బి. బి. కె. నూర్జీ నారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, (8) సామి వెంకటాచలంపెట్టిగారు, (9) డి. బి. టి. నందెదామలు చెట్టిగారు, (10) రా. సా., కె. వి. రామచారిగారు, (11) సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు, (12) ఎం. ఎస్. అబ్దురు రహిమాను సాహెబుగారు ఆగష్టు 21 వ తేదీన ఒకసారి యీ విషయమున ప్రశ్నోత్తరములందు చర్చియింపిమి. అటు పిమ్మట పెద్దాపురంలో పట్టు పరిశ్రమాధికారులుగానున్న ముప్పాసోమ రాజుగారికిని, పీ.రాజుగారికిని రూ 50,000 ప్రభుత్వమువారు ఋణ మొసంగిరి.

పశువైద్యశాలలు

ఈ రాష్ట్రమునందు నూతన పశువైద్యశాల రెచ్చుపెచ్చుల స్థాపింపనున్నారని నరసింహాచారుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ధనము గల్గినచో 1925-26 సం|| యీ దిగుభ్యులములలో స్థాపింపనున్నారు:—క్రెష్టగిరి - నేలంజిల్లా. హార్వన కొల్లి—బల్లారి. కావలి—నెల్లూరు. కంజీవరము, కరూరు, గోవిందపేట పాల్యం.

వారి పశుమందున్నంతవరకు” ఇరిగేషనుబిల్లుగ పరిగణింపబడును.

ఇందుపై టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రిగారి సవరణలను ఉపసంహరించుకొనిరి.

డాక్టరు సుబ్బారాయన్ గారు “7 కెక్లను ప్రకారము నోటిసు ఇచ్చియుండిలేక” అను పదములను తీసివేయవలసినదిగ సవరణ నుపపాదించిరి.

అంకితీదు ప్రసాద్ బహదూర్ గారు బలపరచిరి.

గా|| లామెంబరుగారు ఉపపాదన నాశ్చేపించుచు ప్రభుత్వముప్రభుత్వమువారి కున్నట్టి అధికారములను నిల్వకొనుటకు ఆక్లాసు చేర్చబడినదనియు ఈసవరణను మరియొక అనుకూల ఫలమునందు చేర్చవచ్చుననియు పలికిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు సవరణ ఆమోదింపబడిన చాలచిక్కులు తటస్థించుననియు ప్రభుత్వమువారికి ఏయధికారమును లేకుండుననియు తెల్పిరి.

అడ్వోకేటు జనరలుగారు సవరణ నాశ్చేపించుచు ప్రభుత్వమువారు తాము పొందవగిన హక్కుల కంటే అధికముగ గోరుట లేదనియు క్లాసునందలి పదములను తీసివేయకుండుటయే న్యాయశాస్త్ర మార్గానుసరణీయమని నుడివెరి.

గా|| లా మెంబరుగారు ప్రభుత్వమువారి సంగునీటిపై విషయమై ఆక్లాసు తెలుపుచున్నదనియు, 7 వ క్లాసు నందలి హక్కు ప్రభుత్వమువారి కుండవలెననియు పలికిరి. పిదప సభరణ వోటుకు పెట్టుబడి వీగిపోయెను.

4 వ క్లాసు సవరింప బడిన విధముగ టిల్లునందు చేర్చబడెను. 6, 7, 8, 9, 10, క్లాసులు ఆమోదింపబడెను.

11 వ క్లాసునందు ఆదినారాయణ కెట్టిగారి సవరణకు ఆమోదములు లేనందున సవరణ వీగిపోయెను.

వాటరుకోర్సు

12 వ క్లాసు వాటరుకోర్సు అవగ ఇరిగేషన్ వర్క్సు నుండి నీటిసరఫరా పొందునట్టియు, లేక పాలములనుండి మురుగునీటిని తీసివేయునట్టియు, కాని ప్రభుత్వమువారిచే వ్యయము భరింపబడనట్టియు, కాలంలో సంబంధించిన తూములన్నిటిని గలిగినట్టిదియునగు కాలముకు నీరు సరఫరా చేయునట్టిదిగాదు” యన్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు “పాలములనుంచి” అను పదములకు పిదప “మరియు అది ఏభూస్వామియొక్క భూములకు నీటిని ప్రవహింప జేయునట్టిగాని, తడుపునట్టిగాని ఆభూస్వామియొక్క భూములందు జేర్చబడని” అను సవరణ నుపపాదించిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు సవరణ నాశ్చేపించుచు సవరణ ఆమోదింపబడిన బిల్లుయొక్క ముఖ్యమూలములకు భంగము వాటిల్లుననియు, అధికముగ భూములు గల్గినబలవంతుడగు పట్టాదారు తనభూములనుండి నీటిని చిన్నపట్టాదారుల భూములకు పారుదల జేయనీయ దనియు, తనకు తెలిసినంత మట్టుకు గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలయందు ఈచిక్కులు ప్రబలుముగ గలవనియు, నడియందు వలసినంత నీరున్నను బలవంతుడగు భూస్వామికి పుష్కలముగ నీరుండునేగాని సామాన్యకైతులకు అననుకూలమని పలికిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు సవరణ బలపరచిరి. ఇ. డబ్లియు. కేగారు సవరణ నాశ్చేపించి అది శేవలము నిరుపయోగమని వాక్రచ్చిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు భౌగోళ్యవంతుడగు పట్టాదారు ఎక్కువభాగము వ్యయపరచి తనభూములకు నీటి పారుదల పొందునప్పుడు ఇతరులకు నీటివసతిని కలుగజేయవలసిన అవసరమేమి యనియు, సవరణవలన పల్లెటూళ్లయందు చాలప్రమాదములు సంబంించుననియు, తెల్పిరి.

పెద్దిరాజుగారు, అడ్వోకేటు జనరలు ఖా|| బి|| సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారులు సవరణ నాశ్చేపించిరి. రాజుగారు మాట్లాడుచు బిల్లునంతటిలో ఈ “నీటిపారుదల” యను పదము ముఖ్యమైనదనియు, దానిని మార్చుచేసిన బిల్లుయొక్క ప్రాధాన్యము నశించుననియు పలికిరి.

పిమ్మట సవరణవోటుకు పెట్టుబడి వీగిపోయెను.

పోలు కోర్టుడగా 12గురు ఆమోదములు 57 మంది ప్రతికూలులు రెక్కించబడిరి.

పిదప సమావేశము ఆడినమునకు చాలించిరి.

అనధికారికార్యక్రమము ఈ దినమున ప్రారంభింపబడును.

మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య గారి కేసు

వాయిదావేయబడిన శివరామకృష్ణయ్యగారి కేసు ఈ నెల 1 వ తారీఖున మూడు గంటలకు తిరిగి రాజమండ్రి డివిజనులో మేజిస్ట్రేటు గారిచే విచారణ చేయబడినది. ప్రతివాది తరపున శ్రీయుత వోరగంటి సుబ్బారావుగారు వాదించిరి; పోలీసు డిప్యూటీ మాజిరంజెంటు, సర్కిలు ఇన్స్ పెక్టరుగార్లు పోలీసు తరపున హాజరైరి.

మొదట మేజిస్ట్రేటుగారు శివరామకృష్ణయ్యగారి, ఆయనపై ఇండియన్ పీసల్ కోడ్ 176 కెక్లక్రిందను పోలీసువారు పెట్టినకేసు సంగతి తెలియచేసి, దానికి మీరేమైన చెప్పకొనెదరా అని అడిగిరి.

శివరామకృష్ణయ్యగారు కేసు నిర్దోషిని చెప్పి ఈ క్రిందిట్లుమెంటును దాఖలుచేసిరి.

“176 కెక్లను వి. పి. సి. క్రింద నేనెమియు నేరముచేయలేదు. ఎప్పుడుగాని యెవరిచేతగాని నేరముచేయబడినట్లు నాకు తెలిసియున్నదనుమాట నిజముకాదు. తలలేని శవము గోదావరి ఇసుకలో ఇన్ని సుపేట స్నానస్థులువద్ద అందరకు కన్పించునట్లు పడియున్నది. అక్కడ పోలీసువారు కాపలాయుండుటే గాక మ్యునిసిపల్ వాచర్ కూడ వుండను 4.6.24 తేదీన 91ంటలకు శవము చూచుటకై పోయియున్నప్పుడు కొంతమంది నాకు దానినిగూర్చి చెప్పిరి. అటులేదవారే నే నక్కడకు దానిని చూచుటకు పోయి యుంటిని. నే నక్కడకు వెళ్ళునంతే అక్కడ కొంతమంది మనుష్యులును కొంతమంది పోలీసు ఆఫీసరుకూడ కలరు. నేనక్కడకు వెళ్ళునంత పోలీసువారి కాళము సంగతి తెలియదని తలంచుట కెక్కడను అవకాశములేదు. మరియు లోకలో పోలీసువారు కొంతమంది అచ్చట నుండగా నేను పోలీసువారి కీసంగతి తెలియచెప్పవలసి వచ్చునని నాకు లోచలేదు. ఇట్లు చెప్పకపోవుట వలన కష్టము వచ్చునను లాసంగతి నాకు తెలియదు. ఈకేసులో అసలే అట్టి అవకాశమునకు తావులేదు. నాకు తెలిసిన సంగతి నేను పోలీసువారి వద్దనుండి మరుగుపర్చుట నాకు ద్వేషముకాదు. ఇట్లు తెలియపర్చవలయు ననియు నాకు తెలియునెడల నేనట్లు చేసియుండుననిచాల ప్రచారమున్న ‘స్వరాజ్య’ వంటి పత్రికకు నేను వ్రాయుట వలననే గమనించ వచ్చును. ఆకేసును ఎవరినో, అక్కడ కది ఎట్లు వచ్చినదో నాకు, తెలియదు. నావిడ పెట్టుబడిన ఈ ప్రాసిక్యూషన్ అనూయచే ప్రేరేపింపబడినది గాన నేను విడుదలచేయబడవలెను.”

పైట్టేటు మెంటు తీసికొనిన తరువాత కేసు విచారణకు ఈనెల 21 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. శివరామకృష్ణయ్యగారు తమ తరపున సాక్షులుగ చాలమంది కేర్లరిచ్చిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మతకలహములు

నా గ పూ రు

ఒక మహమ్మదీయుని కొట్టిరని 10 మంది హిందువులపైని లేబడినకేసులో 14 వ తేదీన ముద్దూరిలో నందరిని మేజిస్ట్రేటు విడుదలచేసెను. సాక్ష్యము నమ్మదగినదిగాదు అని తీరులో వ్రాసెను.

ధిల్లీ పానుమండీ కేసు

రామప్రసాదు అనునతని చంపిరని ఒక ఆరెజ్షం నులు గురు పురుషోత్తమన కేసుచేయబడెను. చనిపోయినవాని శవ పరీక్షచేసిన డాక్టరు రా ఫెలుగారు 14 వ తేదీన సాక్ష్యమిచ్చెను. “చనిపోయిన రామప్రసాదు కుటుంబము వారికి మరి నలుగురికిగూడ గాయములు తగిలెను. వారికందరికిని నేనే చికిత్స చేసితిని. శవము రొమ్ముపై పోటు గాయములు చాలగలవు” అని డాక్టరు తెలిపెను. (ఆ. ప్రె.)

భూకంపము

సిమాకు మూడువందల మైళ్ళలో బుల్టెను సిమ్లా, ఆక్టోబరు 14:—సిమ్లాకు మూడువందల మైళ్ళ దూరమున బుట్టిన భూకంపముయొక్క సాధారణమైన తీవ్రతయంత్రముమీది కొలతవలనరుజావయ్యెను. నిన్న రాత్రి 12 గంట 49 నిమిషములకు యంత్రముమీద నిద్రవము గన్పడెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి శాసనసభ

అంశములు

ఇంజనీరింగు బోర్డును కేసును చర్చించుటకు ప్రతిపాదన

గవర్నరు అనుమతిని నిరాకరించుట

అధికారతరస్థులు లేని ప్రముఖ అధికారిని నియమించుట

ఈ దినమున శాసనసభలో ప్రతిపాదనలు యనంతరము సత్వముగా గారు ఆశీర్వాదమును ప్రజల భావమునకు సంబంధించినదియును నీ విషయమును చర్చించుటగాను సభాకార్యక్రమము నాపవలెనని ప్రతిపాదించెను. ఇంజనీరింగు బోర్డును మోసము కేసు సందర్భమున అందు ముఖ్యముగా పోలీసువా రీ ప్రాసిక్యూషనును చెప్పుటకు నిశ్చయించుకొనిన కారణములగురించియును పరిశీలనలగురించియును, ఈ ప్రాసిక్యూషను నడపు బాధ్యతను ప్రభుత్వ న్యాయవాదులకుగాక ఇంజనీరింగు బోర్డుకు ప్రైవేటు న్యాయవాది కొనిన పరిశీలనలగురించియును కారణముల గురించియును ప్రాసిక్యూటరుకు బాధ్యతనుండికూడ ఫీజు వుచ్చుకొనుట కనుమతించిన కారణముల గురించియు, కొద్దనందు కేసును నిడదెంచుట యందు పోలీసువారి చర్యనుగురించియును చర్చించుటగాను సభాకార్యక్రమము నాపవలెను.

సత్వముగా గారు ప్రతిపాదనను గావించుచు, ఇట్టి ప్రతిపాదనను చెప్పినది లామెంబరునకును, అధ్యక్షునకును ఇది వరకే జరిగినదియు, కాని ఈ దినమున జరిగిన ప్రతిపాదనలందు దెలియవచ్చిన వివరములవలన, గవర్నరు మెంటు వారి ప్రాసిక్యూషనును ప్రారంభింపలేదనియును, పోలీసు వారు చెప్పినదియు దెలియుచున్న ప్రతిపాదనయందు ప్రభుత్వమువారు పదమును తొలగించి పోలీసువారి పదమును మాత్రమే మిగిలునుమిది.

లామెంబరు:— ఈ ప్రతిపాదననుగురించి గవర్నరు గారివద్దనుండి వాకొకసందేశము వచ్చినది.

అధ్యక్షుడు:— ఈ ప్రతిపాదనను నుపపాదించవచ్చునా, రాదాయని నేను నిర్ణయింపవలసి యున్నదని నుడివి, ప్రతిపాదనలోని విషయములను వివరించి, ప్రతిపాదన సక్రమముగానే యున్నదని ప్రకటించెను.

లామెంబరు:— ప్రతిపాదనను నేనాక్షేపించుచున్నాను.

అంతటనాధ్యక్షుడు, ప్రతిపాదనకు సభవారంగీకార మొసగునదియు లేనిది దెలిసికొనుటకు సభాభిప్రాయమును దెలిసికొనగోంగా 20 మందికంటె నెక్కువ మంది సభ్యులు లేచిరి. అంతట ప్రతిపాదనకు అధ్యక్షుడు డనుమతినిచ్చెను.

గవర్నరు ప్రకటన

లామెంబరు:— గవర్నరుగారినుండి వచ్చిన సందేశము నిప్పుడు దెలుపవలసియున్నది. ప్రతిపాదన కధ్యక్షునియనుమతి యొసగబడిననుగూడ ఈ ప్రతిపాదన కనుమతించి నిరాకరించుటకు గవర్నరుగారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈ ప్రతిపాదనను చర్చించుట ప్రజలభావమునకు భంగకరమును కారణమునై వారట్లానర్పిరి. ఆవిషయమును గవర్నరుగారు తిరిగిపూర్వముగా మాకు దెలిపిరి. ఆవిషయమును దెలుపుచున్నాను.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— ప్రస్తుతము సత్వముగా గారు గావించిన ప్రతిపాదనకును, రెండవదియును పూర్వము సత్వముగా గారు దెలియజేసిన ప్రతిపాదనకును చాల భేదము గలదు.

న్యాయసభ్యుడు:— ప్రభుత్వ మనుపదమునకు పోలీసు అనుపదమును మార్చుటకై రెండు ప్రతిపాదనలను ఎట్టి భేదమును లేదు.

శాసనసభ హక్కులకు భంగము

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— ఈ రెండింటిని చాల భేదముగలదని అంగీకరింపవలెను. ఈ సభవారియెదుట ప్రతిపాదనము గావించబడువరకును, ఈవిధము గవర్నరునకు దెలియదు. గవర్నరుగారి సందేశము, ప్రతిపాదనపట్ల తీర్మానమునకు వర్తించునీగాని దీనికిగాను. ఆ సందేశము ఒక ప్రతిపాదనకు గాక, ఒక విషయమున జరుగు చర్చకంటెకును వర్తించునని లామెంబరు వాదించుచున్నాడు. అందెట్టి యాభారమును లేదు. లామెంబరుగారి వ్యాఖ్యానము నంగీకరించుటకు, ప్రభుత్వసభ్యుల చేతులందు అతడు లేని అధికారము నుండుటయును. అట్టి అధికారము ఈ సభవారి హక్కులను చాలవరకు తొలగించివేయును. నిబంధనలం దెచ్చటను అంగీకరించబడని ఇట్టి చర్యలకు నేను తీవ్రమున వ్యతిరేకము దెలుపుచున్నాను.

లామెంబరు:— ఇట్టి ప్రతిపాదన వచ్చినది ముందుగా గౌరవనీయ సభ్యుడు నాకును అధ్యక్షునకును దెలిపెను. అధ్యక్షుడు గూడ ఆవిషయమును నాకు దెలిపెను. అందుచేత నేనావిషయమును గవర్నరుగారికి తిలకించుటకు దెలుపగానట్టి

ప్రతిపాదన కనుమతించి నిరాకరించినట్లు దెలుపవలసినదని తం తిపూర్వముగ దెలిపెను. అవార్త నాచేతులందున్నది. ప్రస్తుతమా ప్రతిపాదన పోలీసుచర్యను చర్చించుచున్నదనియు అందుచే వెనుకటి ప్రతిపాదనకును ఈ ప్రతిపాదనకును భేదముగలదను నాక్షేపణ బలమయినదిగాదు. ప్రతిపాదనల కీ విషయము దెలియకపోయినను ప్రభుత్వమువారి కీ విషయము ముందునే దెలిసి యుండుటచే నా సందర్భమును గూడ విచారించియే ఇట్టి యుత్తరువునర్పించెను.

సామెంబరు:— ఇప్పుడు చర్చించునది గవర్నరుగారి యుత్తరువా?

అధ్యక్షుడు

ఇట్టి ప్రతిపాదనల సందర్భమున, గవర్నరుగారికి దెలిజేయుట నావిధి. గవర్నరుగారి అభిప్రాయమును దెలిసికొని దాని ప్రకారము నేను నడుచుకొనవలెను. ఈ సందర్భమున గవర్నరుగారు, ప్రతిపాదనకు అనుమతించి నిరాకరించెనని నాకు గౌరవనీయ సభ్యునిచే దెలుపబడిన నేను దానిని యథాగముగానే యంగీకరింపవలెను.

గౌరవమును దుర్వినియోగ మొనర్చుట

సత్వముగా గారు:— ఈ ప్రతిపాదనను అధ్యక్షునకును లామెంబరునకును మర్యాదకొరకు ముందుగా దెలియజేయగా వారాచిక్కినను ముందుగా మొనర్పిరి. నేనొక విషయమును అధ్యక్షునకు దెలిపినపుడతడు దాని ప్రభుత్వసభ్యులకు దెలియజేయునని నేనెంచలేదు. అధ్యక్షుడు డనుమతించినను గూడ, గవర్నరుగారు ప్రతిపాదన కనుమతించి నిరాకరించెనని లామెంబరు దెలిపెను. దీనియందేమి, అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదన కనుమతించినదిగానెంచెను. అది సక్రమమైనదని యర్థము. అట్టిది చర్చింపబడరాదనుట కెవరికిని అధికారము లేదు. దానినట్లుంచినను ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు పలకబెడిన చర్య పూర్తిగా నకాశ్రీయమైనది. ఈ గవర్నరుగారి విషయం వందలకొలది మైళ్ల దూరమున నున్నారు. సభవారియెదుటనున్న ప్రతిపాదన మేమియో అతనికి దెలియదు. అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదనకనుమతించినదియు గూడ నాతనికి దెలియదు.

ప్రతిపాదన యేమి? పోలీసుచర్య చర్చించుట కది కొరకున్నది. ప్రభుత్వమునపదమును తొలగించి పోలీసుచర్యయని చేర్చినను రెండింటిని చాల భేదము లేదని న్యాయ సభ్యుడు నుడిచెను. ఆవిషయమును నిర్ణయింపవలసినదే. మీరు సభవారుగాని, లామెంబరు గారు.

గౌ. లామెంబరుగారు, అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదనను సంగీకరింపక అనుమతించిన సభాకార్యమే సభవారికను అనుమతించక పూర్వమే, గవర్నరుగారు సందేశమునందే తన సందేశమువచ్చెననియు నుడిచెను. ఈ సభవారియెదుట ప్రతిపాదనవచ్చితరువాత మాత్రమే దానికనుమతించుటగాని తిరస్కరించుటగాని గవర్నరుజేయగలదు. ప్రస్తుత తం తిపూర్వ అట్టిది గాక పోవుటచేతను సందేశమును సక్రమమైనదిగాని, సరియైనదిగాదనిగాని నిర్ణయించునధికారము అధ్యక్షునకే యధికారమున గలదు. ఈ సందర్భమున గవర్నరుగా వనలంబింపబడిన చర్య ఈ సభయొక్క హక్కులను పూర్తిగా భగ్నపరుచుచున్నది.

అందుచే నీ విషయమున దృఢముగా నిలిచి సభాహక్కులను గౌరవమును నిలువబెట్టవలెనని అధ్యక్షుని గోరుచున్నాను.

ప్రాధసరు రత్న సామిగారు:— ఇదివరకెట్టి ప్రతిపాదనల సందర్భమున గవర్నరుగారు సందేశమునం ప్రతిపాదనకును ప్రస్తుతవిధము వ్యతిరేకము గనున్నది. ప్రభుత్వ సభ్యుల ద్వారా సభవారికి సందేశముం పుట గవర్నరుగారి కధికారము లేదు. అతడు అధ్యక్షుని ద్వారా మాత్రమే పంపవచ్చునని నిబంధనలో విధింపబడినది. అందుచే నీ సందేశము సక్రమమైనది గాదు.

అధ్యక్షుడు:— ఈ విషయమున దెలిపిన ప్రశ్నలు చాల ముఖ్యమైనవి. కాని ప్రస్తుతవిషయము సంబంధించువరకు గవర్నరుగారి సందేశమును సరియైనదిగా నంగీకరించుమంటిని.

సి. వెంకటరమణయ్యగారు:— ప్రస్తుతము గవర్నరు పంపిన తిలకించుటకు సందేశము. గవర్నరు ప్రభుత్వసభ్యుల ద్వారా వ్రాతమాలమును సందేశములను పంపవచ్చునీ గాని, ఇట్టి సందేశముల సంఖ్యలెంతదని, స్థాండింగు ఆర్డరులందు విధింప

బడినది. అందుచే నీ సందేశమును సక్రమమైనదానిగా పరిగణింపవలెను.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు:— ఈ సందేశము సక్రమమైనదా లేదాయను విషయమును రూపొందిన నీయవలెనని అధ్యక్షుని గోరుచున్నాను. హిందూ ధర్మాదాయవట్టుచున్న సందర్భమున గూడ నేనిట్టి సక్రమభంగనూచననే దెచ్చితిని. అప్పుడు గవర్నరుగారు తిరిగి తన సందేశమును మార్చుకొనెను. అనగా నా ప్రశ్న సరియైనదని వారంగీకరించిరినియును కొనవలెను. ప్రస్తుత నిర్ణయము ముందుముందు ఆచారముగ మారును. ప్రభుత్వ సభ్యుల కిట్టి పరిమితి లేని హక్కుల నొసగుటచే శాసనసభవారి హక్కులు చాలవరకు భగ్నమై పోవును. గవర్నరుగారు కొకానొక ప్రతిపాదనను చర్చించుట కనుమతించి నిరాకరింపగలదు కాని, సంపూర్ణముగా నొక విషయమును గురించియే చర్చింపరాదని నిర్ణయించుట కధికారము లేదు.

గవర్నరు నిబంధనల కక్షితుడు

లామెంబరు:— స్థాండింగు ఆర్డరులు శాసన సభవారి కార్యక్రమమునకు సంబంధించినవి. గవర్నరు నా నిబంధనలు బంధింపజాలవు అతడు తన యిష్టమువచ్చినరీతిని తన యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరింపవచ్చును. శాసనసభా నిబంధనలు పార్లమెంటు వారు చేసినవగుటచే నా నిబంధనలను 22 శాసనసభా నిబంధనయందు ఇట్టి ప్రతిపాదనలను నిరాకరించుట కధికారము సగబడినది. అట్టి నిరాకరణమును గవర్నరు తన ఇష్టమువచ్చినరీతిని దెలియజేయుచున్నాను.

శివరావుగారు:— ఒకానొక ప్రతిపాదన శాసనసభయందు పాపాదంపబడి అధ్యక్షుని ఆనుమతించిన తరువాతనే గవర్నరు అట్టి ప్రతిపాదనను చర్చించుట కనుమతించుటయో అనుమతించక పోవుటయో జరగగలదు అట్టి విషయము చర్చకు రాక పూర్వమే నిశ్చయించుట ప్రభుత్వ సభ్యులకు బాంకు చెక్కులను గుట వంటిది. ఇట్లుగానో ఇక నీ సభయందెట్టి విషయములను చర్చింపజాలిండును.

అధ్యక్షుడు:— గవర్నరుగారి యభిప్రాయము గౌరవనీయ సభ్యుని ద్వారా నాకు దెలియజేయుచున్నది. అసందేశము యధారమైనదేనని నేను నంగీకరించుచున్నాను. ఇంతటితో నీ చర్చము గిడినది.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:— ఇట్టి సమయములందు గవర్నరుగారి తర ప్రాంతములందెచ్చటనో పర్యటనమొనర్చుచు నుండక, ఈ పట్టణమున నుండుచో ప్రభుత్వము వారికిని, సభాకార్యక్రమమునకును గూడ అనుకూలముగ నుండును. ఇకమీద శాసనసభ సమావేశమవేత మైయుండు దినములలో ఈ పురమున నుండినచో బాగుండునని ప్రభుత్వసభ్యులు గవర్నరుగారి కెరిగింపగోరుచున్నాను.

సర్ హబీబుల్లా సాహెబుగారు ప్రభుత్వము తరపున ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, నీ సమావేశము నెట్టెంబరు 22 లేదని జరుగవలసియుండెననియు, అదే ప్రకార మాదినములం దీనిగరమున నుండుటకు గవర్నరుగారు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనిరినియు, కాని కొన్ని కారణములచే నీ సభ ఈనెల 10 లేదీవరకు నిలియుంచబడవలసి చెప్పినదియు గవర్నరుగారు తన పర్యటన కార్యక్రమమును వదలివేసినయెడల ములబాయి జిల్లాలోని ప్రజలకు ఆకాశభంగకరముగ నుండును కారణముచే నట్లు జేయజాలక పోయెననియు, తానిచ్చట నుండజాలమికి విచారము దెలుపుచు గవర్నరుగారికి సందేశము నంపిరినియు, నుడిచెను.

తరువాత చిదంబర నాదారుగారిచే నుపపాదంపబడిన తూత్తుకుడి హార్బరు ఆశాసనమునకు సవరణల్ని నుపపాదించిరి. అంతట 1½ గంటలకు సభవారు ఫలసారములకు లేచిరి.

ఇండియా దొరతనమువారి

లాసారాయ హురులు— ముట్టడింపు

ఈవార్త నిరాధారమని చెల్లు దొరతనమువారి ప్రకటనము

సిమ్లా, అక్టోబరు 14:— మార్కో డోసల్, సర్ వార్ బహదూర్ లాడెవ్ లాగారు యండియా ప్రభుత్వరాష్ట్రములకుగ పోవుచుండ టిబెట్టునకు లాసాంగ్ నును వారు ముట్టడింపబడిరిని వెలువడినవార్తల సత్యములని దెల్పుచున్నాని. టిబెట్టు దేశమునకు యిప్పుడే రాయబార మంపబడలేదు. 15 సం॥లముండి యూటాంగులో బ్రిటిష్ మహారాజు జంటుగానున్న మార్కో డోసల్ గారు దీర్ఘకాలము సెలవుదీసికొనిరి. వారు సెలవును యీ పాటికి ఉపయోగించుకొనుచుందురు. సిక్కిము జాతినారును వ్యగరాప్తర ఉద్యోగియునగు సర్ డార్ డ్యూహూంగ్ లాడెవ్ గారు రాయబారిగా టిబెట్టున కిటీవలబోయి 9 వ లేదని లాసాంగ్ నగరము విడిచిరి.

(ఆ. ప్రే)

ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసు

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నోత్తరంపరలు

నేను కాసుపల్లిలో యన్. సత్యమూర్తిగారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసును గూర్చి యాక్రింది విషయము ప్రశ్నలడిగిరి.

(ప్ర:- 1) (అ) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు విషయమున యేవో కొన్ని నేరములు జేసినది అహమ్మదుబాచాగారిని యితరులను ప్రాసిక్యూటరులు ప్రభుత్వమువారి పుడు తీర్మానించునా?

(ఆ) ఈవిషయమున ప్రారంభించిన దెవరు?

(ఇ) పోలీసు, బ్యాంకు ఉద్యోగులు లామెంబరుగారి కడకు వచ్చిరా, అట్లయిన వారికి వారికిని యేమి జరిగెను?

(ఈ) బ్యాంకును మోసపుచ్చిరని ప్రభుత్వమువారు కొందరు ప్రాసిక్యూటరులు తీర్మానించుటకు కారణమేమి?

(ఉ) ప్రభుత్వమువారి నీడయమున నిశ్చయించుటకు ముందు న్యాయవాది యభిప్రాయమును గమనించిరా, వారు విచారించిన ఆఫీసులకు లెము?

(ఊ) న్యాయాధ్యక్షుల అభిప్రాయములను ప్రకటించెదరా, లేకున్న యెందుకు ప్రకటించరు?

ఉ:- (అ-ఈ) ప్రభుత్వమువారు రెండు ప్రారంభించిన దేమియులేదు. వారు ప్రాసిక్యూటరు జేయ తీర్మానించుకొనలేదు. ఇందు పోలీసువారే ముందుచెయి జేసికొని కేసు దెచ్చిరి. కావున పోలీసు, బ్యాంకు ఉద్యోగులు లామెంబరు కడకు రాలేదు.

(ఉ) ప్రభుత్వమువారికి దోషముందే ప్రాసిక్యూటరును దెట్టుచేత ప్రభుత్వమువారి విషయమున న్యాయవాది యభిప్రాయమును గమనించెను.

(ఊ) ఈ ప్రశ్న యుద్ధయంపడు.

దీనిపై సత్యమూర్తిగారి ట్టు సస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలడిగిరి.

సత్యమూర్తిగారు:- ఏదైన ప్రాసిక్యూటరు జరిపినపుడు లాఆఫీసుల అభిప్రాయములను దెలుసుకొన నక్కరలేదని యేమైన నిబంధనగాని యేర్పాటుగాని కలదా?

లామెంబరు:- అట్టినిబంధనగాని యేర్పాటుగాని, యేమియులేదు. కాని యేదైన నేరము జరిగినట్లు పోలీసువారికి దెలిసినపుడు వారు చర్యదిశ్చిననియెడల న్యాయవిధమునను.

సత్యమూర్తిగారు:- పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరును అడ్వోకేటు జేనరలునుగల యధికారములనుబట్టి ప్రభుత్వమువారి పుచ్చినగాని ఫీల్డప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణపుడుగాని, సెషన్స్కోర్టులో విచారణపుడుగాని, కేసుయొక్క అలాబలములగూర్చి సంప్రతించిరా?

లామెంబరు:- పోలీసువారు ప్రాసిక్యూటరు జేసిన విషయప్రభుత్వమువారు కేసుబలాబలములగూర్చి తలపెట్టలేదు.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:- అట్లు తలపెట్టకపోవుట ప్రభుత్వమువారు ప్లేటుప్రాసిక్యూటరును నియమించుకొందు వల్లనా? అహమ్మదు బాచాగారి బలమైన కేసున్నదని అంతాఅనుకొనిరి. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటరు జరుపుటకుముందు బ్యాంకువారు యితరులవలెనా యీవిధము ఓనరుడ్రాఫ్టులను బోరిడెరేమా కేసుగొనిరా?

లామెంబరు:- ఈవిషయము దెలుసుకొనుటకు తగినపనుసామగ్రి లేకపోయెను.

2 సత్యమూర్తిగారి కొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి.

ప్ర:- (అ) ఆప్రమరు ప్రతివాదిపక్షము కాసుపల్లి క్షేత్రమునపుడు అతనిసాక్ష్యము విషయమున పోలీసువారు అనుసరించినమార్గములు బైబుడెనవానిని గమనించిరా?

(ఆ) ప్రభుత్వమువారి కిట్టిమార్గము లిష్టములేదని దెల్పుటకు యేమైన ప్రయత్నములు జేసిరా, అసమర్థునిదెచ్చిరా, ఎట్లుదెచ్చిరి.

(ఇ) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మానేజ్మెంటులో నిట్టి ఆక్రమములు జరుగుచుండుట యీ కేసు విచారణలో బయల్పడుటవలన రిస్క్ వారణోపాయముల నారయుట ఆవసరమని ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వపుష్టికి దెచ్చిరా, దెలుప నుద్దేశించిరా?

ఉ:- (అ) ప్రభుత్వమువారు వార్తాపత్రికల నివేదికల జూచిరి. దానినిబట్టిజూడే ఆప్రమరుమాటలలో పోలీసువారే మోసాశయము జేసికొనుట గానించెను. ఈమాటలు ఆప్రమరును సమర్థులపోవుటకు తోడ్పడును గాని అందరినత్యమునకు నిదర్శనముగ తోడ్పడవు.

(ఆ) వార్తాపత్రికల నివేదికలలో కొన్ని యంశములపై ప్రభుత్వమువారు రింకను విచారించవలసి యున్నది. కాని పోలీసు మార్గములు గర్హింప దగినవని మౌతము ప్రభుత్వమువారి పుడు బా వివరాలయి.

(ఇ) ఇంపీరియల్ బ్యాంకువ్యవహారము యీరాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సంబంధించినది గదు.

దీనిపై సత్యమూర్తిగారి క్రిందివిషయము సస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలడిగిరి:-

సత్యమూర్తిగారు:- ఆప్రమరు సాక్ష్యమును పోలీసు వారు తయారుజేసినపుడు వారిపై చర్య దీసికొన నవసరము లేదని లామెంబరు గారింకను తలచెదరా?

లామెంబరు:- నే నీనిందాకోషణుల నంగీకరించను. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు రింకను విచారణ జేయుచున్నారు. తత్సవిశేషముగ నేమైన చర్య దీసికొనుట ఆవసరమని తోచినయెడల అజ్ఞేచేసెదరు.

సత్యమూర్తిగారు:- ఆ విచారణఫలితములు సభలో తెల్పదరా?

లామెంబరు:- అయ్యది విచారణఫలితముల బట్టి యుండును.

సత్యమూర్తిగారు:- దానిని తీర్మానించుట దేనినిబట్టి యుండును?

లామెంబరు:- అయ్యది ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయముపై నాధారపడియుండును.

సత్యమూర్తిగారు:- పన్ను చెల్లించువాడిబట్టి చాలవరకు బ్యాంకులో నుండును గాన, భారత ప్రభుత్వమువారు పెంట్లు ఇంపీరియల్ బ్యాంకుపై చలాయించునధికారమును ఇచ్చి టి ఇంపీరియల్ బ్యాంకుపై ప్రభుత్వమువారు చూపెదరా?

లామెంబరు:- అట్టి అధికారమును జేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి ఇంపీరియల్ బ్యాంకుతో నెట్టికాంట్రాక్టు లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ఆప్రమరుపై ప్రభుత్వమువారిపై చర్య జరిపెదరా?

లామెంబరు:- నేనీమాత్రము జెప్పెదను. ఇప్పుడు మావద్ద ఆప్రమరుసాక్ష్యముకావీ లేదు. ఆసాక్ష్యమును పరిశీలించి యేమైన చర్య జరుపుట ఆవసర మని తలచునెడల అజ్ఞే చేసెదరు.

సత్యమూర్తిగారు:- దానిని ప్లేటు ప్రాసిక్యూటరును జేసి సెషన్సు ప్రాసిక్యూటరును నియమించుటకు కారణమేమి?

లామెంబరు:- ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుగారిని పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరుతో జేర్చి ప్రయత్నించిరాని కొన్నికష్టములు వచ్చెను. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు రాయనను అడ్వోకేటు జేనరలుతో జేర్చి ప్రయత్నించిరాని ఆయన కేసును తయారు జేయుటకు రెండుమాసములు వ్యవధిగావలెనెను. క్లిష్టప్రత్యేక పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారు ఈకేసు నడుపుటకు గ్రాంటు గారిని నియమించువలసి యుండెను.

సి. సత్యమూర్తిగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి:-

ప్ర:- ఆప్రమరు ముద్దాయాలను గూర్చి గావించినయెడల తరములు అబద్ధములని జూరియో, జడ్జియో కనుగొనుటచేత, అతనిని విచారించుటకు ఏమైన ప్రయత్నములజేయ ప్రభుత్వమువారు తమలా ఆఫీసులలో నేమైన సంప్రతించిరా? లేకున్న యేల అట్లు చేయలేదు?

ఉ:- ముద్దాయాలు నిర్దోషులని జూరీ తీర్పుజేయుట యు జడ్జి అంగీకరించుట యు ప్రభుత్వమువారికి దెలియును. కాని యిందువలన ఆప్రమరుమాటలు అబద్ధములని స్థాపనగారేదు. ఎవరైన సాక్షులు మోసముజేసిన చర్య దీసికొనుటకు న్యాయమునం జేర్పాటుగలదు. ఈ విషయమున జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కేమియును కారణము గానించుటలేదు.

4 సత్యమూర్తిగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి.

ప్ర:- (అ) గ్రాంటుగారు బ్యాంకునుండి పృథి ఫలము బుచ్చుకొనుటకు పృథుత్వాంగీకారమును మూజువాటిగ గాని, వార్తాపత్రికముగ గాని కొరియుండిరా?

(ఆ) పృథుత్వమువారు రెండు కంగీకరించిరా? ఏ తేదీని? ఏ కారణములమీద?

(ఇ) ఇందుకు సంబంధించిన కాగితములను ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించెదరా?

ఉ:- (అ) లేదు.

(ఆ) సెషన్సు కేసులచే పృథుత్వమువారు గ్రాంటు గారు బ్యాంకునుండి ఫీజుతీసికొనుట కంగీకరించిరి.

(ఇ) లేదు.

5 సత్యమూర్తిగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి:

ప్ర:- (అ) సెప్టెంబరు 20 వ తేదీ డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు 5 వ పేజీ చివరపార్శ్వంలో రిభార్డుజేసిన పృథుత్వము న్యూజెంటు గ్రాంటుగారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మోసము కేసు విచారణ సంబంధమున తన పృథిఫలముగూర్చి చెప్పిన విషయముల గమనించిరా?

ఆ న్యూజెంటు గ్రాంటుగారికి ఇంపీరియల్ బ్యాంకును పృథుత్వముగూడ పృథిఫలము నిచ్చిరా?

(ఇ) అట్లయిన బ్యాంకు గ్రాంటుగారి కేమిచ్చెను?

(ఈ) గ్రాంటుగారికి బ్యాంకుదబ్బిచ్చుచున్న సంగతి ఆయనను సెషన్సు పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరుగ నియమించునపుడు ప్రభుత్వమువారికి దెలియునా?

(ఉ) లేకున్న ప్రభుత్వమువారి కెత్తుడు దెలిసెను

(ఊ) ప్రభుత్వమువారి విషయమున వెనుకటి ప్రభుత్వపు టుల్లరువులను గొట్టివేసి పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరులు పైవేటు పార్టీలవద్దనుండి ప్రతిఫలము జూడునట్లు పిలువజేసిరా, లేకున్న ప్రభుత్వమువారి కేసులో వేరుదారి త్రొక్కుటకు వచ్చిన ప్రత్యేక పరిస్థితు లేమి?

ఉ:- (అ) అవును.

(ఆ-ఊ) ఇందులకు జబాబు యిడివరకు ప్రశ్నలలో నీయబడెను.

(ఊ) ఈకేసు ప్రత్యేక పరిస్థితులు 1924 ఆగస్టు 16 వ తేదీ ప్రకటనములో దెలుపబడెను.

6 సత్యమూర్తిగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి:-

ప్ర:- (అ) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసు ప్రాసిక్యూటరును ప్రభుత్వమున కంత ఖర్చయ్యెను.

(ఆ) ఈకేసునడుపుటలో హాజరుజేయుటకును విచారించుటకును నియమించబడిన పోలీసుఆఫీసులపేర్లు సంఖ్య తెల్పదరా.

(ఇ) ఈకేసుఫలిత మిట్లుండుటచేత ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకునుండి ఖర్చులను దీసికొనగోరెదరా.

ఉ:- (అ) ఫీల్డప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో పని జేసినందుకు గ్రాంటుగారికి రూ.425 రూపాయలీయబడెను. మోకోర్టులో పనిజేసినందుకు రూ.4035 రూపాయ లీయబడెను. మొత్తము 9450 యీయబడెను.

(ఆ) విచారణ సిటీపోలీసుచేరులలో నుండెను. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు రేయిందోషులను గాని నియమించలేదు.

(ఇ) లేదు. ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకునుపై పుచ్చుకును గోరరు, దీనిపై సత్యమూర్తి గారిట్టుసస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలడిగిరి:- సత్యమూర్తిగారు:-

ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుగారిని ప్రాసిక్యూటరుగ నియమించుటకు ముందు ఆయనను ఇంపీరియల్ బ్యాంకునియోగించుకొని ఫీజునిచ్చుచుండిరని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? ప్రభుత్వమువారికిది నియోజనమునకు ముందుదెలిసెనా తరువాత దెలిసెనా?

లామెంబరు:- ఏలేదీని నాకు దెలిసెనో జ్ఞాకములేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు గారికిచ్చిన డబ్బునీయవలసినదిగ బ్యాంకు నెలకొరలేదు.

లామెంబరు:- కేసుఫలితముతో ప్రభుత్వమువారికి సంబంధములేదు.

7 సత్యమూర్తిగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్లుడిగిరి:-

ప్ర:- (అ) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసులో కంప్లెయంటు యెప్పుడు దాఖలు చేయబడెను.

(ఆ) ఆప్రమరును అరెస్టుజేసిన దెప్పుడు.

(ఇ) పోలీసువారు రాయనను ఆప్రమరుగజేయ తీర్మానించుకొనిన దెప్పుడు.

(ఈ) ఆయనను మేజిస్ట్రేటు యెదుట హాజరుపెట్టిన దెప్పుడు?

ఉ:- (అ) 1923 ఆగస్టు 31.

(ఆ) అతనిని 1923 సెప్టెంబరు 4 వ తేదీని అరెస్టుజేసి స్వంతహామియో విడుదలజేసిరి

(ఇ) ఫీల్డప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించునని 1923 సెప్టెంబరు 1 వ తేదీజేయబడెను.

(ఈ) 2,3, సెప్టెంబరు తేదీలుకెలవు. ఆతరువాత 1923 సెప్టెంబరు 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఫీల్డప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుయెదుట హాజరయ్యెను.

బుడలరాకపోకలు.

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:- ఈనెల 11 తేదీని యన్. యస్. సిర్ కేసీయా లెవరుపూలు చేరెను. ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణమైనదలిన యన్. యస్. ఒలింపియా 13 వ తేదీని మార్సెల్సు చేరెను.

పి. జి. స్టీమరు "మంగోలియా" 12 వ తేదీని లండను చేరెను. 4 వ తేదీనట్టుపాలనుదీసికొని బొంబాయినుండియలుదేరి 18 వ తేదీని పోర్టు నెడ్డు "జెరిహిండుజెరి" అనాడే బయలుదేరి యింగ్లాండునకు బోయెను. (ఆ, ప్రె.)

మై సూరుదొరతనము వారిసాహాయ్యము మైసూరు, అక్టోబరు 14:- వరదలచే సర్వమును నాశనమై నిలువనీడయైన వేని వారికి యిండ్లకట్టకొనుటకు ఫలమును గొనియచ్చుటకు రూ.30,000 లు దొరతనమువారు కాంక్షనుజేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ చెన్న పురి

ఆంధ్ర మహాసభ యువరాజు,

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ యొక్క మహా సమావేశము యీమాసము ౧౮ తారీఖున చెన్న నగరమునందలి గోఖలే భవనమునందు సమావేశము కానున్నది. రాజకీయపరిస్థితులు చాల సందిగ్ధావస్థయందున్నవి. ఒకవైపున కార్యకర్తలు త్వరగా రాజ్యాంగమును చాలించి పోలీసులచేత వేరవేరించబడిన వారు నిరుత్సాహపరులై యున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు దరిగానక చేయునదేమియులేక కాసనసభలం బట్టుకొని పెనగులాడుచున్నారు. బహిష్కారములు ఆపివేయబడినవిగా ఆసమావేశముగా మడుగంటింది. యికను తమకును కాంగ్రెసునకును భేదములేవని మితవాదు తెల్లరును తాము సయితము జాతీయ మహాసభయందు చేరద మనుచున్నారు. తిలకంబుగారిపైను, ప్రస్తుతస్థితియందు నాయకులసమావేశమునం దొకప్రణాళికను తయారుచేయవలయునని యనుచున్నది. స్వయముగ ఖద్దరు వడకుట కిచ్చగించినది.

ఇవన్నియు గాంధీజీగారినివాక్యములయొక్క ప్రతిఫలముగ జటిలినవేకాని ప్రస్తుతము విశేషముగ అనుకూలమైన వికమత్యము గాఢమైనదికాదు. స్వరాజ్య సంపాదనకట్ట అంతః కలహము లుండరాదను యుద్దేశములవల్లను కాదు. హిందూ దేశము సర్వ స్వాతంత్ర్యమున కంతమాత్రము తక్కువస్థానమున కిచ్చగించదు. కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్యోద్దేశముల పూర్వవలయునని కోరుపక్షము చాల బలవత్తరముగ నున్నది. ఏమియు నక్కరలేదు. ఖద్దరు నిర్వాణముగావించిన స్వరాజ్య భవనము నిర్మితమగునని యింకొకపక్షమువారు చెప్పుచున్నారు. ఇట్టి స్థితియందు రాబోవు బెల్లంపుమహాసభయందే కార్యవిధానము నవలంబింపవలసినది. రాబోవు సభయందు తగుమయిన పద్ధతిని మాపినగాని మనమును మన ధర్మమును నిర్వహించిన వారము కాజాలము. ఆంధ్రనాయకాగ్రేసరు లగు గాడిచర్ల పారిశ్రోత్తరావుగారి యాధిపత్యమున మహాసభ సమావేశము కానున్నది. వారు మహాసభవారికి తగువిధమున మార్గమును జూపించి మహాసభోద్దేశముల ఫలస్వాధిమునకు చేరుతుట కేసందియమును లేదు.

పై సభలతో బాటు చెన్న నగరము నందు ప్రధమతః ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరిపబడుచున్నది. ఇయ్యది బ్రాడ్వేలోని జాకరియా భవనమునందు జరిగెను. ఆంధ్ర దేశమునందలి ఖద్దరు యొక్క ప్రాకారస్వమును చెన్న నగరవాసులకు చూపుటకు తగు మయినతరుణము.

వీనితో బాటు ఆంధ్ర మహాసభయు, శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి యాధిపత్యమున జరిగెనున్నది. చెన్న నగరాంధ్రులు ఆంధ్రత్వము నిండుక హాచియున్నవారలు. వారిని ఆంధ్రాభిమానులగావింపవలసిన కర్తవ్యము ఆంధ్రులదై యున్నది.

తమిళదేశమున కాంగ్రెసు సమావేశమునకు వెయ్యింటి తక్కువగాకుండ ప్రతినిధులువచ్చుచున్నారు. ఈపర్యాయము రాజధానిపట్టణమునందు సభల జరిగెనున్నవి గనుక సభలకు నైయ్యింటికితక్కువగాకుండ ప్రతినిధులు విచ్చేసి సభల జయప్రదముగ జరిపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

అనేక లక్ష ఆహ్వానములనంపుటకు చూచే వలసకానున్నది. సదస్సులెల్లరును మమ్ముమ్మించి యియ్యదియే యాహ్వానముగ గ్రహించి విచ్చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాడను.

కారణాంతరములవలన సభకు రాజాలకపోయినను, సభవారికి లేమ తమ యభిప్రాయములను ఎటుకపటచవలసినదిగను తీర్మానములను వ్రాసి పంపవలసినదిగను కోరుచున్నాడను.

గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ.

విరివి కాసనము డబ్లినులోనివారిని తృప్తిపొందించెను లండను, అక్టోబరు 11:— సౌర్యభోముని యనుమతి నీ చట్టమునొందెనని చెప్పట పార్లమెంటు విడిపోవుటకుబూర్యము అధ్యక్షుడు చేసిన ఆశుభవని పార్లమెంటులో నీ బిల్లు నిరాటంకముగా పాసుఅయినందులకు డబ్లినువారు సంతసించుచున్నారు.

సౌర్యభోముని దొరతనమువారు న్యాయముగ నడచిరని యు వారెంచుచున్నారనియు, కొంతమందిప్రభుత్వమువారు మాట నిలబెట్టుకొనలేరని చాటినవదంతులు నిరాధారము లయ్యెనని తెలుపుచు విలేఖరి వాయుచున్నాడు.

ఆంధ్ర మహా జన సభలు

చెన్న పట్టణమున అక్టోబరు 18, 19, 20 తేదీలయందు జరుగును

6వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

18-వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు శ్రీయుత గాడిచర్ల వానిశ్రోతమరాపుగారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమై 19, 20 తేదీలయందుగూడ జరుగును.

11వ ఆంధ్ర మహా జన సభ

19-వ తేదీ ఉదయం 7-30 గంటలకు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యం. యల్ సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమై 20-వ తేదీ ఉదయమునగూడ జరుగును.

ఆంధ్ర ఖద్దరు ప్రదర్శనము

17 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును.

ఆంధ్ర మహాసభయు, ఆంధ్ర విద్యార్థిసభయు

18, 19 తేదీలను జరుగును

ఆంధ్ర మహాసభయు తెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు

ఆంధ్ర మహాసభ-చెన్న నగరము

చెన్న నగరమునందు ఆంధ్ర మహాసభ యీనెల ౧౮ వ తారీఖున సాయంత్రము ౪ గంటలకు ప్రారంభంబడి ౧౯, ౨౦ వ తారీఖులందుసయితము జరిపబడును. కాకినాడపురవాస్తవ్యులను సావిత్రిపత్రికాధిపతులను శ్రీపులుగు రీ వెంకట రత్నంగారి సతీమణియగు శ్రీమతి పులుగు రీ లక్ష్మీవరసమాంబ గారి రధ్యక్షతవహించెదరు. చెన్న నగరమునందు మహాసభలనే కములు జరిగుచున్నను ఆంధ్ర స్త్రీలమహాసభ జరిగుట కిదియే ప్రథమము. ఈ సభయందు విద్యావిషయక, సాంఘిక, నైతిక విషయములును, దేశహితకార్యములును చర్చింపబడును. ఆంధ్ర స్త్రీలు భారతదేశమునందు చాల వెనుకబడియున్నారు. కావున ఆంధ్రదేశమునందీ స్త్రీలనేమిట సభకు విచ్చేసిన గాని చెన్న నగరపు స్త్రీలకును ఇతర ప్రదేశముల స్త్రీలకును నొకవిధ మగు వికమత్యము కలుగదు. మహాసభయందు విద్య, వికమత్యము, ఖద్దరు, కన్యాశుల్క వరకులములు మున్నగువిషయములపై వ్యాసములు చదువబడును. ఇంకను తదితర విషయములపై వ్యాసములు చదువదలంచినవారు అట్టివ్యాసముల మా కంపిసటులయిన సంతసించెదము. నాయకులదేవు లపన్యాసము లాసంగెదరు. సభలు గోవిందప్పనాయక వీధియందలి సౌందర్య మహాలునందు సమావేశమగును.

వీటితో బాటు బ్రాడ్వేనందలి జాకరియా ఒపేరా హాలునందు ఆంధ్ర ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరిగును. వసతిగృహములు మున్నగుప్రయత్నములన్నియు పూర్తియగుచున్నవి.

ఆంధ్రదేశమునందుండి స్త్రీలనేమిట సభలంకరించి సభ నుజయప్రదముగ జరిపుదురని కోరుచున్నారము.

వేమూరు ఆంధ్రాభిమతి

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు.

చంగల్వలరుక్మిణమ్మ

గోనుగుంట్ల లక్ష్మీనరసమ్మ

కార్యదర్శినులు.

కార్యస్థానము- 75 అన్నాపిల్లే వీధి చెన్న నగరము.

పక్షుల నిరాకరణము

పదియారుమందికోలుల నిర్బంధింపబడిరి

సింగుభూము, అక్టోబరు 18:— సింగుభూము జిల్లాలోని కొల్లహాన్ యెచ్చేటూరహితులు నుంకములనిచ్చుట నిరాకరించుచున్నారు. భూమిపను, వారిచ్చుచుండుటచే పంటమీద రెండవ సారి అదనముగా బహువారియ్యకొనుటలేదు. నుంకములనీయద గదని ఉద్వేగించినందున పదహార్లుకోలులు అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యార్థిసభ

(మూడవసంవత్సరపు పరీక్షలు)

1924 సం॥ జూలై 28, 29, 30 తేదీలయందు శ్రీకాళ శము, కాకినాడ, ఏలూరు, బందరు, తెనాలి, నెల్లూరు, సికిందరాబాదు, కర్నూలు, ధర్మవరము కేంద్రములయందు పరీక్షలు జరిగినవి. 11-10-24 వ తేదీన విద్యాపీఠసభ్యులు ఏలూరునందలి విద్యాపీఠకార్యస్థానమున సమావేశమునండి పరీక్షా ఫలితములను తేల్చిరి.

ఉత్తీర్ణులు - ప్రవేశపరీక్ష

1. కె. కామేశ్వరరావు- ఏలూరు (ప్రథమస్థానము)
2. దామరాజు జనార్దన రామచంద్రరావు- ఏలూరు
3. ముడుంబ దొడ్డయ్యచార్యులు- ఏలూరు
4. పాతూరి సత్యనారాయణమూర్తి- ధూళిపూడి
5. పాతూరి గోపాలకృష్ణమూర్తి "
6. చక్రాల నరసింహాస్త్రి- గుత్తి
7. ముడుంబ వెంకటలక్ష్మణాచార్యులు- గంపలగూడెం
8. అక్కాపంతుల కొండయ్య- గూడూరు
9. గాధిరాజు కోటంరాజు- పల్లి దేవర్లపాడు
10. కప్పగంటుల జ్ఞానానందాస్త్రి- గుత్తి రైల్వేస్టేషన్
11. ఆముదాలపల్లి తిరుగల్లురు- కొయ్యగూరపాడు
12. అవసరాల సత్యనారాయణ- పండుూరు
13. పాలవెల్లి వెంకటనరసింహులు- జాలుమూరు
14. మాచిభొట్ల వెంకటేశ్వర్లు. చింతలూరు

ఉత్తమపరీక్ష

1. కేసరి వెంకటేశయ్య- నెల్లూరు (ప్రథమస్థానము)
2. బలిన పురుషోత్తం- సికిందరాబాదు
3. పాతూరి శేషగిరిరావు- కంలేరు
4. డి. ఎల్. పి. నారసప్ప- ముప్పికోవిల
5. వేదాంతం మాధవకృష్ణమూచార్యులు. బందరు.
6. గ్రంథి అమ్మరాజు అనే అమృత్యులింగం- కాకినాడ
7. గమ్మడిదల మాధవరావు- రాజమండ్రి.

ఏలూరు } శ్రీమాన్ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమూచార్యులు, మంత్రి.

పై న్యకాఖి నూతనడిప్రూటీ కార్యదర్శి.

సిక్రా, అక్టోబరు 14:— పేటదొరగారి స్థానమున ఢిల్లీడిప్రూటీకమీదసరుగానున్న మాక్ వర్తయంగుగారు పై న్యకాఖి నూతనడిప్రూటీ కార్యదర్శిపదవి యీ శీతాకాలములో అలంకరించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ ఆక్టోబరునెల 15-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర సభలు

ఇక మూడుదినములలో ఆంధ్రసభలు చెన్ననగరమున ప్రారంభమగును. వీనిని జయప్రదముగ నిర్వహింపవలసిన బాధ్యత ఆంధ్రులెల్లదే. చెన్ననగరమునందు ఆంధ్రుల పలుకుబడి యంతగ లేదు. ఇట్టి ప్రదేశమునందు ఆంధ్రసభలను జరుపుట కిదియే ప్రథమ ప్రయత్నము. ఎట్టి యసాధర్యములను గాని లాభములను గాని పాటింపక, ఆంధ్రుల కీర్తిప్రతిష్ఠలను కాపాడుటకు బూనికొనవలయును. ఆంధ్రసభలతో పాటు కద్దరు ప్రదర్శనమును నూలు బొటీపరితీలును జరుగును. ఆంధ్రదేశము కద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రసిద్ధి జెందటచే, ఆంధ్రకద్దరును చెన్నపురిలో ప్రదర్శించుట లాభకరము. చెన్నపురియందును కద్దరునిర్మాణముపట్ల ఎక్కువ ప్రోత్సాహము గలుగుటకు విలేర్పడును. రెండు మండల కాంగ్రెసుసంఘములు చెన్ననగరమునందున్నను, కద్దరువిషయమై విశేషప్రోత్సాహము గలుగలేదు. ప్రజాప్రభోధమునకుతిగినంతకృషి జరుగలేదని యంగీకరింపవలయును. కద్దరును ప్రజలకందు బాటులోనుంచి, కద్దరువిక్రయమునకు ప్రముఖులు పూనుకొనుచో, కద్దరుధారణము చెన్నపురియందు పరిపాటి యగును. కద్దరుప్రదర్శన మిందులకు ప్రోత్సాహ మొనగూడని తలచెదము. నూలు బొటీపరితీలును, వడుకుటకు బొద్బల మొనగగలదు. సర్వరానుమిత ఫలితము గలుగుగాక యస కోరెదము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభచర్చించిన నిర్ణయింపవలసిన సమస్యలంతిగనుపింపవు. ఇంతవరకునీర్ధారితాధారముతో కాలముగడిచితిమి. ఏపక్షమువారయినను కార్యాచరణపట్లమాత్రము సముఖత జూపుచుండిరి. దేశములో ప్రబలిన కార్యపిముఖత గాంచి గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహమున నుండిరానిరాజంపెను. తుదకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంఘసభ్యులయినను వీధిగ నూలువడుకువలయు నని బోధించెను. అహమ్మదాబాదు తీర్మానము ననుసరించుటకు గుజరాతు మండలము ఉత్సాహము గనుబడియై యున్నది. ఆంధ్రదేశము మిందుకు వచ్చుచున్నది. జెంగాలు దేశమును తనబాధ్యతలను స్వీకరించుచున్నది. కాని సభ్యులలో ననేకులు ఇంకను తగిన కార్య దీక్ష జూపుటలేదు. సహజమాంద్యమునుపిడుపలేదు. నూలువడుకుల కెల్ల రంగీకరించుచో ఇతరబహుష్కరములను తాను వెదలుకొందు నని గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. నూలువడుకుటకు బసెంటుగా రంగీకరించిరి. న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు, వేంకటపతరాజుగారును అంగీకరించిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ఏలకొనిభయంతరము జూపు

చున్నారు. కద్దరొక్కటయే స్వరాజ్యమునకు సాధనము గాదని స్వరాజ్యపక్షమువారు నమ్మవచ్చును. కాని ప్రతిరోజును అరగంటసేపు నూలును విధిగ వడికి ప్రజలకు మార్గదర్శు లగుటకు వీరేల యంగీకరింపగూడదో తెలియదు. కద్దరునిర్మాణమునకు వీరేల స్వయముగ ప్రోత్సాహ మొనగగూడదో తెలియదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభవారు నూలు వడుకు ధర్మము నంగీకరించి జెల్లొ కాంగ్రెసు సభకు మార్గముజూపుట లాభకరము.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు నిర్మాణ కార్యక్రమ మొక్కటియే నిలిచియున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణము వలన గాని స్వరాజ్య నిర్మాణము జరుగదను భావము నానాటికి ప్రబల మగుచున్నది. బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభవారి యనుగ్రహమును నమ్ముకొనుటవలన ప్రయోజన మినుముతయు గలుగదు. ఇతరులవై నాధారపడి యుండువారిని, బ్రిటీషువారు గౌరవింపరని నిశ్చయ మయినది. బిసెంటు, శ్రీనివాసశాస్త్రి మున్నగు వారల రాయ బారమువలన, లాభములేకబోయెను. మరొకని రాయ బారములు వెడలినను నటులనే జరుగును. ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును తమ తమ కార్యక్రమములందు హిందూదేశ విషయమును ఉదాహరణకావలె బట్టి అన్నిపక్షములవారివైఖరియు నెక్కటిరున నున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఈ కారణముచే హిందూదేశము స్వతంత్రమై నాధారపడియుండుట శ్రేయస్కరము. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు, కద్దరు నిర్మాణము ప్రతినిధిముగ కొనసాగించు విషయమునుగూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాప్రతినిధులు దూర మాలోచించుట యుక్తము. అనుకూలమాక్రములను సూచించుట యవసరము. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము విషయమై, డిల్లీతీర్మానముల నామోదించి వాని నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభవారు ప్రోత్సాహ పరుపవలెను.

అస్పృశ్యతాదోషము ఆంధ్రదేశమునకు కళంకముగ నున్నది. దీనిని తొలగించుటకు ఆంధ్రులు కంకణము గట్టుకొనుట యవసరము. నిర్మాణకార్యక్రమాంశము లన్నిటిని శీఘ్రకాలములో సఫల పరుచు విషయము నాలోచింపవలయును. అంతియ గాని, వివాదములతో ప్రొద్దుబుచ్చి లాభములేదు. ప్రస్తుత స్థితిలో సమష్టి శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట దుస్తరము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాదర్శమును ప్రకటింప వలయునని కోరెడివారు గలరు కాని, కాంగ్రెసు క్రీడును మార్చవలసిన యవసరము గనుపించదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరువారికిని, సామ్రాజ్యస్థ స్వరాజ్యము గోరువారికిని, కాంగ్రెసుసభలో చోటుగలదు. ఒక్కపక్షము వారికే చోటిచ్చి ఇతరులను బహిష్కరించుట ఎంత మాత్రముపాడిగాదు. మితవాదులనుసంయతము కాంగ్రెసునకు జేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న సీసమయమున, క్రీషనుమార్పుటచేలాభము కన్ననప్తమధికముగ గలుగును. అందుచేవివాదము లకు తావియ్యక కార్యాచరణకు ప్రోద్బలము గలిగించుటయే ముఖ్యమని ఎంచవలయును. తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచో, ఆంధ్రదేశము నిర్మాణ కార్యక్రమమును ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహింప గలు

గును. గుజరాతుకన్న సర్వరాజ్యపక్షి జూపుట కవకాశము గలదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు పిమ్మట, ఆంధ్రులెక్కుడు దీక్షతో బనిచేసి, మహాత్ముని సంప్రీతిచేతుని గావింపగోరెదము.

ఆంధ్ర మహాసభ ఆంధ్రులవ్యక్తిత్వమును వెల్లడిజేయుటకు తోడ్పడివలెను. ఆంధ్రసాహిత్యము కళలు, శిల్పము, మున్నగుశాఖలకు ప్రోత్సాహముగలుగజేసి మాతృ సంపర్క భాగ్యమును లభింపజేయుటకు ఆంధ్రసభ అప్రతివలయును. ఆంధ్ర మహాసభయందు పాల్గొనుటకు జాతి, మత, పక్ష విపక్షిత లెక ఎల్లరును పాల్గొనుట కర్వతగలదు. స్వదేశిసంస్థాన ప్రజలును దీనియందు పాల్గొనవలగును. బ్రహ్మణులును బ్రహ్మణేతరులును హిందువులును మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును మితవాదులును జాలయవాదులును అసహాయ వాదులును స్వరాజ్యపక్షమువారును ఆంధ్ర మహాసభలో జేరి భ్రాతృభావముతో మెలగవచ్చును. ఎల్లరకును యువయుక్తిగు పుష్కలముల జర్పించుటకును ఆంధ్ర మహాసభలు నేప్రదేశమునకు రప్పించుటకును ఆంధ్రుల ధనైకద్యమును వెల్లడి జేయుటకును ఆంధ్రమహాసభ యక్కరకు వచ్చును. ఆంధ్రమహాసభసభను ప్రయోజనకరము గాపింపవలయు ననిన సభ జరుపుటతో తృప్తిజెందక సంవత్సరమంతయు పని జరుగునటుల ఏర్పాటు జేయవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభలో ఆంధ్ర సభాప్రయోజన మడుగంటెనిని తలంపగూడదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీ నిర్మాణమునకు కాంగ్రెసుసభవారు ఇదివరకె యంగీకరించిరి. వ్యవహారమునందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర మెర్పడినది. భారతవర్షమునకు ఆంధ్రుల నెవ్వరో ఆంధ్ర రాష్ట్రమనిన నదియో పరిస్ఫుటమయినది. కాని, ప్రభుత్వమువారింకను అట్టి ఏర్పాటు గావింపలేదు. ఇకముం దేమిజేయవలయునో యోచించుట ఆంధ్ర మహాసభ ఎరికర్తవ్యము. ఆంధ్రసభ ఆంధ్రులు స్వయముగ నిర్వహింపవలసిన కార్యములను నిర్ణయింపవలయును. ఆంధ్రసభలు నిర్విఘ్నముగ పరిసమాప్తి జెందుగాక !

అస్పృశ్యతానివారణ సభ

తణుకుగ్రామమునందు అస్పృశ్యతానివారణ సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినందులకు సంతసించెదము. సభాధ్యక్షుతి వహించిన బొమ్మకంటి లక్ష్మీస్వామిగారును, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు చర్ల నారాయణ శాస్త్రి గారును అస్పృశ్య తి కు శాస్త్రీ ధారము లేదని తేటపరిచి, విశాల భావము జూపిరి. పండితులు పలువురి సమావేశమునందు పాల్గొని నానుభూతి జూపినందులకు వారు దేశకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. తణుకుసభవారికింది తీర్మానము నంగీకరించిరి. “మాతృలందును చెరువులందును పాతశాలలందును మున్నగుస్థలములందు పంచములనుకూడ తిదతరులతోబాటే చూడవలయుననియు వారిని అస్పృశ్యులుగా నెంచగూడదనియు ఈ సభవారి తీర్మానించుచున్నారు.” ఇట్టి తీర్మానముల నన్నిచోటులను గావించి అస్పృశ్యతానివారణక

ఆంధ్రదేశము నడుముగట్టుకొనుట భావ్యము. పండితులు తమ పాండిత్యమును పలుకుబడిని, దీనరక్షణకు పయోగించి, "సమదర్శను" అనుకీర్తిని సార్థక పరుచుకొందురు గాక! అస్పృశ్యతను నిలిపియుంచవలసని యింకను జెప్పట ఎవరికయినను భావ్యము గానేరదు. శాస్త్రము తెన్నును యిట్టి యన్యాయమును గుర్తింపవని, శాస్త్రమర్యాదలను, హిందూమతౌత్కృష్ట్యమును గ్రహించినవా రంగీకరింపక తీరదు. గాంధీమహాత్ముని మహోద్దేశ్యములన్నియు సఫలమయినను గాకున్నను, దీనులనురక్షించి, వారికి హిందూసంఘమునం దర్హస్థాన మిప్పించిన కీర్తి శాశ్వతముగ నుండును. మహాత్ముని సత్ప్రయత్నముల కీసమయమున తోడ్పడువా రెల్లరును ధన్యులు. తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు ఉన్నతజాతులకు జెందిన వారు ప్రైంసుండి కాలినడకిను బయలుదేరి, తిరువనంతపురం చేరి నిమ్మజాతులకు మానవస్వత్వముల సప్పించుదని సంస్థానాధిశుని వేడెదరని తెలియుచున్నది. జపాను దేశమునందు ఉన్నతజాతులవారు దేశభ్యదయముకొరకు తమ యధికారములను బుద్ధిపూర్వకముగ విడిచినాడిరి. ఇటులనే, భారతవర్షమునందలి ఉన్నతజాతులవారు తమ దుర్భిమానమును పడనాడి దీనినొందరణగావించి, హిందూసంఘమును బలపరుచుచో, భావ్యభివృద్ధికిని సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికిని ఆటంక ముండనేరదు.

కారణ మేమి?

కడప జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షు నెన్నుకొనుట పూసల నిరాకరింప వలయునని నెంత కనుగొనదనను లాభములేకున్నది. ప్రభుత్వప్రకటనమునందు గనుపించని విషయమును తెలిసికొనుటకు శాసనసభ్యులు ప్రయత్నించుచున్నారు. కడపజిల్లా వెనుకబడియున్నదనియు అధ్యక్షు నెన్నుకొనుట కర్హుల గాంచలేదనియు సూచించబడెను. కడప జిల్లా ఏవిషయమున వెనుకబడియున్నదో ప్రభుత్వమువారు చెలిపినచో ఆలోచమును జిల్లాప్రజలు భర్తీజిసికొందురు. దానిని చెలువకుండ ఊరక ఆపనిందల మోపిన ప్రజలు విశ్వసించజాలరు. జిల్లా బోర్డును పరిపాలించుటకు సరిసింహాచార్యులుగారు యోగ్యులని ప్రభుత్వమువాంగీకరించిరి. వారినేజిల్లా బోర్డువా రెన్నికొనినచో ప్రభుత్వమువారికి సమ్మతి కలుగ నుండవలయుగద. ప్రభుత్వనియమితు లయినంతమాత్రమున ఎక్కుడు సామర్థ్యముండుననియు ప్రజలేన్నుకొనినంత మాత్రమున నది దొలగిపోవుననియు తలప వీలులేదు. కడపజిల్లాలో బాటు అధ్యక్షుని ఎన్నికొనలేని జిల్లాలింకిను గలవాయని ప్రభుత్వమువారిని కోటిరెడ్డిగారడుగగ ప్రభుత్వము వారు సమాధానము జెప్పకబోయిరి. ఏవి వెనుకబడియున్న జిల్లాలో నిర్ణయించిన అక్కడివారు ఎన్నిక హక్కుల నీయుండిని యడుగుట మానుకొందురు. తామడిగిన ప్రశ్నలకు సరియగు ప్రత్యుత్తరము రానందులకు, కోటిరెడ్డిగారు అసంతృప్తి గనుపరచిరి. ప్రభుత్వమువారింతవరకును చెలపినకరణములు నిస్సాధములని మరింత యధికముగ విదిత మగుచున్నది.

ఆంధ్ర ల గాంధీ మహాత్ముని వుజ్జాన

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను యథా శక్తి ని తౌడ్వ డు డు

15.10.24

ఇదివఱకు చండాలు 49682-12.5 ఇదివఱకు కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూలు 24195-2.11

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు నిరునామా:—కా నాగేశ్వరరావు నెం. 7, లింబుకెట్టపిడి, మద్రాసు

బర్మా: తలపన్ను

బర్మాలోతలపన్నును చెల్లించవలదని బోధించినందులకు, ఉత్తమాగారు కారాగృహమున కంపబడిరి. పత్రికలపై అధికారవర్ణము దాడిపెడలుచున్నది. తలపన్ను విషయమై సామ్రాజ్యశాసన సభ్యులగు డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు వ్రాసిన లేఖను మొన్నటిదినము ప్రచురించెయింటిమి. ఈపన్ను ఎంత యక్రమమో పంతులువారు తేటపరచిరి. ఇట్టి పన్నును బ్రటిషు ఇండియాలో నెక్కడను విధింపలేదు. అసాధారణ పరిస్థితులలో నెన్న యో విధించిన పన్నును నింకను నిలిపియుంచుట నాగరిక లక్షణము గానేరదు. ఈపన్ను నీయనక్కరలేకుండ కొందరిని ఈపన్నును గూడ వీలుగలదు. ఇట్టి యవకాశమువలన, ప్రజలలో విభేదముల బుట్టించుటకు వీలుగను. బర్మా స్వదేశ స్వపులక్రింద నున్న పుడు ఇట్టిపన్ను లేకుండెను. బర్మాలో జాతీయ ప్రభోధ ముకురించిన నాటినుండియు, ఈపన్నును చెల్లించుట ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమని ప్రజలు తలంచిరి. ప్రజ్ఞాను నెరవేర్చి బోవుటచే పన్ను నిరాకరణము ప్రారంభ మయ్యెను. ఇట్టి పన్నును ఎంతత్వరలో దీసివై చిననంతలాభకరమని, పంతులవారు గొరుచున్నారు. రామచంద్ర రావు గారు శీఘ్రసూచనల గావించుట కలవాటుపడిన వారుగారు. వీరిహితమును బర్మా ప్రభుత్వము వారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఆలకించి, న్యాయము సల్పుట యత్యవసరము.

మక్కా

హుస్సేనురాజుగారు రాజ్యాధికారమును విడిచిన పిమ్మట, అతని కుమారులగు అమీరు ఆలీ గారిని రాజుగనేర్పరచిరి. మీదికివచ్చుచున్న వహాబీ సైన్యములను సమాధానపరచుట కిందువలన లాభముండునని దలచిరి. కాని అమీరు ఆలీగారి నియామకము భారత మహాస్మృతీయుల కిచ్చము లేకుండెను. ఇతరులకును ఇచ్చిముండ జాలదు. అమీరు ఆలీగారు మక్కాను దండెత్తుచున్న ఇబ్రహీంపదుగారితో రాక్షచరీకౌసలయనని ప్రయత్నించిరి గాని లాభము లేకబోయెను. అమీరు ఆలీ గారి సైన్యములు మక్కాను విడిచినాడెను. ఈసరికి మక్కా ఇబ్రహీంపదుగారి స్వాధీనమైయుండును. ఇబ్రహీంపదుగారు కడనేర్పు గలవారు. మహమ్మదీయ ప్రపంచాభివ్రామమునకు వీరు కట్టవశి యుందురని నమ్మబచ్చును. కేవల దండయాత్రయు ప్రదేశాక్రమణ వాంఛయు వీరి ముఖ్య దేశ్యములు గావని

ఎంచవచ్చును. ఈసమయమున మహమ్మదీయ మత సులందరునుగూడి పవిత్రసల సమస్యను నిర్ణయింపవలయును. ఇతరమతను లిషయమున జోక్యము గలుగజేసికొనక నిర్ణయబాధ్యత నంతను వారికే వదలివెయ్యటయు క్రము. తుంకి అధ్యక్షుడే కలిసాగ నుండుట భావ్యమును వభిప్రాయము భారతమహమ్మదీయులలోనింకనుప్రబలియున్నది. మతరక్షణబాధ్యతను తుదకెవరు వహించినను అనుకూల నిర్ణయము జరుగుటకును కలాఫాత సమస్య ఇంతటితో పరిష్కార మగుటకును వీలేర్పడుగాక యని మనఃస్ఫూర్తిగ కొరెదము.

గంగానది వరదలు

కాపేరీవరదలు దక్షిణమునను, గంగానది వరదలు ఉత్తరమునను గలిగించిన భీభత్స మింతితగాదు. గంగానది వరదలవలన, హృషీకేశమునందు 150 మంది సాధువులు కొట్టుకొని పోయిరని వినుట కెంతయు జాల కలుగుచున్నది. ఇతర ప్రదేశములలో నధికనష్టము గలిగెనని వార్త లేతెంచుచున్నవి. హరద్వారము జలమయ మయ్యెను. ఆర్య సమాజమువారిచే స్థాపించబడిన గురుకుల భవనము చాలవరకు నీట గలసినది. ధనప్రాణ నష్టపువార్తలు భయంకరములుగ నున్నవి. హిందువులును మహమ్మదీయులును దైవసంఘటనమును గుర్తించి, వైషమ్యములను బూర్తిగ విడనాడి, ఆపత్ప్రయమున ఏకముగ బనిచేసెడిరు గాక. ఇతరప్రాంతముల వారు శివంచన లేకసహాయము జేసి, వరదలచేబాధ నొందుచున్న వారికి ఊహమనము గలుగజేసెదరు గాక. ఈసమయముననే డిల్లీ సిమ్లా మొదలగు ప్రదేశములందు భూకంపములు గలుగుచున్నటుల వార్త లేతెంచుచున్నవి. రక్తాక్షిసంవత్సర మింక ఎట్టి యాపదలకు కారణమగునో తెలియకున్నది.

బొంబాయి కార్పొరేషను

మ్యునిసిపలు వాతశాలల యుపాధ్యాయులు రాజకీయ విషయములను బోధింపగూడదనియు, ఏ రాజకీయోద్యమమునందును పాల్గొనగూడదనియు బొంబాయి కార్పొరేషనువా రిదివరకొక యన్యక్త తీర్మానమును గావించిరి. జాతీయనాయకుని అధ్యక్షునిగ గల బొంబాయి కార్పొరేషనుసభవా రిట్టి తీర్మానము గావించుట విచిత్రముగ దోచెను. మొన్నటిసభలో నీతీర్మానము రద్దుజేయబడినని వినుట కంతయు సంతసించెదము. స్వాతంత్ర్యవాసన తగులకుం పాతశాలలకుచుట్టు అడ్డగోడల గట్టువలన, విద్యాలాభ మంతరించు చున్నది. దేశాభిమానపూరితులుగాని పౌరుల నెంచిని తయారుజేసిన, నేమిలాభము?

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికల

సంరంభము

దూరశ్రవణ యంత్రములద్వారా
యువన్యాసములను ప్రకటించుట

మగ్నోవాల్డుగారి యువన్యాసము

ప్రతిపక్షులకు తలెత్తములను ఖండించుట

లండన్, అక్టోబరు 18:— గ్లాస్కోలో మగ్నోవాల్డుగారు పర్యవేక్షించిరి. అయ్యది దూరశ్రవణయంత్రములద్వారా ప్రకటించబడెను. ఇతరులందరకును వినిపించెను. క్యాంబెల్లు అభియోగమునుగూర్చి ప్రతిపక్షులు మోపిన నిందలన్నియు మోసములని తప్ప వేరుగాదనిరి. కార్మికప్రభుత్వము విఫలముగాలేదని మమ్ములనుజూచి భయపడి ఇట్టినిందలను మోపించిరి. రషియాకిచ్చు ఆద్యులలో 2/3 వంతు బ్రిటిషు పారిశ్రామికల నిమిత్తము వినియోగింపబడుననిరి. తాము అధికారములో ప్రవేశించునదికి జాతిసమితి మరణాపదాయండుననిరి. ప్రాణము పోతూ పోతూ ఉన్నదాని. “మేము జనీవాకే జాతిసమితిని ఎంతయు బలపరిచితిమి. మాకు పార్లమెంటులో న్యాయము కలుగలేదు. సదుద్దేశ్యముతో మేము చేయవలయున్న పనులన్నిటిని ప్రతిపక్షులుతలెత్తములతో అడ్డబడి ఆహంతరములకు కలిగించిరి.” కాన ప్రజలు ఈనిచ్చు ప్రతిపక్షక యంత్రులను అంతమొందించి ప్రభుత్వపక్షమునే అధిక సంఖ్యాకులుగ నెన్నుకొనవలెననిరి.

మగ్నోవాల్డుగారికి 50 కార్మికహితులు ఓట్లొచ్చునని గిరి. స్కాట్లండు వేల్పుదేశములందు పర్యవేక్షించుటకు కాలచక్రమువలె గిరిన సంచారముచేయుచున్నారు యీస్టనులో మగ్నోవాల్డుగారి ఓట్లుకొనెను. ఇంతవరకు ఎన్నడును ఎటుగని గొప్ప పోరాటమునకు కార్మికపక్షమువారు సన్నద్ధులైరి. ఇంతఉత్సాహముతో ఎన్నడును ప్రారంభించలేదనిరి. మేము పాతుకొనెదము. తప్పక మేము అధిక సంఖ్యాకులతో నెగ్గెదమని గట్టిసమ్మతము వారికి గలదనిరి.

లాయిడ్ జార్జిగారు

రూపరేఖగిరిగారికి ఈజ్టుబర్క్ కన్సర్వేటివులు ఎంచుకొనిరి. యువన్యాసాంతమున మగ్నోవాల్డుగారు సరదానల మంచునువిడిచి అందరును ఎజ్టుజెండాపదమునుసాడిరి.

పుష్కగుచ్ఛమును బహుమతినొసగిరి

లండనులోనున్న కార్మికపక్షహితులకు “గట్టిగ పోరాడుడు. మీ ఉన్నతాశయములను నిలుపుకొనుడు. ప్రతిపక్షులు దొంగదెబ్బలను గొట్టెదరు. వీరుమాత్రము అట్లుచేయరాదని” మగ్నోవాల్డుగారు సందేశముసంపిరి.

కన్సర్వేటివు లిబరలు ఒడంబడిక

లండన్, అక్టో 14:—కన్సర్వేటివు లిబరలు ఒడంబడిక చేసికొనుటచే ఎన్నికలలో కార్మికులకు ఎక్కువ ఓట్లు రావే మోయని భయమునుచూపెను. ప్రభుత్వపక్షముతరపున ఎవరైన యభ్యర్థి నిలవడినచో శివులో ఎవరైన ప్రత్యర్థిగ నిలచిన తమలోతామే పోయిన ఎవరును నిలవగూడదను ఒడంబడికను చేసికొనుచున్నారు. పెయిన్లలోకేసికొన్న ఒడంబడికను గ్లాస్కోలో పూర్తిగ ఆచరించిరి. కార్మికులకు ప్రతిపక్షులుగ 18 కన్సర్వేటివులు 2 లిబరలును నిలచెదరు. లాయిడ్ జార్జిగారికి ప్రత్యర్థిగ జిమ్మరనుగారు, కార్మికయభ్యర్థిగ నిలబడెదరు.

పూర్వము కొయిలిపనుమంత్రిగనున్న డాక్టరు అడిసన్ గారు కార్మికులతరపున ప్రస్తుతముందున్న కన్సర్వేటివు పార్లమెంటుఅభ్యర్థికి ప్రత్యర్థిగ నిలచెదరు.

మగ్నోవాల్డుగారి ప్రత్యర్థి

ఆబరమను కన్సర్వేటివులు ఎవరును ప్రత్యర్థులుగ నిలవరు. మగ్నోవాల్డుగారికి ప్రత్యర్థిగ నిలవనున్న లిబరలుఅభ్యర్థికి తోడ్పడెదరు.

భారతదేశ సర్వసాధికతానికే సక విలియంబర్డు ఉడ్ గారు రానున్నది తెలియుచున్నది. రాలిక్సన్ ప్రభువు ఒక సంవత్సరములో పనిలోనుండి విరామము తొందునట.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

కార్మిక ప్రభుత్వము నెగ్గునా?

సోవియటు జోన్యము

లండన్, అక్టో 18:—రాత్రి 11-10 స్పెయిసుపత్రికలు విస్తారము బ్రిటిషుఎన్నికలనుగూర్చి వ్రాయుచున్నవి.

మగ్నోవాల్డుగారి రెండులక్షల ఓడిపోయి తేలియకున్నదని కన్సర్వేటివుపత్రికలు వ్రాయుచున్నవట. పార్లమెంటు నెత్తి వేయుటకు మగ్నోవాల్డుగారి పతనమునకు ఉత్తరవాదులగువారి తో జార్జిచక్రవర్తి ఆలోచించు లేదనుచున్నవి.

ప్రపంచముతత్వము బ్రిటిషురాజు చేసినపని కష్టములను తెచ్చిపెట్టును. రాజుపక్షావలంబతులు రెండు పక్షములవారు ఏకమై ప్రభుత్వప్రవర్తన ఆశుమానముగనున్నదని తలంచి ఓడించుటకు ఏకమైరి. అయినప్పటికి సార్వభౌముడు వారితో ఆలోచింపకుండ, మగ్నోవాల్డుగారి మాటమీద పార్లమెంటు నెత్తివేసి రనుచున్నది.

పతితులకు కార్మికప్రభుత్వమునకు సార్వభౌముడు తన చర్యనే మరింత చేయూతకొనగినవా రైరనుచున్నది.

సోవియటు జోన్యము

లండన్, అక్టోబరు 18:—రాత్రి 11/50—కార్మిక పక్షమువారు గెలుచు నూచన లేవియు కనిపించవు. కన్సర్వేటివులు ఎక్కువబలముతో ఎన్నికలందు నెగ్గువచ్చు ననుచున్నారు.

ఎన్నికలు ఎటుపోయినను, కమ్యూనిజం క్రిందకు దిగునని రేడికు గారు రనుచున్నారు. కార్మికపక్షమువారు నెగ్గురేని తక్షణము మంచిసంస్కరణములు ప్రారంభమగును. కన్సర్వేటివులు నెగ్గురేని ఆయాతెగల ద్వేషము మోచుకొనువును. కమ్యూనిజము మోచుననిరి.

పత్రికలు, ప్రజలు గ్రేటుబ్రిటనులో అన్ని తెగలవారును కొట్టుకొనుటలో బడిరని సంతసించుచున్నది.

భారతీయుల కోర్కెలు

స్వరాజ్యవాదుల ఆందోళనము

ముసల్మానుల అభిప్రాయము

లండన్, అక్టో 14:—ఉదయం 12/25—జయయద్దీక్ అహ్మదుగారు లండనుకువచ్చిరి. ముసల్మానులు స్వపరిపాలనమును క్రమేణా కావ్యసమ్మతముగ గోరుచున్నారనియు విప్లవముచే నుపేక్షించుట లేననియు తెలియజేసిరి.

స్వరాజ్యవాదుల ఆందోళనము ముసల్మానులకు ఇండియాలో గిట్టదనిరి. సరియగు కట్టుదిట్టమున్నగాని స్వపరిపాలనమును మరింత విస్తరింపజేయరాదనుచున్నారనిరి. ప్రస్తుతమందు చాలమంది ముసల్మానులు 1917 సంవత్సరములో ఆగష్టుమాసమున ప్రకటించిన విధ నమునే ఆమోదించెద మనుచున్నారు. ముసల్మానుల ఆశయములను ప్రతి ఆంతర్యునుకావాడవలెననిరి. ప్రస్తుతముందున్న ఆశయములు గొన్ని ముసల్మానులకు చాలవనిరి.

నవుతాంప్టన్ నాకాశయములు

నవుతాంప్టన్ నాకాశయములను విస్తరింప జేయుటకును, ఇప్పుడున్న నాకలకంపె పెద్ద నాకులు నిలుచుటకు వీలుగనుండునటులను జేసెదరట. ఈ సంవత్సరాంతములోపుగ పని ప్రారంభించెదరు. 18000000 పానులు ఖర్చుఅగునని మదింపుచేసిరి.

చనిపోయిన ఎకరను

పర్వతావరోహణుల

గౌరవార్థము పెంబుపాలు దేవాలయమున ప్రార్థనలు సల్పుచును.

జతనుబుణము

చాల విస్తారముగ నిచ్చెద రనుకొనుచున్నారు. ప్రాంతు బెల్జియనులుగూడ ఇచ్చెదరట.

కార్మికపక్ష సమావేశము

లండన్, అక్టో 9:—వైసభకు అట్టాగ్ని జనరలు వెల్లెను. ఆతనిని ఎంతయు సత్కరించిరి. ప్రజలు నమ్మి ప్రేమించిన వారిని అన్యతవాదులనియు అయోగ్యులనియు ఇష్టమువచ్చి నటుల వాడుమిరి ప్రతిపక్షులు చూరరాదని పేష్టింగుగారు మోచుచుంచిరి.

జర్మన్ మంత్రివర్గము

రానున్న విషయావస్థ

లండన్, అక్టో 18:—రాత్రి 8/30. జర్మనీలో మరలా ఎన్నికలు తప్పవని తోచుచున్నది. రిచిప్టాగు నేత్తివేసి మరలా ఎన్నికలను జరిపిన బాగుండుననుచున్నారు.

బెర్లియం-విర్లండు

త ప్రత్యక్షముగ సముద్రముమీద రాకపోకలకు నాకల మీద ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

ఓడలో సారాయి దొరకుట

సిబ్బంది త్రాగి అల్లరిజేయుట

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 18:—43000 పీపాల సారాయిలో నార్వే పొగయోడయు బ్రిటిషుయోడయు రేవులో ప్రవేశించగనే పట్టుకొనబడెను. ఓడలో సిబ్బందులు త్రాగి పడి యుండిరట. ఇందులో ముగ్గిరికి దవడలు బద్దలైనవి. ఒకన్కి కాలువిరిగెను. మూడురోజులవరకు దిక్కులేక యున్నారు. కప్తాను వీరందరును త్రాగి పోరాడిరి తెలియజేసెను. 26 వేల అమెరికనుదోలరులు కనిపించెను.

హెడ్డూబి సరిసితులు

మెక్కాను ఖాళీజేయుట

వాహబీలు ముందుకేగుట

రీఫీల్డు, అక్టోబరు 18:—వాహబీలతో రాయబారములు చేసినవి. వాహబీలు మెక్కాను సాధ్యమైనంతవరకు పోనున్నారు. అవినాశి ఆతనిప్రభుత్వము బ్రహ్మకు పోవుచున్నారు. మెక్కాను ఖాళీజేయుచున్నారు. మెక్కాను ఆతిథ్యగౌరవ వాహబీలున్నారు. జెడ్డానుండి బ్రిటిషుయాత్రికులను బంపి జేయుచున్నారు.

మెక్కాను రాకపోకలకు వీలులేకుండ వాహబీలు అడ్డు జేయుచున్నారు. రక్తపాతములేకుండ లేయవలెనని ఇండియను భిలాపతుసంఘమువారు ముస్లిం సుప్రీముకవున్నిలుకు ప్రత్యుత్తరము సచ్చిరి.

అంతర్జాతీయ

మోటారు ప్రదర్శనము

శక్రవారము ఒలింపియాలో ప్రారంభమగును

ప్రాంసు, బెల్జియం, హాలండు, ఇటలీ, ఆమెరికా బ్రిటిషుమోటారులన్నియు వచ్చును. బ్రిటిషుబండ్లు విదేశపుబండ్లకు తీసిపోవని జూపెదరు.

ఇరాకు పరిశులును జూదులకు వెడలిన పార్లమెంటు సభ్యులు తొందరగ ఇంగ్లండుకు వచ్చుచున్నారు.

చీనా తిరుగుబాటు

సేనాని పరారియగుట

రీఫీల్డు, అక్టోబరు 18:—చీనీయంగు సేనులు ఓడిపోయినవి. సేంగుపేసేనానులు ఓడిపోయి జపానుకు ఓడలమీద బోయిరట. ఇంతటితో తిరుగుబాటు అంతరించు ననుచున్నారు. ఫ్యూకిక్, కియాగీ బలము చక్కగ ముందుకేనుచున్నారు. సేను ష్యాంగుపేసేనా బట్టుకొనెద రనుచున్నారు.

లూయంగు హిసింగు సేనాని పారిపోవుటకు కారణము బెక్యాసేను సేనానికి యాగుపక్షములో జేరుటయేయని తెలియుచున్నది.

సేన లిక్సు చీలిపోయినందున ష్యాంగుపేసేనాను విదేశములకు ఉపక్రమణలేదనుచున్నారు. ఇచటచేయవలసిన తోడ్కొన తనంతను జేయుచున్నారు.

అస్పృశ్యు గారు

వెయ్యి ఎన్నికలకు నిలచెదరు. పరిశ్రమకర్త కార్మిక సభ్యుడు మిచేలుగాను. కర్షణమే గారు అస్పృశ్యు గారికి ప్రత్యేక సుండులు మానుకొనిరి.

కమ్యూనిస్టులు - ప్యాసిస్టులు

ట్రాప్టరుచవుతులో జరిగిన సభలో కమ్యూనిస్టులకు ప్యాసిస్టులకు తగవుగల్గెను. ప్యాసిస్టులు కొందరు కిక్కితులైరి.

హెడ్ జాబి ప్రజలు ఈజిప్టు రాష్ట్రములో ప్రవేశింప రాదనుట

కయో, అక్టోబరు 14:— ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు హెడ్ జాబి ప్రజలు ఈజిప్టు రాష్ట్రములో ప్రవేశించరాదనిరి. ఆంగ్ల కారణముచే ఇట్లుచేయలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులందేని రాగూడదనిరి.

జపాను ప్రభుత్వమువారు ఖచ్చితమైన నికానా కా దేశీయ కాశుల నుండు చాలతగ్గించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

మ సోలు స మ స్య

అంగ్లేతురుమ్మ భిన్నాభిప్రాయములు

లీఫ్ట్, అక్టోబరు 18:— బ్రిటిషు లేఖకు తురుమ్మలిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రాలొచించుచున్నారు. తురుమ్మ ప్రత్యుత్తరమున సఖ్యభావమున్నటుల కన్పించుచున్నదట. ఇరాకు దాడినిగూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తగ్గికి ఇంకొక లేఖను తురుమ్మలకు పంపనున్నారు.

బ్రిటిషువైఖరి

లండన్, అక్టోబరు 18:— మసోలు పైనిక పరిస్థితులను గూర్చి బ్రిటిషువారు తురుమ్మ ప్రత్యుత్తరము నాలొచించుచున్నారు. త్వరలోనే తీర్మానింపబడును. బ్రిటిషు లేఖ అంత్య సందేశ మనిపించుకొనదు.

ప్రైవిజ్ ట్రికల హెచ్చరిక

మరల మసోలు సమస్య సామిప్య ప్రాచ్యదేశమున యుద్ధ జ్వాలలను మరల ప్రజ్వలిల్లజేయునాయని లీ జర్నలు ప్రకటించుచున్నది. ఈ వ్యవహారమును గట్టిగా పరిష్కరించిన కార్మికులకు లాభకరముగ నుండు ననుచున్నది. ఎన్నికలలో గొప్పవిజయము గల్గననుచున్నది.

ఇంగ్లాండులో నేరములు

1922 సంవత్సరములో బాగు తగ్గినవి. అధికారులచేత ప్రకారముగా యిటీవల నేరము తగ్గి పట్లు దాఖలుగలవు. 1918 సం॥ నుండి 61 పెరసెంటు త్రాగుడువలన నేరములు తగ్గెను. కొట్లాటలవలన నేరములు చిన్న దొంగతనములుగ నూడ తగ్గెను. మోటారు రాకపోకలవలన దారులలో సంభవించెడు నేరములు వృద్ధి గాంచెను.

మెక్కా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టోబరు 15:— మెక్కా పరిస్థితులు ఆగవ్య గోచరముగ నున్నవి. తంతివార్తా ప్రచారము లేకుండ నరికివేసిరి వాహనాలు నగరములో ప్రవేశించినది లేనిది తెలియదు. జెడ్డా నుండి అమిరాల్ గారు వచ్చినటుల లండనుకు ఇచ్చిన తంతివలన తెలియుచున్నది. రక్తపాతము లేకుండ జేయుటకు తన సైన్యములతో మెక్కా నుండి వెడలిపోవలసి తెలియజేసిరి. హెడ్ జాబి ప్రభుత్వసానుగ జెడ్డా తాత్కాలికముగ నేర్ప జిచిరి.

హెడ్ జాబి హుసేనురాజు

నిన్నటిదినము హెడ్ జాబి ప్రభుత్వ పాగయోడమీద వెడలిపోయెను. జనాభాతోగూడ వెడలెనట. అకాశాకు జోతుననుచున్నారు. ఇతడు నిష్క్రమించుటచే ప్రజలకు కొంత యెదురు పోయిన నున్నదట.

గుంటూరు జిల్లా జాతీయవిద్యారవిషయ తరపున 22 అక్టోబరు మొదలు 28 అక్టోబరువరకు దీపావళినిధి వసూలు చేయబడును

గుంటూరు జిల్లా వాసులందరు యథాశక్తి తోడ్పడ పాఠితులు

ఇరాకు సరిహద్దు

జాతీయమితికి తెలియజేయుట కొప్పకొనుట

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టో 15:— అంత్య పరిష్కార మగువరకు ఇరాకు సరిహద్దులో పూర్వమున్న పరిస్థితులవగా ఏమియు లేట్లుటకు తురుమ్మ ప్రభుత్వమువారును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును ఒప్పుకొనిరి. ఈసంగతి జాతీయమితి సెక్రటరీ జనరలుకు తెలియజేయుచున్నారు. ఇతడు డాక్రమింపున్న పత్తులను చాట ఉభయులును ముందుకేగరిని స్పష్టముగ తెలియచున్నది.

తురుమ్మలకును బ్రిటిషువారికిని విరోధము వచ్చిన ప్రపంచమునకు విస్తృత గలుగునని పత్రిక లనుచున్నవి. కాన జాతీయ మితివారు ఈ విషయమును నివారంపవలెననుచున్నవి. జాతీయ మితివారు నిర్భయముగ స్వేచ్ఛముగ న్యాయముగ తక్షణము ప్రవర్తించవలెననుచున్నది.

ఇరాకులో బ్రిటిషువారు తమ సైనిక ప్రచలనము గావించుచున్నారని ఆంగ్లా వార్తలు వెలుపుచున్నవి. ఇది ఖాయ బడలేదు.

జిల్లిక్ జన్ అర్ రి అమెరికాకు బదులుజేరెను.

నర్మక్యా వెలుచావుకు బెజ్జియంవేరువాడు కారకుడని ఆ తనిని ఉరిదీసిరి.

ఇంగ్లాండు దేశములో

వివాహములు

దంపతుల ముదివయస్సు

30 ఏండ్లపై పెండ్లికొడుకు లగుట

తమతండ్రులు, తాతలు పెళ్లిళ్లు చేసుకొనిన వయస్సు నందుగాని యుద్ధమునకు పూర్వము అప్పటి చేసికొన్న వయసునగాని వివాహములు చేసికొనక, ఇంగ్లాండు దేశములో ప్రస్తుతం ఉద్యోగస్థులు వ్యాపారస్థులు వయసు ముడిసిన తరువాత పెళ్లిచేసి కొంటున్నారు. రిజిస్ట్రారు కచ్చేరిలోని లెక్కలను బట్టి చూచిన క్రిందటి పురుషాంతరములో నిట్టి ఉద్యోగస్థులు, వ్యాపారస్థులే, 2 ఏళ్లు దాటినతర్వాత పెళ్లిళ్లు చేసుకొనిరి. కాని యిప్పుడు 22, 23 ఏళ్ల మధ్యయీడున పెళ్లి చేసుకొనగిన సమయమని తెలుచుచున్నారు.

ఒక రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులోని అధికారి “పెళ్లి యీడు తెగ పెరుగుతున్నది. ఇక్కడ పెళ్లికొరకువచ్చే పెళ్లికొడుకులం తా మధ్యమయస్సు వాళ్ళే. ఎప్పుడైనా యువకులైనవారు వస్తుంటారు. యువకులు రావటం అయిదు ఇలావుండడమునకు ఆగ్రిక శీతి కారణంగావున్నది. సరియైనవసతి కుదరకపోవుట జీవితం గడుపుట కయ్యేఖచ్చు పెరుగుట మూలాన పెళ్లిళ్లు చేసుకొనుచుదిరితరవారే చేసికొంటున్నారు. యుద్ధానికి పూర్వం చూడండి. ఆప్పటికి యిప్పటికి పెళ్లియీడు మారిపోయింది. యుద్ధమునకు పూర్వం పెళ్లిళ్లు 20 ఏండ్ల సుమారున జరిగేవి అని చెప్పినాడు తరువాత.

పెళ్లి కూతుళ్లు యీడు

సుగూర్చి యిలా చెప్పినాడు. “ఆడవాళ్లు పెళ్లి యీడు గూడా పెరిగింది. పెళ్లి కూతుళ్ల వయస్సు సాధారణంగా 26, 27, 28 ఏళ్ల మధ్యగా వుంది. ఇదివరకున్న యిప్పుడు పెళ్లికూతుళ్లు పెద్దవారు; మగవాళ్లకు మల్లేనే ఇరవయ్యోపదలో పెళ్లిచేసుకొనే పెళ్లికూతుళ్లుగూడ చాలాతక్కువగా వున్నాను.” అని చెప్పినాడు.

తరువాత యింకొక రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులోని సుమస్తా “ఇక్కడ పెళ్లినయస్సు తక్కువగానే ఉండాలనే ప్రామాణ్యపడుతున్నది. ఇక్కడ పెళ్లిళ్లు చేసుకొన్న పెద్దమనుష్యులు చాలా మంది 30 దాటినవారే. కాని రైల్వేలో పనిచేసేవాళ్లు చాలా మందియువకులే 20 ఏళ్ల వాళ్లు పెళ్లిళ్లు వచ్చారు. డబ్బున్న వాళ్లు స్వతంత్రంగా జీవించేవాళ్లు అయిన యువకులకు 20 ఏళ్ల పూడు మేము పెళ్లిళ్లు చేస్తున్నాము” అని చెప్పెను. (టి.టి.బిల్లు)

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల విజయము

క్రీయుత నేతకంటి కోనేటిరావు, శివరామదాసు గార్లు ఎన్నుకొనబడిరి

మాడవవాడు ఎన్నికలలో పోటీదారునకు 57 వోట్లును కోనేటిరావుగారికి 66 ఓట్లును వచ్చినందున కోనేటిరావు గారు నెగ్గిరి.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో కోనేటిరావు (మాడవ వాడు), దిర్గా వెంకటేశ్వరరామదాసు (15 వ వార్డు) గార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. స్వతంత్రులలో శ్రీభాగవత్ వెంకటరావు (8 వ వార్డు), దామోదర కృష్ణమూర్తి (11 వ వార్డు) ముంజులూరి రామన్న (18 వ వార్డు) గార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. ఇక మాడు వాడల ఎన్నికల ఫలితము నేడు సాయంకాలము తెలియ గలదు. (స్వకీయవిశేష రిపోర్టర్)

యేలూరు

అడివి నల్ డిప్టి కౌన్సిల్

సెప్టెంబర్ 10. 125/24 లో

8 వ ప్రతివాది అయ్యి పూరకర్ణ వెంకటలక్ష్మయ్య సా బాపిరాజు గూడెం అనే ఆమెయొక్క కిరీకంసర్వీసు యినాము రాబట్టుకొనుటకు (వాది) శ్రీరాజా బొమ్మజేవర నాగన్న నాయుడు బహద్దరు జమిందారుగారు దావా తెచ్చినారు.

కాయదా 16.10.24 అయియున్నది. ఆక్షేపణయుంపే తెలియపరచు కొనవలెను.

ఎస్. సీతారామయ్య,

బి. ఏ. బి. ఎల్ వాదితరపున ప్లీడరు.

ది మద్రాసు అండు

నదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాకాన్సల్టు చేయబడినది.)

నోటీసు

నరకులను ప్యాకు చేయుట

కొన్ని సరకులను కొన్ని నిబంధనల ననుసరించి ప్యాకింగు చేయవలసినట్లు 1924 సం॥ 11 అక్టోబరునెల మొదటి తారీఖు నుండి ఏర్పాటు చేయబడినదని యిందుములముగా మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేమీదుగా సరకులను పంపునట్టి వర్తకులకును, ఇతరులకును తెలియజేయబడినది. రైల్వే ఉద్యోగులు ప్యాకింగు సదరు నిబంధనల ననుసరించి చేయబడిన సేగాని కన్ టైన్ మెంట్లను అంగీకరించగూడదని స్పష్టముగాను, నిష్కర్షగాను ఉత్తరువు జారీచేయబడినది. సరకులను రవానా చేయవారు సదరు నిబంధనల ననుసరించి ప్యాకు చేయుటకు అంగీకరించక పోయినచో ఏ.రి.క్యూ నోటును (ఏ.సప్టఫారము ను) వ్రాసియిచ్చిన అంగీకరించబడును.

గాన సరకులను రవానా చేయవారు వారి స్వలాభము నిమిత్తమై ప్యాకింగు యే క్రొత్త నిబంధనల ననుసరించి చేయబడవలెనో నేమనుమాప్తులను అడిగి లేక వారికి వ్రాసి తెలిసికొనుట ఉత్తము.

పార్కుచాను } ఎఫ్. బి. వాదన్
మదరాసు } జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము నాయకులతో ఆలోచన

మతకలహముల నడగించుట

మరల దీక్షగా పనిచేయగలకత్తి శ్రీశ్రుముగా లభించవలె నని మహాత్ముడు తహతహపడుచున్నాడు. మతకలహములు జరిగినస్థలములకును జరుగునని తెలిసిన స్థలములకును శాంతిసావనారము కొంతమందిని పంపించు చున్నాడు. ఢిల్లీ కలహముల విచారణకు ఏర్పాటులను చేయుచున్నాడు. ఆ విచారణలన ఆనుసానులు పూర్తిగా తెలియవచ్చుననియు అపుడు దేశమునందన్ని రాష్ట్రములలోను ముఖ్యముగా పంజాబు ఢిల్లీ సంయుక్త రాష్ట్రములలోను మతకలహములను పూర్తిగా నడగింప వీలగు ననియు ఆశించుచున్నాడు.

నాయకులతో ఆలోచన

ఇంకను సీరస మత్యధికముగ నున్నను ఎవరేమి చెప్పవచ్చినను నిరభ్యంతరముగ వినుచున్నాడు. ముందు జరుగవలసినవినిగూర్చి 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దేశబంధు దాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగార్లుమున్నగు నాయకులతో ఆలోచించుట కేర్పాటు జరిగినది. ఉపవాసదీక్షయొక్క ఆధ్యాత్మికసంకేతము నెరుంగజాలనివారు ఉపవాసదీక్షవలన లాభ మేమియును కలుగలేదని చింతిలుచున్నారు. ఉపవాసదీక్షవలన మహాత్మునికి బలక్షయమయినదేగాని కొట్లాటలేమియును తగలేదని అట్టివారు పలుకుచున్నారు. మరల కొట్లాటలుజరిగినవని వారు తెలుపుచున్నారుగాని సాంకేతమును గ్రహించగలిగినవారట్లనుటలేదు. "దీక్షవలన హృదయవలన రసము కలిగినది. మతకలహముల ఉద్ధృతము తగ్గినది. శాంతిపతాకము లన్నిచోట్ల నెగురుచున్నవి. ఇటీవల కలిగిన కొట్లాటలు ఆరిపోవునపు డొక్కసారి లేచు పెనుమంటునంటివి. అన్నిచోట్లను పంచాయతీలను ఏర్పరచుటయు అవిచాల బాగుగా పనిచేయుటయు శాంతికి మూలాధారమగును" అని తక్కినవారు తెలుపుచున్నారు.

నాయకుల ప్రయోజనము

నాయకులనభకు ఢిల్లీకి వచ్చిన నాయకులందరును ఒకరొకరుగా వెడలిపోవుచున్నారు. శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు తప్ప తక్కిన దాక్షిణాత్య నాయకులందరును వెళ్లిరి. మహారాష్ట్ర నాయకులు గూడ వెళ్లిరి. 10 వ తేదీరాత్రి బాబూరాజేంద్రప్రసాదుగారు వెళ్లిరి. అలహాబాదులో అల్లరులు జరుగుటచే పండిత జవహరలాలుగారు విధిలేక వెళ్లవలసివచ్చినది. డాక్టరు మహమ్మదుగారిని మహాత్ముని నాగపురము పంపెను. హజరతు మోహనీగారు కాన్పూరు వెళ్లిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారికి జబ్బుగా నున్నది. దేశబంధుదాసు, పండిత మోతీలాలుగార్లు కుటుంబంలో విశ్రాంతి గొనుచున్నారు. వారు ప్రతిదినమును మోటారులో ఆటనుండి వచ్చి మహాత్మునిచూచి పోవుచున్నారు.

వేసవిలో ఋత్యప్రాంతములకు వెళ్లినవారు మరల సిమ్లానుండి ఢిల్లీకి వచ్చెదరుగాన తోటలు, ఉద్యానములు, వీధులు మున్నగువానిని బాగుచేయుచున్నారు. కాని వర్షము లధికముగా కురిసినందువలన వ్యాధులు ప్రబలముగా నున్నవి.

(జూలై 1 కానికలు)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు

మదరాసులో జరుగు ఆంధ్రమహిళాసభకు కాకినాడ వాస్తవ్యురాలగు శ్రీమతి వులుగురలక్ష్మీ చర్మమాంబగారు అధ్యక్షత వహింప నంగీకరించిరి.

రాకపోకలు:—ఎగ్రికల్చరు డైరెక్టరు ఆర్. డి. ఏప్లెడ్ కుటుంబాంతరాజు, సర్వేయింగు బాటిమెన్ గార్లు మదరాసునుండి నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

క్రొత్తరాటము:—శ్రీ వా. విరాచాచ్యులుగారు ఈనెల 17 వ తారీఖుమొదలు తమ నూతనరాటమును ఆంధ్ర ఖద్దరుప్రదర్శనశాలలో ప్రదర్శించెదరు.

హరికథ:—19 తేదీ సాయంకాలము 4-15 గంటలకు మైలాపూరు సంగీతసభవారి యాజమాన్యముక్రింద సి. సరస్వతీ బాయిగారు నందనారాచరిత్రమును అరవములో హరికథ చెప్పుచురు.

దక్షిణాఫ్రికాకు జాబులు:—గొలంబోనుండి దక్షిణాఫ్రికాకుపోవు తపాలా 16 అక్టోబరు సాయంకాలము 6.25 గంటలకు మూసివేయబడును.

కి స్తీబందిమార్పులు:—1884 ఫసలీకి (1924-25) కోయంబుత్తూరుజిల్లా కి స్తీబంది మార్పుచెందెను. ఫిరేవరిలో 4 అణాలు మార్చిలో 8 అణాలు ఏప్రిలులో 4 అణాలు కి స్తీబంది కట్టవలెను. (ప్రభుత్వప్రకటన)

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విద్యార్థి మహాసభ:—ఆంధ్ర విద్యార్థిసభవారి యాహ్వానసంఘసభ రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున జరుగును. శత్రులందరును విచ్చేయప్రార్థితులు. క్రొత్తసభ్యుల యాహ్వానసంఘమున చేర్చుకొనబడుదురు. శ్రీ యుత వే. రామదాసుపంతులుగారు రన్యక్షత వహింతురు.

మరణముల నివేదికము:—మదరాసు నగరమున 11 తేదీతో ఆఖరద్యేవారములో 1000 కి 45.7 మరణములు అంతరితము వారము 41.8 మరణములు. కలరా 8 తగిలి 1, మనూచి 18 తగిలి 8, మిగతాజాడ్యములచే 8, మరణించిరి. క్రిందటిసంవత్సరము యీ వారములో 1000 కి 29.4 మరణించిరి.

అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ:—డిసెంబరు చివరవారములో బెల్గాం లో అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ సమావేశమగును. అఖిలభారత గ్రంథాలయసంఘ కాన్వేనియన్స్ వర్గమువారి రన్ని ఏర్పాట్లుచేయుదురు. భారతదేశమునందున్న గ్రంథాలయ సంఘములన్నియు, స్వదేశసంస్థానములందున్నవి గూడ ప్రతినిధుల పంపప్రార్థితులు. ఈ ఉద్యమసంబంధమున వ్యాసములు చదువదలచినవారు ముందుగా తెలుపప్రార్థితులు. తీర్మానములనుగూడ ముందు తెలుపగోరుచున్నాము. ఉద్యమాభివృద్ధికి చేయవలసినపరిశ్రమ ప్రచారము; యావిషయములకు నిర్ణయించుట కీసతవారు పూనుకొనెదరని నూరి వెంట నరసింహశాస్త్రిగారు ప్రాయశఃచింతింపవచ్చును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నూరి వెంటనరసింహశాస్త్రిగారితో వైసా, అయ్యంకి వెంటనరసింహశాస్త్రిగారితో వైసా జరుపవలెను. తీర్మానములు వగయిరాల గూర్చి వీరికే (బెజవాడ) వ్రాయగోరుచున్నాడు.

నూలువదుకుపోటీపరీక్ష

ఆంధ్రమహాసభల సమయమున అనగా 19 తేదీ మధ్యాహ్నము చెన్నపురి గోడ్డేహాలునం దీపోటీపరీక్ష జరుపబడును. దీనికి హాజరగువారు 1 రుప్రవేశము మీయవలెను. ఒక గంటకాలము వడుకవలెను. రాత్తుములు, కడుపు, ఏకులు వారే దెచ్చుకొనవలెను. ప్రభులుగా గెలిచినవారికి 5 గురికి సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగా రి మెడల్లు (బంగారు, వెండి) యివ్వ నుద్దేశించి యున్నారు. ఇంకను వీలయినచో, మెడల్లు యివ్వ వాలోచించుచున్నారు. ఎల్లరు ప్రయత్నింపవలెనని కోరుచున్నాము.

ఫారెస్టు పంచాయతీ రిపోర్టు:—ఫారెస్టు ఆఫీసు చీఫ్ కన్వల్టరుగారిక నివేదికమును ప్రభుత్వమునకు పంపిరి. అందువారొనరించిన పంచారాశభవము, పని, తెల్పిరి. చెంగల్పట్టులో క్రొత్తగా 9 పంచాయతీలు, దక్షిణార్కాడులో 1 పంచాయతీ స్థాపించియు ఇంతవరకు ఉన్న పంచాయతీలు 457 క్రింద 857 1/3 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణమున్నట్లు యీ క్రొత్త 10 పంచాయతీలతో 467 పంచాయతీలక్రింద 878 1/6 చదరపు మైళ్లన్నట్లు, ఇంకా పంచాయతీ కేర్పాట్లు చేయవలసినవి. 840 వున్నట్లు గనర్న మెంటు అడిషనల్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు మంజూరు చేసేదాకా యీ పంచాయతీల నేర్పాటుచేయుట సాగదనియు రిజర్వర్సు రక్షణచేయుటలోనూ, పంచాయతీలపనిలోను అభివృద్ధికలధనియు వీటివిషయమై అప్పుడప్పుడు నివేదికముల పంపియేయున్ననూ మరల పంపుచున్నాననియు వ్రాసిరి. చెట్లు నాటటయందు, నూతుల త్రవ్వటయందు, గొడ్డు నీరుతాగుతోట్లు బాగుచేయుచుటయందు మిగుల యభివృద్ధి జూపినవని వ్రాయుచు పంచాయతీ పనిచేసిన తెక్కల పంపియున్నారు. (ప్రభుత్వప్రకటన)

కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులరిపోర్టు

గంజాంజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ యూనియన్ నందు పైడెవ్ వాటామొత్తం రు 225 తగ్గిపోయింది. ఈ బ్యాంకునుండి వీడిపోయి పల్లాకిమిడి బ్యాంకులోచేరిన రెండు సంఘాలకు వాటామొత్తము వాపసుచేయుటకుచేతను నుతి రెండుసంఘములయొక్క వాటామొత్తం గతమును నెలలలోనే బుణముగా నిచ్చుటచేత యీలోటువచ్చినది. వద్రాసు నెంట్లు బ్యాంకునందు రు 120 గంజాం గాక యితరబ్యాంకులందు రు 121545 వాటామొత్తం అధికము వచ్చినది. మద్రాసు నెంట్లు బ్యాంకు అనంతపురం జిల్లాబ్యాంకు తక్కితక్కిన వన్నియు నిర్ణీతస్థితియందుండెను. అనంతపురం బ్యాంకు జూను మాసాంతమునకు రు 14050 అప్పు. అంతకుముందు అధికంగా రు 90442 వుంది. (ప్రభుత్వప్రకటన)

మాపిశాల గృహపరిశ్రమల యభివృద్ధి

మలబారులో తిరుగుబాటు జరిగిన ప్రదేశములలో మాపిశాలయొక్క ఆర్థిక దుస్థితితోలగింపుటకు గృహపరిశ్రమల ద్వారా వీలకలదని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. అదిగాక డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీసు "ఈవిషయమునందు యంగ్ మన్యు క్రిష్టియన్ ఎసోసియేషన్ వారు ఏరియల్ ట్రాలో నేత, నారచీరలనేత, మొదలగునవి స్థాపించి డబ్బులేక మానివేయవలసివచ్చినదని" తెలిపినారు. ఎసోసియేషన్ వారికి ప్రభుత్వము సహాయముచేయుచో వారు సాంతముగా చేసిన పనికిన్న ఎక్కువ పరిశ్రమాభివృద్ధి చేయగలరని వారువ్రాసినారు. ఒకసంవత్సరమునకు 4250 రూపములు దీనిక్రింద ఖర్చును, అందులో సగము ప్రభుత్వమువారి అసోసియేషన్ వారికి మంజూరుచేసి ఒక ఎడాది పనిచేయించి ప్రతి నెలపని ఏరీతిగా జరుగుచున్నది. రిపోర్టువ్రాయుమని, సంతృప్తిగానున్న వైసంవత్సరముగ్రాంటు పూర్తిగానో భాగముగానో యిచ్చుటనుగూర్చి ఆలోచింపవచ్చునని వ్రాసినారు.

అందుచే డైరెక్టరుగారి పరతుప్రకారం యీసంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు రు 2000 సాంక్షన్ చేసినారు. వచ్చే ఏడు డైరెక్టరు బడ్జెటుకు రు 1000 కలపబడును. ఈ గృహపరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడగల మాపిశాసంస్థ తగిన దేదైన కలదేమో డైరెక్టరుగారు తెలుపుదురుగాక (ప్రభుత్వప్రకటన)

ఎస్టేటు లాండ్ ఆక్టు విచారణసంఘము

ఈ సంఘమువారు సోమవారమునాడు సమావేశమైరి. లామెంబరుగా రద్దయ్యెను. 12 సభ్యులు హాజరైరి. మొదట విచారణ సలపువిధము ఆలోచింపబడినది. కమిటీవారిన్ని విషయముల పూర్తిగా విచారణ సలపవలయునని ప్రాతినిధ్య ఘంపబడెను. ఆక్టుపెన్సి ఆక్రమణహక్కులనుగూర్చిన చర్చ మరల జరుపవలెనని కోరబడెను

శ్రీ శ్రీ కె. శ్రీనివాసయ్యగారి బిల్లుపై చర్చ యాధారపడి యుండవలెనని యుష్మకొనబడెను. ఇద్దరు డిప్యూటీ కలెక్టరులను చిత్రూరు వెంకటాచారిగారిని మెంబర్లుగా చేర్చుకొనుట, సంపూర్ణవిశేషములగలనివేదికములను ప్రత్యేక స్థానిక సంస్థలనుండి ప్రాతినిధ్యము రాబట్టుటకు తీర్మానించిరి.

యమవజనవారము

యమవజనోద్యమమును గూర్చి పెద్దల యభిప్రాయముల నరయుటకు మొన్న గోడ్డేహాల్లో నొక సభ జరిగినది. ఎన్. ఎం. ఫాసిల్ గా గభ్యక్షులు. కజిన్సు, బిసెంటుక్కు, రామలింగారెడ్డి, సత్యమూర్తి, గౌర అమ్మకో, రిడ్డెక్కు, సుబ్బలక్ష్మి అమ్మకో, రాజారాం అమ్మకో, రాఘవాచార్యగారు వచ్చియుండిరి అధ్యక్షుని యువనా సానంతరము.

బి సెంటుక్కు

గా గభ్యక్షునిచిది. యమవజన పెద్దల సానభూతి చూపుటకు వచ్చినారు. ప్రపంచము దొక యమవజనోద్యమము బయలుదేరి యున్నదనుట నిశ్చయము. జర్మనీ యువకులు స్నేహ సౌభ్రాతృత్వములకై, ప్రాతద్వేషములను మరచి, కష్టములకు వెరువక, ప్రపంచమందలి యమవజనందరిని ప్రోత్సహించుచున్నార. జాతీయతకన్న అంతర్జాతీయత భావములతో వీరీకష్టముల బడుచున్నారు. యమవజన చేయవలసినది చాలా కలదు. పడవలసినవారు చాలా కలవు. నిరుత్సాహముగూడా చాలా కలదు. యమవజన కుత్సాహము, పెద్దల కనుభవము ఎక్కువ ఈ సంగతులను వారువారు గ్రహింపవలెను. ఎవరంతట వారనుభవించి వెనుక తగ్గినమా నయమేగాని ఆలోచనలతో పనిలేదు. పెద్దలవద్ద తపస్వలండుట గౌరవము. కాని యమవజన ధైర్యసాహసములు, త్యాగము లుండును. అనుజములను వారు నిలబెట్టుకొనవలెను. హిందూమతావ్యుదయ సభ్యులకై యీ యమవజన ఆయువముల స్నేహ మొనరింపవలెను స్నేహము ద్వేషముల లోలగించును. పెద్దల నాయకత్వము కాగానే యమవజన భారతదేశముయొక్క స్వతంత్రజండా నెత్తవలసినవారని చెప్పి విడిమించెను.

సత్యమూర్తి

యమవజనోద్యమము యిండియాలో గూడా నాలుక పోయింది. ఇండియాకు ఎప్పుడు స్వభావముగా వున్నప్రేమ నాధారము చేసికొని యమవజన ప్రవర్తించుట గాకయని దీక్షోపన్యాసము గాకొంది.

రామలింగారెడ్డి

తరువాత డాక్టరు బిసెంటుక్కు ముసల్దే నా యమవజనని వలెనే పనిచేయుచున్నది. ఆమెను ఉదాహరణముగ తీసికొని యమవజన క్రమపడవలయును. సాంఘిక సేవ చేయవలయునని చెప్పిరి. తరువాత,

కజిన్సు

పెద్దలు యమవజనులుగా నున్నప్పుడుండినతీరు మరచి పోయెదరు. ఇంతవరకును వచ్చినకష్టములు యమవజన ఆనుభవ హీనులచే గాదు. పెద్దల అనుభవము మూలముననే వచ్చినవి. అని చెప్పుచు గంభీరముగ నుపన్యసించి యమవజన సామనస్యము సౌభ్రాతృత్వము ప్రేమ యీగుణముల కాధారభూతులై వారి స్వభావ బోధనాత్మకమును వెలిపరుపదగినని యుద్బోధించిరి.

- కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి పర్యటనక్రమము
- 23-10-24 బొంబాయి మైట్ ట్రేయింగ్ లో బయలుదేరి గుంటకల్లు ద్వారా థార్వాడకు పోయరు.
 - 24, 25, 26, థార్వాడ రెడ్డికో- ఆపరేటివ్ బ్యాంకు నూతనమైన సాంతగృహమును తెరిచి ప్రవేశ ఉత్సవమును నడిపించుట ఇత్యాదులు.
 - 27, 28, బళ్ళారి.
 - 29, 30, అనంతపురము.
 - 31, 1 వ నవంబరు కడప.
 - 2 వ నవంబరు చిత్తూరు.

కోహట్టు విచారణ

రాజప్రతినిధి భీషుకమిషనరుని పిలిపించియుడుగుట సిద్ధము. అక్టోబరు 18:- ఒక ప్రకటన:- రాజప్రతినిధి, పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు ప్రధాన కమిషనరు రగు బోల్టను గాగని 12 తేదీకి రావల్సిండికి రమ్మని పిలిపించి కోహట్ డొమ్మి నేరములగురించి ఆయన చేయుచున్న విచారణ రొంతవరకు వచ్చినదో దానియొక్క ఫలిత మేమైనదో ఆయనతో కలిసి విచారించెను. రావల్సిండిలోనున్న కోహట్టు హిందువులు పిలవ నంపిన ప్రకారము భీషుకమిషనరు దగ్గరకు రాకపోవుటకే విచారణలో అంత ఆలస్యము జరిగినది. అయినను విచారణ సంతృప్తికరముగానే జరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

12 వ తేదీని అలెప్పేలో జరిగినది

టి. ఆర్. కృష్ణస్వామి అధ్యక్షుగారి అధ్యక్షతకొండ 12 వ తేదీ ఆదివారమురాత్రి అలెప్పేలో కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినది. కే. పి. కేశవమీనను, పి. రామని మీనను, కర్నూరు నీలకంఠనంబుడి, సి. శంకుపిల్ల, ఏ. కే. పిల్ల గార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. డిల్లీ తీర్మానముల నామోదించు చును మహాత్ము నభినందించుచును అధ్యక్షు డుపపాదించిన మొదటితీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

అహమదాబాదు తీర్మానములలో నూలుపడుకుటను గూర్చినతీర్మానము నిర్బంధముగా నామోదించబడక పోయినను పెట్రెంబరులో కొచ్చిలో జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో నిర్బంధముగా నామోదించబడెను కాన ఆనిర్బంధవరతును రద్దుపరచ వలెనను తీర్మానమును కేశవమీననుగా రుపపాదించిరి. దాని నుపపాదించగూడదని ఒక రాక్షేపించిరి. హెచ్చుమంది నడు గగా ఉపపాదించుట కాపక్షేపలేదనిరి. తీర్మాన నామోదించబడెను (ఆ. ప్రె.)

సాల్వకల్తెరు మాస్టర్ మన్, ఏ. సి. పెయిన్సుగార్లు నేడు మదరాసుకు వచ్చిరి.

రివరెండు ఉత్తమగారి అరెస్టు

బర్మా యువజనసంఘసభ

బర్మా బౌద్ధయువజన సంఘసభక సభరంగును కార్య కేవను అధ్యక్షుడు డాక్టరు బి. ఏ. ఇనుగారి ఆధిపత్యము క్రింద జరిగినది. “8 వ తేదీని ఉత్తమాగారిని అరెస్టుచేసిన పిమ్మట ప్రజలు వెడలిపోవలెనని ఉద్యోగు లాజ్ఞాపించినపుడు ప్రజలు కదలకపోవుట చాల తప్పిదము. దౌర్జన్యముచేయకుండ వెడలిపోవుచున్న పూంగీలను యితరులను పోలీసువారు కొట్టి నందున చాలమందికి గాయములు తగిలెను. వారిలోనొకడు చనిపోవుటగూడ తటస్థించెను. ఇది చాల ఘోరము. ఈ రీతిగా రంగునులోనుమాండలేలోనుపోలీసు వారుజరిపినచర్యలనుగూర్చి విచారణచేయుటకు దొరతనమువా రొక మిశ్రమసంఘము నేర్పరుపవలెను” అను తీర్మానము లా సభలో నామోదించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నిల్వయున్న బంగారు ప్రమాణసంచికము

కలకత్తా, అక్టోబరు 14:- పెట్రెంబరు 30 తేదీని యింగ్లాండులో నిల్వయున్న బంగారు ప్రమాణసంచికము విలువ పా 40,000,000, ఈదినవ దాఖలాగానదిఉన్నది:- బ్యాంకు ఆఫ్ యింగ్లాండునందు రొక్కరూపకముగ. పా 8:8 లు, బ్రిటి షు దొరతనమువారి పత్రముల విలువ పా 89999182. (ఆ. ప్రె.)

నవలలు సరస్వతీగ్రంథమండలి నవలలు

ప్రకాశకుడు: రాజమహేంద్రవరము సంపాదకుడు: తల్లావజ్జల శివశంకరశాస్త్రి,

అద్దేల్లి లక్ష్మణస్వామి, నూతనకథాకల్పితములు—భాషాంతరీకరణములు—మృదుమధురపద సహితములు—మనోరంజకములు—నగు నవలలు రెండుమాసముల కొకటిగ వెలువడును. చక్కని క్యాలిగ్రాఫీలైండు. ప్రవేశధరము 0-4-0 యిచ్చి చందాదారు లగువారికి పోస్టేజికాక చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.

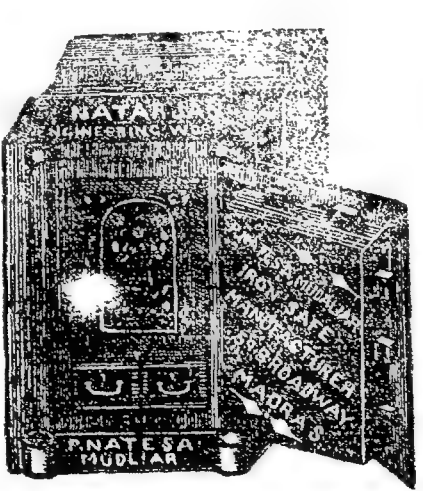
కుముద్వతి రచయిత: శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవి

మనోహర మైనపదలాలిత్యము—చమత్కారకథాకల్పనము—కుముద్వతి ధైర్యసాహసము — రామానందుని యుదారకృతావర్ణనము—మిక్కిలి రామణీయకము. స్త్రీలు వ్రాసిన గ్రంథ మిట్లుండుట యరిది యని చదువరులు తలంతురు. వెల చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.

ధద్దవేషి తెలిగించినది: శ్రీయుత చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు.

ఇందలికథ లతిచమత్కారములు — హంతకు నన్వేషించుట — చీటిచోరి పట్టుకొనుట — మున్నగు రహస్యా న్వేషణము లిందు మిక్కిలి రమ్యముగ వర్ణింపబడినవి. వెల చందాదారులకు రు 0-8-0; ఇతరులకు 0-12-0.

నరనము దృఢమైనది నమ్మకమైనది.

యిప్పటిమోద్రుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదినన తెలుపబడిన కారిడర్ల అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, 89, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

(ప్రాబ్లియర్, నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగ్లు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లెప్పి, పెద్దనాయక్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయట వ్రాయబడును.

మోటారు బండి స్వంతదారులు

దక్షిణ యిండియాలోనున్న మోటారుకంపెనీ లన్నిటికంటెను ఇక్కడ ధర మిక్కిలి సరసమని తెలిసికొనవలెను. మోటారు పరికరములు, పోర్టు, ఓవర్లాండు విడిభాగములు, అన్నిరకముల మోటారులైరులు, ప్లెటోలు లూబ్రికేటింగు చమురులు, మొదలగునవి మావద్దగలవు. ధరలు మిక్కిలి న్యాయముగా నుండును. ఒకదఫా మావద్ద భేరముచేసిన తప్పక మీకు తృప్తి కలుగును.

THE MOTOR TRADING & Co.
24 Errabalu Chetty Street Madras.

మైసూరు శాసనసభ

మైసూరు శాసనసభయందు దివాన్ గారి యుపవాహసాంతరము మైసూరు సివిల్ సర్వీసు పునర్విర్మాణమునుగూర్చి గవర్నరు మెంటు ఆర్డరుపై చర్చ జరుప ననుమతి నీయవలయునని అభ్యాసఖాన్ గారు కోరిరి. 50 మందిసభ్యు లామోద ముండిన ఆట్లు చేయబడునను రూలు దివాన్ గారు జరుగనే 50 కన్న ఎక్కువసభ్యులు ఆమోదించిరి. ప్రజలనుమతి లేక గవర్నరు మెంటు ఆర్డరు చేసినది. అభ్యాసఖాన్ గారు గవర్నరు మెంటు ఆర్డరును గురించి చెప్పుచుండగా దివాన్ గారు వారు తప్ప చెప్పుచున్నారని ఆభ్యంతర పెట్టి గవర్నరు మెంటులో వాటి తక్కువ యిటి వారికి సివిల్ సర్వీసు లోని సందర్భములు తెలియవని చెప్పిరి. ఈ ఆర్డరుచేయుటకు గవర్నరు మెంటు చాలా సంవత్సరము లాలోచించినదనిరి. అభ్యాసఖాన్ గారు గవర్నరు మెంటు యిన్ని సంవత్సరము లాలోచించినపుడు ప్రజలు దానిని గూర్చి జాగ్రత్తగా నాలోచింపవలయునని చెప్పిరి. ఈవిషయము విచారించుటకు శాసనసభ్యుల సంఘము నొకదాని నేర్పాటు చేయవలసినదని నూచనల గా వినిచిరి. అంతవరకు గవర్నరు మెంటు ఆర్డరు నిలిపియుంచవలసినదనిరి. దివాన్ గాట్టి దెవలను అభ్యాసములో లేదు. సివిల్ సర్వీసునుబంధము శాసనసభ వారి వోటునకు సంబంధించవు. ప్రతిదీ శాసనసభ వోటుకు సంబంధించినచో గవర్నరు మెంటుమర నడచుట కష్టము. కనుక యీచర్చ యిక జరుగుటకు వీలులేదనగనే సభ్యులలో కలవరము బయలుదేరెను. సభ్యులు గవర్నరు మెంటు ప్రజాప్రతినిధుల లక్ష్యపెట్టినచో శాసనసభ యేల నిరంకుశముగా నేలవచ్చున గదా అదిగాక లక్ష్యపెట్టిననూ పెట్టకపోయిననూ శాసనసభలో చర్చజరుగుట కాటంక మేల యని వాదించిరి. అప్పటికి చాలా ప్రార్థనాపాఠమునది. 6-30 గంటలైనది. దివాన్ గారు 17 వ తారీఖున యీచర్చ మరల జరుపవచ్చును. నేటికిచర్చ విరమింపుడు. మీతీర్మానము నుపసంహరింపమనగాను దని అభ్యాసఖాన్ గారు గారిని కోరెను. అందులకు సభ్యు లంగీకరించిరి. మరల యీచర్చ 17 తేదీని జరుగును.

మరు సమావేశమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి. గోరక్షణమునుగూర్చి ప్రశ్నింపగా గవర్నరు మెంటువారు గోరక్షణ కొరకు చర్యతీసికొనునది, పరిశీలనలకు పూవు విద్యార్థుల వేతనములనుగూర్చి ప్రశ్నింప, 18 వేతనముల నిచ్చితిమనియు వాటి క్రింద రూ 158949 ఖర్చైనవనియు, చెప్పిరి. తరువాత ప్రారంభవిద్య, భద్రవతి ఇరారీవర్మన్ నాకాగజెటెడ్ ఆఫీసర్లను గూర్చి ప్రశ్నలు జరిగినవి. మైసూరు సర్వీసులో 529 నాకాగజెటెడ్ ఆఫీసర్లు కలరు. తరువాత బ్రాహ్మణులు ఎక్కువగా సర్వీసు నందుటకు కారణము ప్రశ్నింపబడెను. గవర్నరు మెంటు సమర్థించి చెప్పెను.

బొంబాయి శాసనసభ

బాలబాలకులసంరక్షణ చట్టము

పూనా, అక్టోబరు 14:—బొంబాయి శాసనసభలో నేటి దినమంతయు అనేకసంఖ్యల తేజావలచేసి యుంచబడిన బాల బాలకుల సంరక్షణచట్టముయొక్క విచారణలోనే సరిపొయెను. మద్రాసు, బోంబేయిని రుజువుచేయబడిన తప్ప లేకపోయిన యెడల నిష్కర్షణగానే యెంచబడవలెనను న్యాయశాస్త్ర సూత్రమున సవరణలకు సంబంధించిన క్లాజులలో నొకటి అతి ప్రమించు చున్నదని ఆక్షేపణ లేబడెను. ఈక్లాజును తొలగించినదని బొంబాయినుండి వచ్చిన నారీమనుగారు కోరిరి. వీరిని బలపరచినవారిలో జయకరు పహాల్ ఖాన్ గార్లుండిరి. సభలోపక్షములుగా యేర్పడినప్పుడు ప్రభుత్వమువారడగించుచున్నప్పటికిని 80 మంది ప్రతిపాలముగా ఓటిచ్చినను 45 మంది అనుకూలముగా ఓటిచ్చుటవలన సవరణ అంగీకరింపబడెను.

ఒకపిల్లకుగాని పిల్లనానికొకని సంరక్షకుడుగా నుండుటకు యెటువంటివాడు తగదో వానియొక్క గుణములను తెలుపుచున్నట్టి మగియొక సవరణను డాక్టర్ గారు రుపపాదించిరి. అటువంటి గుణములలో నొకటి త్రాగుబోతుత్వము. ఇంకొకటి చిత్రమైనను బలను తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న యీసవరణను ప్రభుత్వమువారడగించిరి. కాని 80 మంది ప్రతిపాలముగా ఓటిచ్చినప్పుడు 45 మంది అనుకూలముగా నిచ్చుటచేత సవరణ అంగీకరింపబడెను. సవరణలనుగురించిన చర్చ జరుగుచుండగానే సభ అధివేషమునకు ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

13 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ప్రారంభమైనది

పూనా 18 అక్టోబరు:— బొంబాయి శాసనసభయొక్క అక్టోబరు సమావేశము యీమధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవనీయులగు సర్ యిబ్రహీం థహీంతుల్లా గారు అధ్యక్షత వహించిరి. మతసభ్యులు ప్రమాణములు గైకొనిపడినప కే. యస్. షి. వాడియా, భూట్, సర్వగార్లు యీసమావేశమునకు వైర్యులసంఘముగా నుండురని ప్రకటింపబడెను. ప్రశ్నలపట్టికబహుదీర్ఘముగనుండెను. నిలిపియున్న యొక్క సాంకేతికవిషయములను గురించియు సాంఘికశాఖావిషయములను గురించియు నై యుండెను.

మోటారుకారుల సమ్మివేయుట.

మోటారుకారులను కొనుటకై (కొత్తగవర్నరుగారు రు 80,000/-ను గ్రాంటుచేసి యున్నందువలన సర్ జార్జి లాయెడుగారు కొన్నటువంటి మోటారుకారు లెట్లు పరిష్కారము చేయబడినచో సర్దార్ మజుందార్ గారు తెలిసికొనగోరిరి. ఆగవర్నరుగారు కొన్నటువంటి మోటారుకారులు అమ్మివేయబడి అందువలన వచ్చినమొత్తము ప్రభుత్వమువారికింద అమకట్టబడెనని బదులు చెప్పబడెను.

చాలామంది సభ్యులు, చాల ప్రశ్న లడిగి యీవిషయము బడ్జెటులో నెచ్చట చెప్పబడి యున్నదో, అమ్మకమువలన వచ్చిన మొత్తమెంతయో తెలిసికొనగోరిరి. కాని ఆర్థికసభ్యుడు నోటీసు నడిగెను. తక్కిన ప్రశ్నలమీద చర్చలు జరుగలేదు.

బాలబాలకులయొక్క సంరక్షణచట్టము నారీమనుగారి అభ్యంతరములు

ఈచట్టము సభలో కొండవసారి చదువబడుటకు తీసికొని రాబడెను. మొదటిసారి లేబడినప్పటికంటె నెలెప్పుక మిట్టి నుండి వచ్చిన తరువాత చట్టము కొంతభాగముగానే యున్నదనియు కాని యింకను అందులోకొని యభ్యంతరవిషయము లున్న వనియు వాటిని తొలగించి వేయవలెననియు నారీమనుగారు చెప్పిరి. ఉదాహరణముగవా ఓపియమును తెప్పిరి: రక్షణకొరకు ఆపేర్లలను పోలీసు స్టేషనుకు పంపుట తగదని. మరియు కాపురముండు యిండ్లను గృహములను పోదాచేయుటకు పోలీసువాటికి అధికార ముండరాదనిరి. అతసర మైనయెడల ఉండరానిచోట నున్నదని చెప్పబడిన పిల్లను తీసికొనిరమ్మని మేజిస్ట్రేటు సమనులు చేయవచ్చునని చెప్పిరి.

సవరణలు

కొండవసారి చదువుటనుగూర్చిన తీర్మాన ముమోదింపబడిన తరువాత సభవాని సవరణలను విచారించి ప్రారంభించిరి. సవరణ లనేకములు ఉండెను. అధికారతరవ్యవహారములకు రీతినములు మాత్రము ప్రత్యేకింపబడెను. బొంబాయి శాసనసభలో కాదాపుగా దినమంతయు సవరణల విచారణక్రిందనే వినియోగింపబడెను. సవరణలు ఆరవైకి మించి యుండెను. చట్టము ప్రకారమురాజధానిలో ఎచ్చులనైనను ఈయధికారమునుపయోగించుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కు గలదు.

పిల్లల కిట్టి రక్షణ కావలెనని అడిగిన లోకల్ బోర్డుకు మ్యూనిసిపాలిటీలకు మాత్రమే యీయధికారము నీయవలెనని ధారావరుమండి వచ్చిన ఖాగుగారు చెప్పిరి. కాని యీసవరణ 4 వోట్లచే నిరాకరింపబడెను. అనుకూలముగా 82 వోట్లు మాత్రమే వచ్చెను.

పిల్లలను రక్షించుట కెవరు తగినవారను విషయముక్రింద పిల్లలనుచెర్చి రక్షించుటకై స్థాపించబడిన సంఘములు చేర్చబడినవి.

అంగీకరింపబడిన సవరణలు

పిల్లలను రక్షించుటకై యేర్పగుపబడిన సంఘము ఆయా పిల్లలు ఏమతమునందు జనించిరి అయా మతములకు తగిలితినే వారిని పోషింపవలెనని ధూళియానుండి వచ్చిన దేవగా రొక సవరణను సెట్టిరి. ఈసవరణను కొద్దిమొత్తో ప్రభుత్వమువారికికరించిరి.

చట్టముప్రకారము బాలరకు బాలికలకుగూడ పోలీసు స్టేషను గృహజ్ఞానముగా నెంచబడుచున్నది.

బాలరకుమాత్రమే అది రక్షణస్థానముగా పరిగణింపబడినదని బొంబాయినుండి వచ్చిన నారీమనుగారు రుపపాదించి. ప్రభుత్వమువారడగించినవీరిసవరణ అంగీకరింపబడెను. సభ అధివేషమునకు ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర శ్రీ భాష్యము

శ్రీ రామానుజాచార్యు రచించిన బ్రహ్మసూత్ర భాష్యమునకు గురియైన తేటతెనుగున రచియింపబడి శ్రీ వానమామలై జియ్యంగారులు మొదలగు ఆచార్యపురుషులచే మిక్కిలి శ్లాఘింపబడినది.

మొదటివాల్యము (ప్రథమాధ్యాయంతము) 8.0-0
2-వ వాల్యము (ద్వితీయ, తృతీయ చతుర్థాధ్యాయములు) రు 8

శ్రీవచనభూషణం

ఇది శ్రీ వైష్ణవసే దాంతమున నెక్కువప్రాముఖ్యమును వహించిన గ్రంథము. శ్రీ పిళ్ళై లోకాచార్యుల మూలమును శ్రీ మనవాళమానుల వ్యాఖ్యానమునున్న ద్రావిడమునుండి చక్కని తేటతెనుగున తెనిగింపబడి ద్రావిడములోనుండు మూల వ్యాఖ్యానములతో సహా సంచిక 1-కి 80 పేజీలుగల 8 మాస సంచికలుగాను ముద్రింపబడుచున్నది.

సంచిక 1-కి వెల రూ 1.0-0

ఆచార్య హృదయము

ఇదియును అన్ని విషయములలోను శ్రీ వచనభూషణమువలెనే ముద్రింపబడుచున్నది.

సంచిక 1 కి వెల 1.0-0

వేదాంత ముద్రాక్షరశాల,

88, ఏడుబావులపీఠి, జి. టి. మద్రాసు.

మహాభుగునంపితా

ఇది గొప్పవాడీ గ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానవుని జాతకము పూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది. జాతకచక్రమున నక్షత్రములు, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని మాకు పంపిన యెడల అందరి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదుము.

జాతకము వెదకుటకు రు 1.0-0
శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1.0-0
అర్థము వ్రాయుటకు రు 1.0-0
పోష్టేజీ రు 0-4-0
మొత్తం రు 2-4-0 అగును.

అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం అగును. కావలసిన వారికి వి. పి. గా పంపుదుము.

(930) ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు (గోదావరిజిల్లా).

కరవిజ్ఞానము

వెల ప్రతి 1.కి రు 2-0 0 లు మాత్రమే.

కావలసినవారు 1924 సం॥ నవంబరు 30 తేదీ లోపుగా రు 0.8-0 లు అడ్వాన్సుగా మాకు పంపవలయును. ఈవిధముగా మాకు ఆర్డరు లిచ్చినవారికే డిసెంబరు 30 తేదీనాటికి పాత్రములు వీ. పి. గా వచ్చి చేరును. మా కిదివరకే కొన్ని ఆర్డరులు వచ్చియున్నవి. వైతేదనాటికి చేగల ఆర్డర్ల ననుసరించి కొద్దిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడును. కనుక తరుణముమించిన గ్రంథములు దొరకవు. ఈ పద్ధతినే 1909 జూలై మాసమున కొద్దిప్రతులు ముద్రించినాము. నాటినుండి యీ పాత్రమును గురించి దేశాభిమానులనేకులు ప్రతీదినము గోరుచుండుటచే తిరుగ ముద్రింపవలసివచ్చినది. ప్రస్తుతమిందు కార్యకవిషయములనే కము కొత్తవి చేర్చి యనవసరభాగములు తీసివేసి వెంచి, రెవై జాచేయబడినది. ఇందు ముఖ్యముగా అద్దములకు వెండికళాయి చేయటం, రకరకముల సబ్బులు, సిగరలు, వార్షి ఘులు, ద్రావకములు, ధృతులు, ఆత్మలు, నూనెలు, మెంధాలు, పచ్చకర్పూరము మొదలగు నుగంధ ద్రవ్యములు చేయుట చిత్రచిత్రమైన బాణాసంచావనులు, కనేడియంగోల్లు, జర్మను సిల్వరు మొదలగు నానావిధ లోహసమ్మేళనములు, మొత్తము 150 చేరినవిను వానివాని వ్యాపారమర్మములతో అనుభవసిద్ధ మగు నట్లుగాను, విరాళముగాను, తేటతెనుగున వ్రాయబడినది.

ఈ గ్రంథమును గోరువా రడ్వాన్సు లీక్రించి పిలాసమునకు పంపవలయును.

విలాసము:— కామముమీ మృత్యుంజయవర్మ
ఆయుర్వేదనికేతనము,
పితాపురము - గోదావరిజిల్లా.

ఇరిగేషన్ విజ్ఞానము

గంజాంజమిందారి రైతులవిజ్ఞానము

గంజాంజమిందారి రైతుల సంఘము యొక్క క్రింది విధముగ నొకవిజ్ఞానము ఇరిగేషన్ విజ్ఞానము విచారణ సంఘమునకు బంపిరి:-

జమిందారి రైతులసేతి

ఈసంఘము గంజాంజమిందారి రైతులలోని జమిందారి రైతులలోని 16 లక్షల జనసంఖ్యలను జమిందారి రైతులు నూటికి 70 కంటే ఎక్కువ మంది యున్నారు. జీవితావధిములకు వస్తువులధరలు పెరుగుట చేత యీ దేశములో జమిందారి రైతులకు యెక్కువభాగం పడినవారులేదు. రైతులు చెల్లించగలగిన దానికన్న యెక్కువ పన్ను విధింపబడుచున్నది. ఇందువలన జమిందారి రైతు నిస్సహాయుడై దరిద్రస్థితిలో నున్నాడు. అందువలన జమిందారిలన్నిటినుండియు కార్మికులు బర్మాకును ఆసామకును పోవుచుండిరి. పన్నులెక్కువ యగుటచేతను వాణిజ్యమును జమిందారియారులు పూర్తిమీదే ఎట్టేటులో వదలి యిజరచోట్ల వెలెగిపోయెను. చాలచోట్ల నిపుడు యొక 50 రూ॥ లు ధరయున్నది. గంజాంజమిందారిలో నితరజిల్లాలకన్న విద్యావిషయమున వెనుకబడియున్నది. ఇచ్చట 3, 4 మంది నూటికి చదువుకొన్నవారుగలరు. రైత్యాధిభూమిలకుగల జమిందారి ప్రదేశములలో చదువుకొన్నవారు యింకను తక్కువమంది గలరు. కావున విద్యలేకపోవుటయు దారిద్ర్యమును గంజాంజమిందారి జమిందారి భూమిలకుండు మిగిలియున్నది.

ఇనాం గ్రామములలో కుడివరం హక్కు

ఇనాం గ్రామముల క్రిందను దానములక్రింద నున్న ఈ నాం గ్రామములలో ఆక్రమణహక్కు మంచిమూల మేర్పరుప వలెనని యీ సంఘము కోరుచున్నది. 'ఎట్టేటు', 'లాండుహోల్లరు' అనుపదనిర్వచనములలో యీసంఘము జేయు టవసరము ఈజిల్లాలో అగ్రహారదారులే సాగు జేసికొందురు గాన అగ్రహారం యీనామముల విషయమై వేరువిభజన యేర్పాటుండవలయుననికూడ కోరుచున్నాము.

బాడుగ

'రెంటు' బాడుగయను పదమును నిర్వచించుటలో భూమి ఆదాయముమీద భూస్వామి కోరవలసినదానిని మొత్తం ఆదాయములో నింతయుండవలెనని నిర్ణయించవలెను. ఎట్టేటు ల్యాండులపట్ట 28,168 (2) సెక్స్ నలలోనున్నటుల యిప్పుడున్న విధముగ రెంటును రేట్లను మొత్తం ఆదాయములో నూటికి 50 రిండ్స్ తక్కించుటను రద్దుచేయవలయును. రైతు ఈయవలసిన మక్తా సెక్కువజేయకుండ రక్షణముజేయకున్నయెడల కుడివరం హక్కువలన ప్రయోజనమేమియును నుండదు. చెన్నరాష్ట్రములో వ్యవసాయము తప్ప వేరుపరిశ్రమలేనచోట అట్టిరక్షణము ముఖ్యముగ నవసరమైయున్నది. ఇప్పుడున్న భాగములపద్ధతి ఆర్థికధర్మములకు విరుద్ధముగనుండి వ్యవసాయ సెటిల్మెంటు వరకును భంగము గలుగజేయున్నది.

ఇప్పుడు భూస్వాములు ఏర్పాటుజేసిన ఆచారము రాజును రైతులను ఆచారమును పంపకొను పూర్వపు హిందూ మతామృద్యుభూమ్యాదాయనాత్రములకు విరుద్ధముగ నున్నది. కీ॥ శే॥ ఆర్. సి. దత్తాగారును 1908 నాటిప్రాతనివిలియమును సురాజభాగము మొత్తంపంటలో 15 వంతుండగుటని నిర్ణయించిరి. దీని సంగీకరింపకున్నయెడల రయత్వారీ భూములకున్నగ వన్న మెంటు తరంరేట్లనే ఎట్టేటులలోని వానికి గూడ వర్తింపజేసి వానికితోడు ప్రభుత్వమునకు భూస్వామి కేవలము చెల్లించుటను గూడ యేర్పాటుచేసియెడల యీ పద్ధతిని ఒక గ్రామమునకు రావలసిన న్యాయమును బాడుగ వచ్చినదని చెప్పవచ్చును.

1923 మార్చిలో కాసనసభ్యులు 32 మంది ప్రభుత్వమునకు విన్నవించిన ప్రత్యామ్నానుబంధములలో నిది యొకటి యనిగూడ విన్నవించెను.

రెంటు సెక్కువజేయుట

ఇందు సరి ముల కొకసారి రెంటు సెక్కువజేయుట చాల అన్యాయముని మేము చెప్పుకొనుచున్నాము. ప్రభుత్వపు రెంటు 80 యేండ్ల కొకసారి యెక్కువ చేయుచును. కాసనసభ యందు, జమిందారి ప్రతినిధులగూడ జేరి 1922 లోనే రయత్వారీ భూములకు పర్సెంటు సెటిల్మెంటు సర్పాటుచేయవలెనని తీర్మానించిరి. కావున జమిందారి భూములకు 20 సరిముల కొకసారి సెటిల్మెంటుండుట న్యాయముగాదు. పదియేండ్లలో ధరలు పెరుగునని యెక్కువజేయుట అన్యాయమే గాక భారతదేశ కాసనములకు దెబ్బగనినై యున్నది. ఇట్టిదానిని 1905,

1908 ఎట్టేటు ల్యాండు బిల్లులో సర్. పి. శివస్వామి అయ్య గారు తీవ్రముగ ఖండించిరి.

రెంగాలు, బరిస్సా, వాయవ్యపర్వతాలలోని రైతు స్త్రీలలో నున్నటుల రైతు 20 యేండ్లు అంకకుపై ఒకడి రెంటు నిచ్చుచుండియెడల దానినే కాశ్యేతము జేయునట్టి భావము యిచ్చి ఎట్టేటుల్యాండు ఆస్తులలో లేదు.

రెంటు సెక్కువజేయుటకు పదియేండ్లలో ధరలందు గల్గిన మార్పులపట్టి లెక్కించునెడల అది మనోహద్దికాలమగును. దానిని బట్టి ధరలు పెరుగుటను జూచి సరిగా అంచనావేయలేము. కావున యీసంఘమును కోరున దేవునగా:-

1. ఒకటి రెంటు ఆచరణలో నున్నపుడు దానినే కాశ్యేతముగ నుంచుటను గూర్చి యితర రైతుస్థానములలో నున్న భావముల నిచట స్థాపింపవలెను.
2. ధరలెక్కువైనవని రెంటు సెక్కువ జేయరాదు.
3. అల్పెక్కువ జేయునెడల 2 యేండ్లకు తక్కువగా ఉండ జూచి అక్మాలమున ధర తలెత్తువననో దానిని బట్టి లెక్కింపవలెను.
4. రెంటు సెక్కువజేయుట 50 సరి ముల కొకసారి జరిగవలెను.
5. ఎక్కువజేయు రేటు ధరలెక్కువైనదానిమీద నూటికి 10 కన్న యెక్కువయిండురారు.

నగదు రెంటుల పరిష్కారము

భూస్వామికియవలసిన రెంటును రెక్కువేయుటలో ధర భానుజేసిన రోజునుంచి రెక్కువేట్లువలెను గాని యిప్పుడు లాబోర్లలోవలె అర్ధరూపేసిన రోజునుంచి గాదు. ఇట్లు జేయుట ఆసరము. ఏలయునగా, కొద్దిగా తీర్పుజేప్పటకు సరిగ్గాపైగా బట్టును. ఇంకెగాను భూస్వాములు రెవెన్యూ సివిల్ కోర్టులకు ఎప్పిల జేసికొనుట కేర్పాటుండవలెనెడల తీర్పుదారులనుకు పోయి యీలోపల ధరలు పెరుగుచుండ వచ్చును. కరువుకాని 10 సరిల రెంటునుబట్టి మొత్తముమీద రెక్కువేయుట చాలదు. 5 యేండ్లపు సరిలను, యేండ్లమునకు పూర్వము 5 సరిలను ఆదాయముమొత్తముమీద రెంటును పరిష్కారము జేయుట రైతుకు చాల ఎక్కువగు నుండును. మట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములలోనున్న రేట్లనుగూర్చిన నిబంధనలను చక్కగ నిరూపించవలెను. రైతుకు తాను చెల్లింపవలసిన మక్తా సెక్కువజేయుటనుండి రక్షించుటకై 27,28 సెక్స్ నులందున్న భావములను తలక్రిందుజేయుటకు తగిన సాత్వమునుగూడ నుంచవలయును. ఇప్పుడున్న రెంటును మొత్తముపంటలో సగముమీద రెంటురేటును రెక్కువేయుటయు న్యాయము గాదు. ప్రభుత్వమువారు తమ హక్కులను మార్చుకొనుటచేత భూస్వాములకు రైతులకు మాత్రమే భాగము నీయవలెనని రెంటురేటులలో విభేదము గనుపరచినయెడల రైతుల కన్యాయముగను. కారణము చాల జమిందారి ప్రదేశములు పర్సెంటు సెటిల్మెంటుపిదప రయత్వారీయై వానిలాభములను బొందుచున్నవి.

డబ్బు రెంటు పరిష్కారపు దావాలను పరిష్కరించుటలో అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులకున్న, రెవెన్యూ ఆఫీసరులకుగల విచక్షణాధికారములను నిర్ణయించు 11 ఆర్డయములోను 40 వ సెక్స్ నులోను నిబంధనలను చక్కగ జేయవలయును. తరంరేటును ప్రభుత్వమువారి కంగీకరించుటకై అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులపై వారలు తయారుజేయవలెను. ఆతరంరేట్ల దావరణలో వెట్టుపని అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుకియవచ్చును. అయితే ఆయనపై అధికారి దానిని మార్పుజేయవచ్చును. ఎట్టేటు ల్యాండులపట్ట 168 (2) సెక్స్ నందు యిప్పుడున్న రెంటు న్యాయమును భావముగలదు గాన దానిని వదిలివేయవలెను.

ఆస్తులలో 1-వ అభ్యాయముక్రింద జేయవలసిన పనులకు డబ్బుదేబాజిటునుగూర్చి సవరించిన నిబంధనలు పనిజేయుట చాలకష్టము. రికార్డు ఆఫ్ఫైట్లును రెంటు సెటిల్మెంటును తయారుజేయుట ఆచరణయందు కష్టముగదోచెను. ఈజిల్లాలో రికార్డు ఆఫ్ఫైట్లును తయారుజేయుటకును, రెంటు సెటిల్మెంటుకును సర్వేయంతే అర్హుగాలేదని లేలేదు. కావున ఎకరమునకు 0.8-0 డెబాజిటు చేయవలెనని పాతరూలు నుంచవలయును.

దావాలపై రైతులు కొద్దిలకు డబ్బుపోయకుండజేయుటకై అన్ని యెట్టేటులలోను సర్వేకార్డు ఆఫ్ఫైట్లు ఉండుట నిర్బంధము జేయవలెను.

జమిందారి రైతులకు భూస్వామిదయకు వదలిజేసి గవర్నమెంటు రయత్వారీ రైతులను ఆరైతులను భేదముగలుగజేయుట చాల అన్యాయము. రైతు ఇంఫీరియరు, ప్రావిన్షియలు పన్నులన్నియు గట్టును. సెక్సులు చెల్లించుటలో గూడ రైత్యాధిభూమి సెంటు కన్న రైతు యెక్కువ చెల్లిం చు ను. సెక్సులు వేయు మామూలు భూము

లకు రయత్వారీ సెంటు చెల్లించుదానికన్న మూడు నాలుగు రెట్లు చెల్లింపవలసి యుండును. సురద, గుంసూరు, మొహిరి, వారస్తానంవంటి జమిందారిలు యిప్పుడు భూస్వాములక్రిందికి వచ్చి రయత్వారీయై ఆలాభములను బొందుచున్నది. ఇప్పుడు రెంటులోను, రేట్లలోను, రయత్వారీ భూమికి ప్రక్కనున్న ఎట్టేటుకు నున్నవార జూడ వ్యావసాయకముగను ఆర్థికముగ గూడ రైతుకు చాలనష్టదాయకముగ గానించును జమిందారి రైతు దారిద్ర్యస్థితిలో నుండును.

రెమిషనులు

కరువు వచ్చిన సంవత్సరములలో రెమిషను లిచ్చుటకును రెంటునాపి యించుటకును నిబంధనలు లేకుండుట యీచట్టము నందు పెద్దలోపమని యీసంఘము చెప్పుచున్నది. రెంటు విధించుటలో కరువులేని పది సరి ముల బట్టి జూడబడుచున్నది. కరువువచ్చిన సరి ములను వేరుజేసియున్నారు. 19.5 బిల్లును దిండుటకు నిబంధనగలదు. ఈసర్వమును సెలెక్టుమిటీ యంగీకరించెను. కరువులేని పది సరి ములనుబట్టి రెంటు విధించినపుడు దానిని వసూలుజేయుటకు భూస్వామికి హక్కు లేదనియే మేము జెప్పుచున్నాము. కరువువచ్చుట ఆసాధారణ పరిస్థితి లేర్పడుటయగును. కరువు మరలమరల వచ్చుట భూస్వాములు ఇరిగేషను కాలవలను మరమ్మత్తు జేయక విడిచివేయుట పట్లయెన్నవి రైతు అన్నములేక మాడగా అన్నము పెట్టి ప్రభుత్వమువారు తక్కువ ఋణము నిచ్చుకపుడు భూస్వామి మక్తాను వసూలుజేయు సధికారము గల్గియుండుటకన్న నన్యాయముండదు. కొందరు భూస్వాములు మక్తాపరిష్కారము జేయునపుడు రెమిషను లిచ్చుట కంగీకరించినరాజీ డిక్రీలలో సాత్వము గలదు. భూస్వాములు రెమిషనుల నిచ్చిరని యిప్పటికి నందు గలదు.

కరువు వచ్చిన సరి ములలో రెంటురెమిష నిచ్చుటకును పంట లెక్కిపోయినపుడు మక్తావసూర్లను ఆకియించుటయు ముఖ్యమని ఈభ్రముగ నిబంధనల జేయవలెను. కావున 1905 ఎట్టేటుల్యాండులపట్ట 124 క్లాజును యీచట్టములో జేర్చి రైతులకేయ న్యాయము జరుగకుండ జేయవలెనని కోరబడినది.

రెంటుపన్నులు

రెంటుపన్ను జేయుటకు స్క్రూమార్గ మేదైనదానికి యీ సంఘము భూస్వాములతో కేకీభించునని చెప్పబడినది. రైతులన్నములేకమాడినను రాజభాగము నీయకుండ చాలకాలమును కొనుగోడల రైతు జెల్లించుటకుగాని భూస్వామి వసూలు జేయుటగాని చాలకష్టము. రైతే పండినదానిని మంచిధరకయ్యు కొనునటుల యేర్పాటు జేయుట యుక్తము. కావున రెంటువసూలుజేయుట ప్రైవేటీకరణ కనుకూలముగ నుండవలయును. చక్కని పద్ధతులమీద నడువవలయును. పంటమీద 78.76 సెక్స్ నుల క్రింద కిమ్మతుగట్టుట గూడ అక్షేపణాంశమై యున్నది. ఈపనిని తక్కువ జీతము దీసికొను రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టరులు జేవెదరు. వరిపంట జనవరి ఫిబ్రవరి దాకగూడ నుంచుటవలన రైతుకు నష్టము కష్టమునుగూడ గలుగుచున్నది. ఇట్లు పంటమీద కిమ్మతుగట్టుట కంగీకరించు నెడల పంటను విభజింపవచ్చును. ఇట్లు పంటల మొత్తముమీద అంచనావేయుటకు నిరుత్సాహపరుపవలెను.

రైతుల చరాస్తిని జప్తు చేయుటకు మానివేయవలెను. పెద్దపెద్ద మొత్తములగుల పట్టా నాధారముజేసికొని చరాస్తి అంతయు రైతుకులేకుండచేసి మరల కొద్దికు బోయి యీజప్తు విడిపించుకొనునటుల జేయుట అన్యాయము. ఈజిల్లాలో నిది ఆచరణలోనుండెను. కావున చరాస్తి జప్తు జేయుపద్ధతిని తొలగింపవలెను. చరాస్తి జప్తు జేయు టవసరమని తలంచునెడల రెంగాలు సెంటు ఆస్తు 69.71 సెక్స్ నులను ఎట్టేటు ల్యాండులలో జేర్చవలెను.

ఒక గ్రామములో ననేకులభూము లొకపట్టాలోనున్నందువలన భూస్వామి ఒక్కరైతు మీదనే అన్ని భూములనుగలిపి జప్తుచెయ్యి పద్ధతిని తొలగింపవలెను. ఇందువలన రైతులకు చాల అర్హుగను. రెంటు సెక్కువజేసినపుడు ఒక గ్రామములోని రైతులందరూను 10కి ఒకచేదావా జేసినటుల ననుకూలముజేయుట న్యాయముగను. ఈహక్కు జాయింటు భూస్వాములు వారిరైతులపై చర్యదీసికొనుటకు యీయబడినది.

ఇరిగేషనుకాల్వల మరమ్మత్తులు

ఇరిగేషను కాల్వల మరమ్మత్తుకు సంబంధించిన నిబంధనలు చాలలోపభూయిష్టములగు నున్నవి. ఎట్టేటులే తమకాల్వలను మరమ్మత్తు జేసికొనవలయునని యేర్పరుపబడినది. ఇప్పుడు భూస్వామియే ఇరిగేషను కాలవలను మరమ్మత్తు జేసికొనుహక్కు గల్గియున్నాడు. అతను జేయకున్నయెడల రైతుజేయించి అడబ్బును సరి ఆదాయమునుండి రాబట్టుకొనును.

చెన్నపురివంటి మెట్టరాష్ట్రములో నీరు రైతుకు చాల క్రియమైనది. కావునభూస్వామి ఇరిగేషను కాలవను మంచిమరమ్మత్తులో నుంచుటకు నిబంధన జేయవలెను. భూస్వామి

తాను జేయవలసిన పని జేయకున్నయెడల రైతుమరమ్మత్తుజరుగు శరతు ప్రభుత్వపు మెట్టరేటు ప్రకారము జెల్లించుచు, రైతే ఆ కావలసిన మరమ్మత్తులు జేసి అడబ్బునువడ్డీలోగూడ భూస్వామి వద్దనుండి రాబట్టుకొనునట్లు జేయవలెను. 185, 186, 187, 'సెక్షనులలోని ప్రాసీజరు చాలదీర మైనది. దానిని తగ్గింపవలయును. ఇరిగేషను కాలన నిటితో నిండినవిదవ చేసినమరమ్మత్తులు పుటకట్టముగాన వెంటనే వానిని కొలతజేయవలెను.

అన్యాయముగ సెన్సులను వసూలుజేయకుండ నిషేధించుచు నొకనిబంధన జేయవలెను.

సంఘములకు ప్రత్యేక ఇనాములు

ప్రత్యేక సంఘముల కొనుగు ఇనాములను నిరూపించుటయు, వానిపై గ్రామసులకుండు హక్కులను విపులముగ వివరింపవలెనని యీసంఘమువారు గోరుచున్నారు. 3 వ సెక్షను (16) (2) యందు చెడినవిగాక, గ్రామచర్యకులకు, వైద్యులకు భాగవతమందిరములకు మున్నగువాటి కొంగుభూములపైని గ్రామస్థులందరికి సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. పరిశ్రమస్థులందున్న వారి కొంగు ఇనాములను వాంఛిత్రులందున్న వారి కొంగు ఇనాములను వారాన్యత్వము పిల్లపిల్ల తరముగా అనుసరించుచు ప్రత్యేక అభివృద్ధి పాక్కుగడిగి యందురనియు యీ భూములకు ప్రభుత్వమువారు గాని భూస్వాములుగాని స్వాధీనపరచుకొనగూడదనియు నిషేధింపవలెను.

కేసుల విచారణ

జిల్లా కేసునకే రివిన్యూ కోర్టులలోను, సివిల్ కోర్టులలోను గూడ అప్పీలుజేసికొనుట రయితులకు కష్టపాత్యముగ నుండును. వెన్యూ ఉద్వోగములు కనులు తిరుగుచుండును. ఈవట్టునుక్రింద అర్జీలన్నియు సాంకేతికములగుటచే రయితులు స్వరక్షణార్థమై న్యాయస్థానములకు తిరుగుచుండుట కష్టమగును. వారి అర్జీలు సంశ్లేషితకరముగ తీర్పుకరుగుటలేదు. విలంబముకూడ జరుగుచున్నది. కేసులు అనేకయెండ్ల వరకు గూడ ప్రేసలు గాకుండినట్లు అనే నిదర్శనములు గలవు.

ధనము డిక్రిట్ సంబంధించిన కేసు లన్నిటిని సివిల్ కోర్టుల స్వాధీనమునకును, మిగిలినవి రివిన్యూకోర్టులలో కేంద్ర స్థానమున త్వరలో తీర్పుజేయబడుటకును యేర్పాటు జేసినచో రయితులకు జమీందారీలకు గూడ లాభించును.

కొన్ని ఎస్టేటులందు గుత్తలు నిర్ణయము

మండసా, బాదవ ఎస్టేటులందు రెంటులు నిర్ణయించు విధానము బాగులేదు. జరడా, కల్లికోట, అవగడా ఎస్టేటులలో యీవిషయమింకను విచారణయందుండుటచే మేమేమియు ఆనజాలము. కాని వచ్చుపంటలో నుటికి 50 భాగము 50 భాగముపై లెక్కించుచు యీశిస్తులను నిర్ణయించుట కంగీకరింపబడదు. బాదవరయితులు తమ ఆసీలు పరిష్కరింపబడినవిదవ రివిన్యూ అధికారులు నిర్ణయించిన వడతుల కన్న యెక్కువ లాభకరమగు వడతులను తమ భూస్వామివద్ద సంపాదించగలిగిరి. ఈవిషయము రయితులయందు నగదుకట్టుబడులుగా మార్పుకొనుటకుత్సాహ మధికము జేయుచున్నది. మరియొక ప్రస్తుత కాసము రయితులకు ఉపయోగ పడదని రుజువుజేయుచున్నది. బాదగడా ఎస్టేటునందు నగదు చెల్లుబడిగా మార్పుకొనిన రయితులు మరలయెక్కువ రొక్కపు కట్టుబడులను చెల్లింపలేక ఫలసాయము భాగింపుకొను ప్రావృత్తత తికి వచ్చిరిని చెల్లుపుటగూడ దీని కనుకూలముగ నుండును.

మండసా ఎస్టేటునందు 29 గ్రామములందును, బాదవ యందును, అన్యాయము గా రెంటులను విధించుట నా గూర్చి విచారణ సంఘమువాటికి యీసమాజమువారు చెల్లపకుండజాలరు. 8 గ్రామములకు కరవులు లేని ఏడువత్సరముల ఫలసాయము నగటు ఆదాయమును బట్టి రెంటు నిర్ణయించిరి. మిగిలిన 21 గ్రామములకు 171 సెక్షనుకు పెదార్థము నూచించి అప్పీలుజేసికొనహక్కునే తొలగించిరి. మండసా ఎస్టేటులో విధించిన యీరెండు, చేరవనున్న రయిత్యరి గ్రామములందరి రేటునకు 5 రెట్లును, జలంత్రా ఎస్టేటునందలి రేటునకు 2 1/2 రెట్లును, పర్లాకిమిడి రేటునకు 8 రెట్లును అధికముగా నున్నవి. కావున సదరు గ్రామములనుగూర్చి 172 సెక్షను ప్రకారము పునర్విచారణగావించి, యవిశ్యత ఆధిక దురవస్థకు పాల్పడినట్లు కనబడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈసంఘమువారు తన మెమోరాండమునందు చెడిన విషయములన్నిటిని నిదర్శనములతో బలపరచి చెడియజేయుటకును, యీచట్టము నమలజరిపిండునలన గలనష్టమును తెలుపుటకు ఒక వకిలవాడ్యారా విచారణ సంఘమువారి యెదుట హాజరుగానున్నారు.

ఇట్టి పరిస్థితులందు విచారణ సంఘమువారు భూస్వామికి కాలదాయనకుగల సంబంధములను గూర్చి యిచ్చి విషయములను విపులముగా చాలించించి, యీరావ్వుమునకు శాశ్వతముగా యిరువత్తుముల శాకి సమాధానము కుదురునట్లు యేర్పాటుజేసి, జమీందారీ రయితులను, దేశమును దెర్భాగ్యతనుండి రక్షింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు తమవిధేయులు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఈదిగువనెంబరులు గలవారు, సెప్టెంబరులో జరిగిన పరీక్షలయందు తీర్గుతెరి.

బి. ఏ. డిగ్రీపరీక్ష

2 వ భాగము—2 వ గ్రూపు. (ఎ)—సీజికలుపైనున్న

2 వ తరగతి:—70, 88, అనన్దు 1141

3 వ తరగతి:—51 52 58 59 63 68 72 75 76 77

78 82 88 91 94 95 564 566 567 816 818 819 928

981 985 986 1189 అందు 1147.

2 వ భాగము—గ్రూపు (6) ఆంగ్లముకాక యితరభాషలు

3 వ తరగతి:—1217 1219 1220 అందు 1819.

ఎల్. టి. డిగ్రీపరీక్షలు

2 వ తరగతి:—4 41 60 74 89 94 96.

3 వ తరగతి — 1 2 3 5 6 7 8 10 11 13 14 15

16 18 19 20 21 22 25 26 30 35 36 38 43 44 45 48

49 52 54 55 56 57 59 61 62 64 65 69 72 76 79 84

85 87 88 90 91 92 97 98 99 100 101 102.

ఈ దిగువనెంబరులు విద్యార్థులుగూడ ఇంగ్లీషుస్పెషలు

పరీక్షయందు తీర్గుతెరి:— 35 36 38 41 52 55 56 60 61

64 65 69 72 84 85 87 88 89 90 96.

పూనాలో క్రొత్తకళాశాల

బొంబాయిగవర్నరు శంఖుస్థాపనచేయుట

పూనా అక్టోబరు 14:—పూనానగరమున క్రొత్తగా నిర్మింపబడుచున్న కళాశాలాభవనములకు బొంబాయిగవర్నరు అనేకమంది ప్రేక్షకులనుత్తమునయాయుదయమున శంఖుస్థాపనజేసిరి. ఈసమయమున రు 30 విరాళములు పంపబడినట్లు ప్రకటింపబడెను. పినితో రు 25,000 కంట్రాక్టరులగు మెస్సర్సు ఆర్. రానడే నాదరు లాసంగిరి: రు 2000 విద్యాధివేతనములక్రిందను రు 5000 భవననిర్మాణములక్రిందనుఒసంగబడెను. నర్సార్ దాశీపాపాబునాటుగారు రు 2,000 ను పి. లోత్రిశ్యాంకు సంబంధితుడైన కె. ఆర్. వంటిగారు రు1,000 ను ఒసంగిరి. శంఖుస్థాపన చేయుచున్న సమయమందు, కళాశాలను మరియితరవిద్యాసంస్థలను నడుపునట్టిశిక్షణ ప్రచారకమండలివారుచేయుచున్న పనికి మెప్పుకొనిగవర్నరుగారువారికి జయముకలుగుగాకయని కోరిరి.

శిక్షణ ప్రచారకమండలి

ఈకళాశాల బాబామహారాజుగారి భూములలో నిర్మింపబడుచున్నది. గవర్నరుగారిని శంఖుస్థాపనచేయుట కావ్యనింపుచు శిక్షణా ప్రచారకమండలిఉపాధ్యక్షుడగు దివాన్ బహదూర్ కె. ఆర్. గాడ్సేలేగారు. 1888లో స్థాపింపబడిన యీసంఘముయొక్క చరిత్ర నిట్లుచెల్పిరి. ఆహ్వానితీసంఘము దేశభాషలో నడుపబడుచున్నటువంటి ఒకచిన్న ప్రైవేటీకరిని ప్రస్తుతపరికి తీసికొనివచ్చెను. ఇప్పుడిది చియెక్లాసువరకు విద్యగరవబడుచున్నది. దీనిక్రింద పూనాలో ఒక ప్రైవేటుస్కూలు పోలాపూరులో ఒక ప్రైవేటుస్కూలుగలదు. ఇవిగాక దేశభాషలో నడుపబడుచున్న ఒక పెద్దపాఠశాలకూడగలదు. ఈమండలి క్రింద నివృద్ధు 118 ప్రాథమ్యగరు. విశ్వవిద్యాలయ పటాలమునకు వీరు రెండు దండులనిచ్చియున్నారు. కళాశాలను కట్టట కింతమంచిస్థలమును సంపాదించినందుకు గవర్నరు మండలివారి నభినందించెను. కళాశాలాభవనము నిమిత్తము 2 లక్షలరూపాయలగ్రాంటును వాగ్దానముచేసి ప్రభుత్వమువారు తమసానుభూతిని ప్రత్యక్షముగా గవరచియున్నారని గవర్నరుచెప్పెను. విశ్వవిద్యాలయ పటాలమునకు కళాశాలవారు పంపిన రెండు దండ్లు చాలజనియ మరయొకదండును పంపుట అవసరమనియు, ఈపని నివృద్ధుచేయజాలమనియు గవర్నరుచెప్పెను. అయినను బాలభట్టాద్యమముతోపాటు యాయుద్యమముగూడ కళాశాలలో బాగుగాపాడుకొని నందున తనకు సంతసముగా నేయున్నదని పలికెను. మండలివారు చేయుచున్న పనికి వారినిభినందించి కళాశాల మంచియభివృద్ధిలోనికి రావలెనని గవర్నరు కోరెను. (ఆ. ప్రెం.)

భూకంపము

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 14:—స్వల్పమైన భూకంపపు జలజడి నిన్న రాత్రి సుమారు 10 గంటలకు పుట్టెను. చుట్టుపట్ల ప్రదేశములందుడివచ్చుచున్న రిపోర్టులనుబట్టి లాహోరు తైపున భూకంపము కొంచెము హెచ్చుగానున్నట్లు చెలియుచున్నది.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ అక్టోబరు నెల 15-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము	అత్యధిక	అత్యల్పము	వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగా సం॥న మరియొక యెక్కువ
గోపాలపురం	89.3	77.6	...	8.78	44.96	
విశాఖపట్టణము	90.2	79.1	...	2.29	87.09	
కాకినాడ	87.8	76.8	...	4.49	89.09	
మచిలీపట్టణము	86.6	77.6	0.21	1.81	41.59	
కర్నూలు	88.5	75.2	0.05	1.71	26.01	
బళ్లారి	96.7	78.8	...	0.07	20.51	
కడప	93.9	78.2	...	1.08	81.28	
నెల్లూరు	93.4	79.1	0.15	0.71	87.98	
మద్రాసు	90.4	76.8	...	8.29	50.74	
కడలూరు	89.6	78.5	...	2.50	52.94	
నేలము	95.9	78.6	...	0.48	89.80	
కోయంబట్ూరు	88.7	69.3	...	0	22.29	
తిరుచనాపల్లి	97.8	74.7	1.44	1.52	88.18	
నాగపట్టణము	90.0	77.7	...	0.29	54.98	
మధుర	96.4	78.7	...	0.12	88.58	
పాంబన్	90.3	78.7	...	0	87.00	
తిరునల్వేలి	0	28.84	
తిరుచేండ్రము	88.1	74.9	...	0.81	64.51	
కొచ్చిన్	87.1	75.7	...	0.98	114.51	
కాలికట్టు	88.8	72.7	...	0.48	117.16	
మంగళూరు	86.0	73.4	...	2.97	125.68	
బెంగళూరు	84.5	66.8	...	1.15	85.87	
మెర్కార	75.6	59.5	...	1.59	125.46	
కొడైకనాల్	62.8	49.6	...	0.69	62.18	

మచిలీపట్టు నందు 0.21 వర్షము పడినది. విశాఖపట్టు నందు పగటివేడిమి 23.0 అధికముగను, మచిలీపట్టునందు 31 తక్కువగయున్నది. కడపలో కొంచెము మేఘములున్నవి. రాత్రివేడిమి 30 అధికముగ నున్నది. నెల్లూరులో 0.15 వర్షము పడినది. ఇచ్చట కొద్దిగ తుపాను, తూర్పుతీరమున చిన్నవర్షము రావచ్చును.

సి. ఆర్. సామ్రాథు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

హెడ్డాజురాయి ఆధిః పతనము

హిందూదేశములోని ముసల్మానుల సంతసము

పేతుమున్ పేరు హుస్సేనుగారి అభిప్రాయములు
లక్ష్యగ్రామము, అక్టోబరు 14:— భారతసామ్రాజ్య కాసనసభ్యులగు పేతుమున్ పీరు హుస్సేనుగారు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెసిడిగారికి యీదిగువయభిప్రాయములను హెడ్డాజురాయియనున దెల్పిరి:—

“పహాల్ శాఖాపకునివలెధ్వంసమును జేయువాడు ఇబిన్ సాదుగానియెడ హెడ్డాజురాజుగు హుస్సేనుమిది కతను దండయాత్రచెడలినందల కెన్నరును అలజబడిజేగి, నవపరములేదు. ఇస్లాముమతములకు సంబంధించిన చిక్కులను స్యలు యీగండయాత్రచేదీరును. హుస్సేనురాజు అధిఃపతనమునకు సంతసింపని మహమ్మదీయులెవ్వరునీ దేశమునలేరు. జాతీయసభాధ్యక్షుని ఖలీఫాగాను పుణ్యక్షేత్రత్రుడుగను సాటింతులకు అంగోరాదొరతనమువారి కిదియేమంచితుదము. ఈఅభిప్రాయము చెల్పుచు అంగోరాదొరతనమువారికి తంతిబంపితిని. ఇదికేవలమును మహమ్మదీయసమస్యకావున మహమ్మదీయేతరులు మిషలకల్పించుకొని శోక్యముగలుగజేసికొన వారి కేవిధమైన హక్కును లేదు.” (ఆ. ప్రెం.)

మహాత్ముని ఉపవాసవ్రతము

అత్యయమనః కేశ నివారణకే

‘ఇందియను సోమలలితార్క’ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

గాంధీమహాత్ముని మహాదుపవాసవ్రతము క్రిందటిబుధవారము మధ్యాహ్నముతో సమాప్తియయ్యెను. ఆయన ఏపనిజేసినను చిన్నదైనను పెద్దదైనను ఒకపద్ధతిని చక్కగనుండును. అదేవిధముగ మహాత్ముడు పెద్దెబరు 18 వ తేదీని పత్రికలకు వ్రాసినదానిలో తానుపవాసవ్రతము గైకొనుటకు కారణములును పరిమితియు, కాలమును అన్నియు వివరముగ చెప్పెను. అందు ఆయన యిట్లు వ్రాసెను:—“ఈమధ్య జరిగిన సంగతులు నాకు దుస్సహములగు నుండెను. నేను నిస్సహాయుడుగు నుండుట మరింత దుస్సహముగ నుండెను. ఎప్పుడైననుగాని తొలగింపకల్యముగాని మనఃశాంతియు తటస్థించినప్పుడు ఉపవసించి ప్రార్థింపవలెనని నామతద్ధర్మము బోధించుచున్నది. నేనేమి జెప్పినను వ్రాసినను హిందూమహాత్ముడియ జాతులచెందును ఒకటి యగునటుల గాన్పించలేదు. కావున నేడు మొదలు ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ బుధవారమువరకును 21 రోజులు ఉపవాసముజేయ నేనువిధించుకొనుచున్నాను. నాయుత్తమువచ్చిన ఉప్పువేసియో లేకయో నీటినిత్రాగదను. ఇదితపస్సును ప్రార్థనయు గూడనగును. తపస్సుజేయుటకు అందరయనుమతియు నక్కరలేదు. ఆత్మహత్యజేసికొనకుండ హిందువులును మహాత్ముడియు బును చేయదగిన ప్రార్థన యుపవాసమేయని ప్రచరించియుండెడివాడనే. మానవలోకమునకును మతమునకును అవమానకరముగ నుండు నీపోట్లాటనంతరింపజేయుటకు అన్ని జాతులనాయకులను ఆంగ్లేయులనుగూడ ఆహ్వానించుచున్నాను. భగవంతుని పదభ్రమని జేసినటుల దోచుచున్నది:— ఆయనను మరల మనమాన సములందు నెలకొల్పెదము గాక”

దీనిని జూచినయెడల మహాత్ముడు తన మనఃశాంతియు బాప్తుకొనుటకే యాఉపవాసవ్రతము నవలంబించెనని తెలియగలదు. మతమునాట యెట్లుండ మనకులో నొకపెద్దబరు పుండి రపుడు ఆకిరి మొద్దుబారిపోయి ఉపవాసము జేయుట ప్రకృతిధర్మమైయున్నది. దగ్గరబంధువు చచ్చిపోవునపుడుగాని చచ్చిరపుడుగాని తిండిపోతుకప్పు అన్నపురుచి నెరుగదు. కేశకారణమును తొలగింపుటగాని, తద్రూపమును పరిమార్చుటకు గాని పార్థనము మతధర్మోపాయమై యున్నది. ప్రార్థనలన దుఃఖావేశము పోయి మానవనేజేయుట కొకబుద్ధి పొడమును. ఇందుకు తార్కాణముగ బాను బ్రెట్టు తనను కాడైన పిలిచిన విధమును గూర్చి చెప్పినది జూడవచ్చును. బ్రెట్టు చాలసం॥ ములైన పిదపయిట్లు జెప్పెను.

“కాడైన నన్ను పిలిచిననాడు దుఃఖపముద్రమున నిరాశుడనై యుంటిని. కారణము, నాప్రాణ కాంత సమసిపోయెను. నాభార్యయువతితో నీభూమిపై గాంచిన సౌఖ్యము కొద్ది మాత్రమే చల్లబడి పోయి అచేతన మైపెనగడిలో నుండెను. కాడైన గారు నన్ను ఓదార్చుమటలతో వచ్చి పిలిచెను. కొంతసేపైన పిదప ఆయన పైకిజూచి యిట్లనెను. “ఇంగ్లాండులో నిప్పుడే సమయమున అన్నము లేక చచ్చిపోవునటులు, మాతలు, పిల్లలుగలయిండ్లు వేనవేలు గలవు. ఆదుఃఖ ప్రభవజ్వాల చల్లగనే నాతో రమ్మ. కారణములను రద్దుజేయువరకును మనము విశ్రమింపరాదు.” ఆయన పిలుపు నంగీకరించితిని ఆయన ఆవేల కొలది యిండ్లనుగూరించి చెప్పిన దానితో నతిశయోక్తి యేమియులేదు. ఏవైన నను జేయవలసినపని యున్నదని నామనస్సులో నేననుకొంటిని. అందుకు ఆయన పిలుపు నంగీకరించితిని. ఆపట్టినండియు మేము యీపనికై యెడతెరిపి లేకుండ కష్టపడి పనిజేసితిమి.”

ఇట్లు స్వీయ దుఃఖ క్షేత్రము మూలముగ ప్రజాక్షేమమునకై నేవజేయుటకు గట్టిపట్టు యేర్పడిన నిదర్శనములనేకముగలవు. ఇట్టి మార్పుగల్గుటకు చిత్తశుద్ధితో ప్రార్థన జేయుటయే ముఖ్యము. ఉపవాసము జేయుటలన ప్రార్థన కెంతయనుకూలముగనుండునో, కడుపునిండ భోంచేసి ప్రార్థనజేయగడంగిన తెలియగలదు. మహాత్ముని ఉపవాసమును ప్రార్థనలును వీనివలన హిందూమహాత్ముడియ సమస్య భారతీయుల మనసులందు వేరురూపము దాల్చెను.

హిందువులకును మహాత్ముడియులకునుగల వివాళకరవిభేదములగాంచి మనమును నుండెదముగాని అందు స్యయముగ మనకువచ్చిన నష్టములేనట్లు వరదలో భూకంపమో మనమావలెనివి పచ్చి మనుష్యులవైయు గలుగజేసినపుడు తుంకినట్లే నుండెదము. గాంధీమహాత్ముడుమాత్ర మట్లుగాదు. ఇంట్లో తనపిల్లలు ఒకరొకరు కొట్టుకొనునపుడు తండ్రికెట్లుండునో అట్లే యీహిందూ

మహాత్ముడియ విభేదములు మహాత్ముని బాధించును. ఆయన యీపోట్లాటల నాపజాలక ఉపవసించి ప్రార్థనజేసినయెడల వారి మనస్సులకు నాటి ఆనోన్యప్రేమయు సద్భావమును గలుగుజేచాయని భావించెను. మనమందరమును మహాత్ముని వలెనే భావించునెడల అన్నము తినుటకాకలియుండదు. ఇట్లు సోదరజాతులు కొట్టుకొనుచుండ రాత్రి నిద్రయుండదు. మహాత్మునివలె భారతీయులందరును భావించునెడల యికను హిందూమహాత్ముడియ సమస్యయే యుండదు. మహాత్ముడు 21 రోజులు ఘోరఉపవాసవ్రతము చేయుటలన మనలో చాలమందికి యీజాతి కలహములయందలి ఆత్మ హంతక భ్రాతృహంతక స్వభావము గోచరించి ప్రతిపాదన హిందూ మహాత్ముడియులలో నైకమత్యము జేహరుటకు యావచ్చు క్తి ధర్మముగలదని తెలిసెను. ఇట్టి క్లిష్ట సమయమున భారతీయుడు జాతీయ జీవితము నందు తన దేశీయులకు జేయగల నేవ యంతకన్న ఇంకొకటి యుండబోదు. తమవంటి నెత్తురు మాంసముగలమనుష్యునకు సంబంధించిన విషయము వచ్చినపుడే చాలమంది స్త్రీపురుషు లిహ్యహావిషయము మును గుర్తింపగలరు. కుష్కవాచములను ఏగొలదిమందియో జేయుదురు. హిందూమహాత్ముడియ విభేదములందుటలన మహాత్మునకు క్షేమెక్కువగుననియు అదిజూచి భరింపజాలమనియుచుంచి ఆభేదములను బోగొట్టుటకు నేజాచాలమంది నడుముగట్టినయెడల ఆత్మర్యమేమియు నుండదు, దీనితో నీసమస్య శాశ్వతపరిష్కారము గాంచునను, యిందులన యిదివరకుసంవత్సరములలో నెప్పుడునెరుంగని అనుకూలపరిష్కార వాతావరణ మేర్పడినదని చెప్పవచ్చును. మనమందరమును అంతర్జాతి మైత్రిని పెంపొందించుటకు దీని నవకాశముగ గ్రహింప విధియై యున్నది.

వికమత్యమహాసభ

క్రిందటివారము వికమత్యమహాసభయందు గావించబడిన తీర్మానములలో మాయంగీకారమును చెల్పితిమి. మాడుకతా బ్రములక్రింద అక్కురు చక్రవర్తికాలమున తనపాలితులలో భేదములులేకుండ సమన్వయముజేయుటకు ప్రయత్నముజేసిన పిదప నేటి కిసభ జరిగెను. భారత దేశములో హిందువు తక్కువగ నుండుటయే గాక పురాతనజాతియై యున్నది. అందులన నాజాతి చిన్నజాతులయెడల నిర్వర్తింపకలసిన ధర్మముగలదు. కావున వారు సహాసము సానుభూతిగల్గియుండి యేపరిస్థితులు గల్గినను సహాయసంపన్నులుగ నుండవలయును. పురాతనహిందూ ధర్మజేత్రులను కానుటకు భవిష్యత్తునాహించిన వారివలెనే హిందూమతము యితరమతములయెడ సహాసమును గౌరవమును గల్గియుండుటకు మూలముగజేయుటలో హిందువులు తమ పూర్వులు విధించిన ధర్మకాసనమును గౌరవించినవారగుదురు. హిందూమహాత్ముడియ మైత్రికార్యమును హిందువులేజూపవలయును, జూపగలరు. కావున నే ఉభయ జాతులకును కలహములుగలుగుచుండుటకు జూచి మనకాలమున హిందువులలో నెల్లక్రేష్టాడును ఉత్తముడైనవాడు ఘోరతపస్సుజేయుట యుక్తముగ నేయున్నది. ఆట్లైనను యిట్టిశిక్షను నెత్తిపైవేసికొనుటకు మహాత్మునకు గాని మరియే హిందూమహాత్ముడియనాయకునకుగాని మరలనవకాశమీయరని మేమునమ్మెదము. పూర్వకాలమున శిక్షవిధించుటలో నిష్పనీళ్లుసాధకములుగ నుండెడివి. సహాసకైయింతయున్న నిరపరాధియనియు, అదిలేకున్న తప్పు జేసినవాడేయనియు పరీక్షించుచుండెడివారు. ఇప్పుడే కాలమున నట్టి శిక్షాకాసనములు పునరుద్ధరింప యెవ్వరును ప్రబుద్ధచేతస్కులైకొరరు. రాజకీయజాతీయ సమస్యలనిపుడు తేరికకష్టమును బడుటకు గలసామర్థ్యమును, యిచ్చనుబట్టిగాక, ప్రజలబుద్ధి వికాసమును బట్టియుండవలెను. జాతీయజీవితమునందు ముల్లులుట ప్రజలమానసమునకు చెలియుటకై డిగ్గోపవాసమే సాధనమని మహాత్ముడుతలచుట జూడ మనలోబుద్ధివికాసమును విస్తరింప జేయుటకు చాల అవకాశమున్నదని తెలియగలదు.

గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాసమును ప్రారంభించినపుడు లక్నోలో నొకహిందూమహాత్ముడియ కల్లోలముజరిగెను. ఉపవాసము ముగించునప్పటికి అలహాబాదులో నిట్టిదే మరియొకటిజరిగెను. సరిగా అక్కాలముల జరుగుటయెగాక యీరెండు అల్లరులజూడ, ఉభయజాతులకును త్వరలో నైకమత్యము కుదురుట యిచ్చములేకుండ యింకనుయిదిజరుగు టయిష్టముగదలంచు నొకపక్షమున్నట్లు గాన్పించును. ఈపాపసంఘము సం॥ రాష్ట్రములలో నున్నట్లున్నది. కారణము వికమత్యపుటుత్సవములు దేశమంతటను ఆక్రమింప జరుగుటయెగాక హిందువులలోను మహాత్ముడియులలోను అనోన్యసద్భావ మేర్పడున

టుల గాన్పించెను. అట్టిసంఘమొకటి నిజముగనుండునెడల మహాత్ముడు ఉపవాసమును ప్రారంభించునప్పుడును ముగించునప్పుడును తొందరపాటును జూపుట జూడ ఆదర్శమును జేరుటలో నీమార్గము సర్వోత్తమమైన దని చెలియుచున్నది. మహాత్ముని ఉపవాసములన మరియొక సర్వోపలితముగలిగెను. ఇదివరలో నీరెండుజాతుల నొకటిజేయుటకు జేసినప్రయత్నములను భారతదేశములో నాంగ్లేయులు చాలమంది అనుమానముతో జూచుచుండిరి. అట్లుజూచుటకు కారణముకొంతగలదు. ఇదివరలో నెపుడుగాని ఆంగ్లేయులను యీవిధానములోనికి రమ్మనిపిలిచిన దెప్పుడునులేదు. సర్ నారాయణచంద్రావర్మగారే భారతపరిస్థితుల బాగుగచెలిసికొని అంతర్జాతీయైకమత్యమునకు ఆంగ్లేయులు జేరుటవరకుని కనుగొనెను. గాంధీమహాత్ముడు గూడ తన ఉపవాసవ్రతమును ప్రకటించుచు నాయకులనాహ్వానించుచు అందుయీపెద్దపుండును మాన్పుటకు ఆంగ్లేయులను గూడ పిలిచెను. భారతదేశములోనున్న మెట్రాపాలిటను రైటులెవరెండుఘాటువెస్తకాటుగారు వెంటనే క్రైస్తవభావముతో నీఆహ్వానమునకు సమ్మతించుట ప్రశంసార్హమైనది. ఆయన జేసినపనికి ఆంగ్లేహిందూసహాత్రియగు స్టేబ్లెమును హృదయపూర్తిగ నంగీకరించెను. ఈమాసముకావకలప్రతిఉపవాసవ్రత సమాప్తి సమయమునకు పెద్దపెద్ద బ్రిటిషుఉద్యోగులనుండియు రాజ్యపతినిధి వద్దనుండియు, భారతముంత్రి ఆలివియరు ప్రభువువద్దనుండియు వచ్చినసందేశము లనేకము బ్రచురించెను. ఆలివియరుప్రభువు యిప్పుడుఇండియాను విభజించిన ట్టిడివరలో మతకలహములు గ్రేటుబ్రతునును విభజించెననియు విద్యావ్యాప్తి గాంచి ప్రజాస్వత్యముభిన్నధియునటకు మూలములగు సహాసస్వాతంత్ర్యభావము లుదయించునప్పటికి ఆవియత్వశ్యములయ్యెననియు నూంచిచెను. ఇందులన ఆలివియరుప్రభువుగారి సందేశముప్రాతాహాకరముగనున్నదని చెప్పవచ్చును. ఆలివియరుప్రభువు భారతసమస్యలవిషయమున చారిత్రికదృష్టితో పరిశీలింప ప్రయత్నించును. భారతసమస్య లపూర్వమైనవనియు అతరిష్కారములనియు తలంచుచు చాలమందిఆంగ్లేహిందూపరిపాలకులు పొరబడిరి. ఇట్టిసమస్యలే యితరదేశములందు విద్యవికాసము అభివృద్ధియగుటతో పరిష్కారమయ్యెనని వారికి చెప్పిన బాగుండును.

వారిదేశచారిత్రియగుగూర్చి వారికెంత జ్ఞాపకము జేయవలయునో లిట్లుచ్రువువు సందేశములో నీక్రింద ముక్కొమ్మిటలు జూచిన చెలియును. “ఒకమతమునందేగాక జాతిఆచారములు సాంప్రదాయములు సంఘపుట్టుబాట్లయిన్నగు వానియన్నిటి యందును భేదముగనున్న రెండుజాతులకు వికమత్యము, ప్రారన, ఉపవాసములవలన చేకూరదు. వీనివలన వికమత్యములేకపోవుటలని దోషములు తెలియునుగాని తత్కారణములు తొలగిపోవు” అనిబెంగాలు గవర్నరుగారు చెప్పుచున్నారు. దోషమేదో దానిని జనులందఱకును చెల్లపుడుజేయుట తత్కారణముల తొలగించుటకుముందు ముఖ్యముగ జేయవలసిన పనియైయున్నది. భారతమహాత్ముడియులకును హిందువులకును మతములోనే గాక జాతిలోగూడ భేదమున్నదని లిట్లుగాను తెల్పిన ఆభిప్రాయము తప్పు. ఆమెట్రాపాలిటను పంపిన సందేశమునందు ఆంగ్లేయుల విధ్యుక్తమును చెప్పుచు భారతదేశము స్వపరిపాలనము బొందుటకు ముఖ్యముగ అంతర్జాతీయమైత్రికి ఆంగ్లేయులుగూడ పనిజేయవలెనని చెల్పిరి. ఆయన యిట్టిఉన్నతభావము గల్గియున్నందులకు కృతజ్ఞులమై యుండవలసినదే.

మానార్కుయద్దనొకగతి

లంహ, ఆక్టోబరు 12:—వాపింగుటను ఒడంబడిక ప్రకారము అడ్మిరాల్టీవారు మానార్కుయద్దనొకను సముద్రములో ముంచిజేయుచున్నారు. నాశనము చేయుటకు బదులుగా పూర్వము ఇట్టి నౌకలు నావికాదళమునందుకిక్షనభ్యసించువారు తుసాకులతో ప్రేల్చుటకును ఇతరవిధముల శిక్షనభ్యసించు రీతులకును ఉపయోగపడు చుండెడివి. కొన్నిపూర్తిగా విప్పివేయు చుండెడివారు సంద్విజిగినప్పటి నుండియు ఓడలను విస్ఫోటకెక్కువ రద్దీకలుగుటచేత నీటిలో ముంచివేయుటయే సుఖవాగానున్నది.

నెల్లూరు పురసాధమున

శ్రీమహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిలవారి ప్రాపున

ఆంధ్రాభిజ్ఞానశాకుంతలము

1924 సం॥ ఆక్టోబరు 19 తేదీ ఆదివారం రాత్రి 9.30 గంటలకు మెత్రసంఘమువారు ప్రదర్శించుచు దువ్యంతుడు—దొరస్వామయ్యగారు

రెండవ వాయిదానూలు పంపినవారి నామములు-సభ్యుల పేర్లు

వరుస సంఖ్య	సభ్యుల పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు సంఖ్య	లంపాదపు గజములు	మూల నెంబరు	నూలుయెత్తుపరి తులములు
1.	పాల్వేటి వసంతరావుగారు	విశాఖపట్నం	1168	2000	46	2 1/16
2.	ర. విపాటి సత్యనారాయణ	గోదావరి	59	2000	24	4
3.	కందిమళ్ల నారాయణస్వామి	ప.కృష్ణ	868	2000	24	4
4.	కోటగిరి గోపాలరావు	"	865	2838	22	5 1/8
5.	రాయప్రోలు లక్ష్మీనారాయణ	గోదావరి	61	2000	17	5 5/8
6.	కేట రామయ్య	ప.కృష్ణ	866	2000	40	2 3/8
7.	జులైద గోపాలస్వామి	విశాఖపట్నం	1081	8130	21	7 1/8
8.	సామనేడం కృష్ణమూర్తి	గోదావరి	106	1200	9	5 7/8
9.	కాళి రామశాస్త్రి	తూ.కృష్ణ	691	1920	17	6 1/4
10.	గొల్లపూడి మూర్తిప్రకాశరావు	"	715	2400	15	7 1/2
11.	హస్సన్ మరీఫ్ సాహెబ్	"	823	1900	14	6 3/8
12.	నామన రామన్న	గోదావరి	197	3680	10	17 1/4
13.	కొత్త కామరాజు	"	118	3100	16	9 1/2
14.	ఉప్పలూరు వెంకటకృష్ణయ్య	ప.కృష్ణ	878	2200	11	9 3/4
15.	మల్యాల వెంకటగోపాలరావు	గోదావరి	122	2000	18	6 1/4
16.	డివి సాంబమూర్తి	తూ.కృష్ణ	746	1560	40	1 7/8
17.	రాచకొండ పేరయ్య శాస్త్రి	గోదావరి	130	400	7	2 5/8
18.	ఘడియారం సాంబయ్య	తూ.కృష్ణ	712	2080	25	4
19.	కనుమర్తి రామకోటయ్య	గుంటూరు	452	2040	12	8 1/4
20.	వైద్యభూట్ల వెంకటసుబ్బారావు	తూ.కృష్ణ	770	2846	10	5 1/2
21.	గుళ్లపల్లి శ్రీరామలచాదరి	"	718	2000	17	5 5/8
22.	అక్కరాజు వెంకట్రామయ్య	నెల్లూరుజిల్లా	1192	1995	18	5 3/8
23.	గరిమెళ్ల అన్నపూర్ణయ్య	విశాఖపట్నం	1116	2000	48	2
24.	గుంటూరు యామినీపూర్ణతిలకమ్మ	మద్రాసు	935	400	16	1 3/16
25.	భాస్కర్ల యాశ్వరయ్య	"	939	1200	32	1 13/16
26.	గూడూరు వియ్యన్న	తూ.కృష్ణ	710	2000	19	5
27.	రెండుచింతల సూర్యనారాయణ	"	796	2100	21	4 3/4
28.	కామరాజుగడ్డ వెంకటనరసింహరావు	గుంటూరు	368	1800	15	5 5/8
29.	యె. కృష్ణయ్య	ప.గోదావరి	1488	8098	13	30
30.	యేమన సుదర్శనం నాయుడు	చిత్తూరు	1354	2010	13	7 3/4
31.	టి. అనంతవల్లభయ్య	చిత్తూరు	1459	2000	10	8 3/4
32.	సుకుర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి	గోదావరి	201	2000	9	10 5/8
33.	దేశిరాజు నరసింహ్యం	"	198	4000	10	20 1/4
34.	వారణాసి సత్యనారాయణ	గుంటూరు	350	2000	18	5 1/4
35.	పూర్తి వెంకటసుబ్బారావు	"	445	2000	11	8 5/8
36.	మాట్లూరి పిచ్చయ్య	ప.కృష్ణ	872	2000	28	3 3/8
37.	వారివేటి వీరరాఘవయ్య	గుంటూరు	410	4000	12	16 1/2
38.	పాలకుంట్ల గోపాలకృష్ణయ్య	ప. కృష్ణ	854	2000	11	8 5/8
39.	మంజులూరి అప్పలనరసింహ్యం	గోదావరి	188	2000	19	5 1/8
40.	మంత్రవాది వెంకటనరసింహ్యం	గుంటూరు	355	2520	15	8
41.	యస్. వెంకటరామరాజు	ప.గోదావరి	1064	2000	12	8 1/4
42.	యమ్. జగ్గన్న శాస్త్రి	"	975	2000	24	4
43.	డి. నీలద్రాజు	"	904	2000	16	6
44.	టి. త్రియంబకం	"	1062	2640	13	10
45.	కోమారి అచ్చయ్య	తూ.కృష్ణ	695	2000	19	5
46.	పత్రి అనంతరావు	గుంటూరు	892	2200	18	5 3/4
47.	దేవులపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	1705	4400	11	20 1/2
48.	తల్లాప్రగడ కామేశ్వరరావు	ప.గోదావరి	1706	2000	16	6
49.	చె. కామేశ్వరరావు	గోదావరి	1707	2000	17	5 3/4
50.	కవుతా వెంకటచలపతిరావు	గుంటూరు	416	1000	12	4
51.	అలవకొండ వెంకట్రావు	కర్నూలు	1649	2400	12	9
52.	తగ్గచేటి రామభద్రయ్య	"	1645	1833	6	11
53.	గాడిచెర్ల హరిసత్య త్రిమరావు	కర్నూలు	5	3428	21	7 5/8
54.	పెండ్యాల శేషగిరిరావు	"	1647	2684	20	6 1/2
55.	ఘడియారం చిదంబరయ్య	కడప	1708	2000	54	13 1/4
56.	గోపీనాథచౌదరి	గంజాం	277	1450	12	6
57.	మొసలకంటి వెంకటకృష్ణారావు	"	1709	2000	16	6
58.	గుంకరి భీమయ్య	"	1887	4000	18	13 7/8
59.	ఈశ్వరి లింగరాజు	"	1886	2000	15	6 1/8
60.	పుల్లెల శ్యామసుందరరావు	గంజాం	1710	2050	12	8
61.	శివలక్ష్మీరామమూర్తి	"	342	2266	19	5 3/4
62.	రావెళ్ల అంజయ్య	గుంటూరు	500	2480	26	4 5/8
63.	జల్లేపల్లి కామేశ్వరరావు	గంజాం	299	1740	15	5 5/8
64.	చె. వెం. సుబ్బారావు	తూ.కృష్ణ	1711	2000	13	7 3/8
65.	వాడేపల్లి సోమశేఖరుడు	గోదావరి	1712	4000	7	27
66.	బొట్ల వె కటప్పారెడ్డి	ప.కృష్ణ	1713	3465	12	14
67.	డి. కృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	1491	900	17	2 1/2
68.	సత్తిరాజు శ్యామలాంబ	"	1714	2000	14	7
69.	కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు	ప.కృష్ణ	1715	2000	33	2 7/8
70.	ఇటికిరాల సూర్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	1716	2000	10	9 3/4
71.	గోపేటి వెంకట్రావు	"	196	2800	12	10 3/4
72.	హరదా వీరరాజు	గంజాం	328	2840	22	6 1/4
73.	కుంచం చిన్నయ్య	కడప	1717	1887	14	4 1/2
74.	ప్రభల కృష్ణమూర్తి	గుంటూరు	1602	2084	12	8 1/4

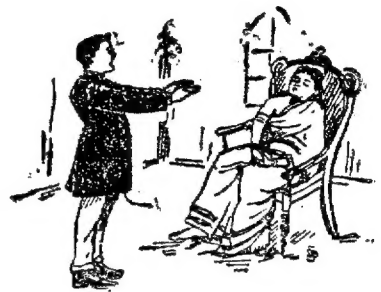
అలీబాబా అండ్ ఫార్మిరాబర్స్ అదృష్ట విజయము

మూడేమటలు! ఆంధ్రదేశ మంతపర్యంతము నుండి యెరుగని అపరాధపరిశోధన రూపక మిదియే; నవరస పరిమళ కడుపుబ్బనవ్వించుచు నాహాహ యనిపించునది యిదియే; సహజముగ చక్కనిమాటల పాటలతో విలసిల్లి నాటకము నిదియే.

- నవరసభరితము వల రు 0.12-0
1. ధృవ విజయము (నాటకము) రు 1.0-0
 2. కుచేల —కృష్ణ. 1.0-0
 3. చిత్రకేతు. 0.14-0
 4. జగన్మోహిని 1.0-0

దిరునామా:— పామర్తి బుచ్చిరాజుగారు,
గోదావరి జిల్లా, కాకినాడ

మెన్ రిజము నేర్చుకొనుదు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాల్ రీడింగు, కాన్ నెక్ ట్రే వర్, ఆత్మశక్తి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మక హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేక శిష్య ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

వల ప్రతి 1-కి రు. 1.0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రాఫెసర్, సేఖర్, మెస్సరిస్టు ఏలూగు

అవురూపమయిన సంస్కృతపుస్తకములు

నాగరిలిపిలో నున్నవి

సిద్ధాంత లేఖము	రు 2.8-0
శంశపదిక	2.0-0
శంశపదికవివరణము	4.0-0
వివరణ ప్రమేయసంగ్రహము	4.0-0
సప్తపదారి	1.8-0
బృహత్సంహిత 1, 2 భాగములు	16.0-0
స్వంప్రదీపిక	1.0-0
వాక్యార్థచంద్రిక	5.0-0
తిగలతార్థ వర్తణి	7.8-0

పదిరూపాయలకుమించిన ఆర్డరుపయిని నూటికి పది రూపాయల చొప్పున కమీషను యవ్వబడును.

వలయువారలు యాక్రొంది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

Agent: Vijianagaram Raj, Bhelpura, Benares.

ఇలో ఫౌంటెన్ కలము బంగారు సేప్ కలము

అది మేలైనరకము 14 కారెట్ల బంగారుపాళీ కలము. పాలిమెయండు ఇరిడియము, చాలాదళసరిగానుండును. ఈ కలమును యేవిధముగానైనను వాడవచ్చును. సిరా బాగుగా ప్రవహించును. ఈదినములలో ఫౌంటెన్ కలము ప్రత్యేకముగ కని మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది గాన ఒక మేలైన ఫౌంటెన్ కలము చవుకలో ఆంధ్రమైనదిగా, తయారుచేయబ యవనమునది.

ఈగుణములన్నియు నీ ఇలో ఫౌంటెన్ కలమునందు గలవు. ఈకలమువల 7.0-0 మాత్రము పోస్టేజిఖర్చులుగాక.

Sole Importers,
Giri Bros., Triplicane Madras

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 15-వ తేదీ బుధవారము

(1) ఖాన్యములు

చనియాలలు బా 1-కి రు	80.0-0	మొదలు	42.0-0	వలకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వరకు
కుముది తెనాలిబి ,, ప 48 గలవి రు	14.0-0		14.8-0	
సెల్లారివి ,, డిటా ,,	15.8-0		16.0-0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8-0		17.0-0	
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12-0		9.0-0	
మత్తలు ,,	20.0-0		24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు	11.0-0	రు	12.0-0
సెనగలు ,, డిటా ,,		11.4-0		12.8-0
పెసలు ,, డిటా ,,		11.8-0		12.4-0
మినుములు ,, డిటా ,,		18.0-0		16.0-0
ఉలము రు 164 ,,		9.4-0		11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

మత్తలనూనె బా 1-కి	రు	170.0-0		175.0-0
నెయ్యము 1-కి		14.0-0		26.0-0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి ,,		65.0-0		68.0-0
ఇతరప్రదేశము ,,		60.0		62.0-0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155 మి.కొనూనె 150				
అమడనునూనె బా 1-కి	రు	190.0		

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	200.0-0		205.0-0
మారపసుపు ,,	రు	125.0-0		130.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు	120.0-0			133.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలినుండు ములుగు 1-కి రు	45, 50			
కాళవాడ్తిపాయకట్టు ,,	రు	60, 70		
బెల్లము బా 1-కి	రు	85.0-0		60.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు	80.0-0		49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి	రు	82.0-0		88.0-0
చురం ,,		82.0-0		88.0-0
రవుండు ,,		82.0-0		86.0-0

(6) లోహములు

చెండి 100 గుంజుకు	రు	78.0-0		81.0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	28.8-0		24.0-0
సవన 1-కి				15.8.8
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0-0		272.0-0
రాగి డిటా	రు	80.0-0		805.0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	రు	88.4-0		88.12.0

(7) రంగులు అలిజరైను

అవుకృష్ణము 20 డి.గ్రీలు రు				75.0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా				,,
సింహం డిటా				,,
గురం డిటా				,,

(8) కూడి

బొండా పెన్లు బారవ 1-కి	రు	820.0-0		
------------------------	----	---------	--	--

(9) పూలు

కోయంబుక్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	9.19.0		
నర్మదా నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.6.0		
పుష్పారు మేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0		
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	9.8.0		
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2.0		
మూలేయేనుగ నెం 20	రు	11.18.0		
జపాన్ నెం 20	రు	11.12.6		
,, ,, 40 ఏ తేలి అయినను	రు	15.12.0		
గోకాకు నెం 12 1/2	రు	9.15.0		
వద్యాక్ నెం 24 1/2	రు	12.2.0		
14 1/2 క్విల కా పక్షి	రు	9.14.0		

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2 0 డెజ్క్ 1 కి 1-4-0
తటంతచూరములో పండ్లతోముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును.
చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును నొటదుర్బలములకే ముండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనం డిబో, మదరాసు - బొంబాయి.

అత్యద్భుతకుమారో గని వారి లో

గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి రు. 1.6.0.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టవత కుమారో గములు గ్యారంటీగ కుదుర్చబడును 1 నెలకు సరిపడు బొంబము ధర రు. 6.0-0 రెండు నెలలకు పరిపడు బొంబము వెల రు. 10.0-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు వేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రయిటరు, యం. నుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోవానరిజిల్లా.

~~~~~

“ఇ స నా ఫె లి” సి మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందున్న మలేరియాగల జిల్లాలయందు అంతటను ఆమోఘమైన గణ మిమ్మునుదదను చేరు వానికి గలిగినది. ఈ యావచ్చముయొక్క నివాసాశక్తి గురించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్వాలు మనకు కొంతకాంతిచేయును. అట్టి జాగ్రత్తలో “ఇసనాఫెలి”ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు. మలేరియాకు ఇది సిద్ధాంతమని ప్రసిద్ధిచెందినది.

బిడ్డలకు ప్రమాదముగాకన్న “ఇసనాఫెలి”ను వాడవలెను.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ వజుట్లు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

~~~~~

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యవేదములను వారి లోకామయమార కన్యకామూలము:—ఈ దివ్యవృక్షము మిక్కిలి నిజమైనవస్త్రాని, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల బొంబములీదనాన మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. రి బు 1-4-0. ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చు వేరు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి ఆమోఘభేదములతో వాడవలెను. ఇంకాక ఈ దిగువ తెలుపబడినది అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వృష్యరాజరసాయనము:—బలహీనత, రక్తిమలేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి క్షయము లగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబోజుమునంజిరి. వైద్యాధులను కుదుర్చుటయే గాక మంచిరక్తవృద్ధిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెలము:—కండ్లముంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విరుచి తలనొప్పి లునగు ఈ రోగములకు మొదలుగు రోగి, నేత్రరోగములను రుతప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

వృద్ధులవారికి:—ఎక్కిరకము తీటు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

రాగికోరంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుట, మునకాయుండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లముంట మొదలగునవిమునుగును 0-8-0

మా బొంబములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మాబొంబములు కొనినవారికే తెలియును. పాశ్చాత్య వైద్యవేదములను, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

(594) శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

~~~~~

అన్ని కెమిస్టులకు, బొంబములకు,

వైద్యశాలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు బొంబములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్నమెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల జాబితా పంపబడును.

“Depot for Burroughs Wellcome & Co.,”
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL Phone: 225 P. B. No. 314
Branches: Espianade, Vepery Ootacamund
Phone 37 102

డబ్బీ 1-కి కుప్పకు తెలము రు. 0-8-0 వెల సీసా 1-కి వెలకు మందు రు. 0 4-0

ఈనూనెను కలకురాచిన తేలు ఈపి నశించును. చర్మతలెలము పొడలు, బొల్లి, కెలుపు, నలుపు, ముఖము వెండ్రుకలకు హాని యుండక క్షయములకు మెరుగును. కుప్పకుకు రాయుటకు ఉపయోగించును. అమృతాంజనము డిబో, మదరాసు - బొంబాయి.

అశ్వశాస్త్రజీవము

మంచి తరుణము!

చాలా లాభము

త్వరపడుడు!!

చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?

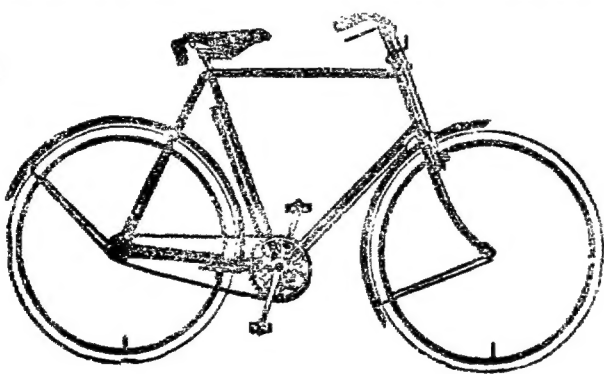
ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము మామిల్లుయొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు పువయోగపర్చుచు. వాటియొక్క నాణ్యమునుగురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిత్తమై ప్రస్తుతపు మామిల్లువైస్ లిప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులుకున్నా, (పట్టు, పత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నా 100 డజన్లు ఒకేతూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరే టరమ్సున్నా యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తంజివిలాసము:

బనీన్సు, బెజవాడ. మానేజరు:- ఆంధ్రమౌజీరీమిల్సు, బెజవాడ. (దక్షిణ ఇండియా)

అన్ని బైసికిళ్లు
కంటేను
ముందుగా
వచ్చినది.

40 సెం. ముల
నుండి
వాడుకలో
నున్నది.
భద్రమైన
బైసికిలు

అమోఘమైన బైకు డెవలప్ టైరులతో సహా ధర 1-కి రు 109—12—0.

శ్రేష్ఠమైనది.

తక్కువధరలో కావలసినవారు హక్కుల్ను పాపులరు సైకిల్ నే తప్పకకొనుట శ్రేయస్కరము

మిక్కిలి సరసమైన ధర ప్రకారము దొరకును.

మా ప్రస్తుతము రైట్టులో నున్నవాటితో దీనిని సరిపోల్చుటకు వీలులేదు.

ఇది బ్రిటిషువారిచే మిక్కిలి మేలైన సామానులతో చాలకాలమువరకు మన్నునట్లు ఆభివృద్ధిచేయబడిన పద్ధతుల ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

ప్రతి సంవత్సరమును వేనకువేలు విక్రయము.

ప్రేముకు ఎనామెలు వేయుటకు మునుపు తుక్కుపట్టుకుండుటకై కాసి టైజుడుచే యబడుట చాల ముఖ్యవిషయము.

దీనిని గుఱించి యిదివరలో, వాడుచున్న లెక్కలేనివారిని అడిగి వారి అభిప్రాయము ను తెలుసుకొనుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ది ఇంగ్లీషు సైకిల్ ఆండ్ మోటారు ఇంస్ట్రూమెంట్ కంపెనీ,

తంజివిలాసము:

“సైకిలు” మద్రాసు

నెం 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును.

పండ్లనొప్పలు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనివలన సులభముగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఖరీదులతోను బేషధర్మములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2-0, డజను 1.4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగాతా విల్లిబిలి తిరువల్లికేడే మద్రాసు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏవయస్సునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

82 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కి రు 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృష్టి సాస్త్రలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక భూతవైద్యము, తమిళము విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలతోయిత మూలూడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల 4-0-0 లు (211888.8 పి. ఆర్. జవాహర్లూ చాయము, బంగళూరు గురుజిల్లా.